

AAA_3709#01#Q16#01EDUMAN testinin sualları**Fənn : 3709 Kommersiya müəssisələrinin layihələşdirilməsi və texnologiyası**

1 İstehlak tarası nədir?

- kəmiyyət və keyfiyyət mühafizəsinin vasitəsi
- məhsulun yerləşdirilməsi üçün nəzərdə tutulan qablaşdırma növüdür
- malların daşınması üçün məmulatlar
- əmtəə yeridilişi prosesini yüngülləşdirir və sürətləndirir
- uçotun vasitələri, xarab olmaqdan müdafiə və mühitin zərərli təsirindən

2 Əmtəə birjaları və birja ticarəti haqqında AR-nın qanunu nə vaxt qəbul edilmişdir?

- 2003-cü il
- 2000-ci il
- 2001-ci il
- 1999-cu il
- 1993-cü il

3 Kütləvi birjalar necə birjalardır?

- Avropa ölkələrində geniş yayılmış üzvlərinin sayı 3 nəfər olan xüsusi bir qurumdur
- ABŞ-da geniş yayılmış birjadır
- İtaliyada yaranmış sonra digər ölkələrdə yayılmış regional birjadır
- Avropa ölkələrində geniş yayılmış fəaliyyət miqyasına görə regional xarakter daşıyan birjadır
- inkişaf etmiş ölkələrdə üzvlərinin sayı çox olan qapalı səhmdar cəmiyyətlərdir

4 Birjalar təşkilati-hüquqi nöqtəyi-nəzərdən necə bölünür?

- açıq və qapalı birjalar
- ümumi və kütləvi birjalar
- kütləvi və xüsusi birjalar
- ümumi və xüsusi birjalar
- qapalı, ümumi və xüsusi birjalar

5 Hərracın digər satış obyektlərindən fərqi nədir?

- müştərinin təzyiqi satıcı üzərində yüksək olur
- satış qiyməti hərracın keçirildiyi dövrə müəyyən olunur
- hərraclar qısa müddətli olur
- müştəri qiymətləri tənzimləyir
- heç biri doğru deyil

6 London metal birjası nə vaxt yaradılıb?

- 1980-ci ildə
- 1919-cu ildə
- 1877-ci ildə
- 1997-ci ildə
- 1986-ci ildə

7 Pərakəndə satış ticarətinin mal təchizatının hansı amilinə müəssisənin tipi və onun ticarət sahəsinin ölçüsü aiddir?

- texnoloji amil
- obyektiv amil
- subyektiv amil
- istehsal
- kommersiya

8 Texnoloji prosesdə markalanmnın, qablaşdırmanın, növləşdirmə əməliyyatlarının rolü

- satışın müasir formalarının tətbiqi
- malların satışa hazırlanması və satışın səmərəli təşkili
- saxlamanın sanitə rejiminə riayət edilməsi
- ticarət xidmətinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- kəmiyyət və keyfiyyət mühafizəsi

9 Layihələşdirməyə aid vəzifələri əks etdirən sənəd

- tikintiyə tapşırıq
- tapşırığın texniki-iqtisadi əsaslandırılması
- layihələşdirmənin yerinə yetirilməsinə tapşırıq
- tikinti normaları
- xüsusi şərtlər

10 Ticarət müəssisələrinin tikintisi üçün layihələrin növləri.

- haq-hesablarla əsaslandırılmış fərdi layihələr
- standart və konstruktur layihələri
- Standart, tipik, fərdi, təkrar-istifadə edilən
- haq-hesablar, çertyojlar, smetalar
- texniki-iqtisadi əsaslandırma ilə standart layihələşdirmə

11 Ticarət müəssisələrinin layihələşdirilməsində texniki-iqtisadi əsaslandırma sənədlərinin növləri

- tikintinin şərtlərinə riayət edilməsi üçün xüsusi icazə
- layihə öncəsi sənəd, maliyyə-smeta sənədi
- layihə sənədi
- tikinti sənədi
- memarlıq-tikinti sənədi

12 Ticarət binaları və tikililərinin texnoloji tələblərə cavab verməsi.

- ticarət-texnoloji prosesin onun işinin iqtisadi göstəricilərinə təsiri
- mütərəqqi satış metodlarının və müasir texnikanın tətbiqi ilə texnoloji prosesin səmərəli təşkili
- səmərəli texnoloji planirovkaya uyğun olaraq mağaza binaların məcmuuyu
- əmtəə yeridilişi və alıcı axını ilə mağaza binalarının tərkibi, yerləşməsinin qarşılıqlı əlaqəsi
- bina formalarının və proporsiyalarının sahələri alıcılara göstərilən xidmətin səviyyəsi ilə müəyyən edilir

13 Xüsusi birjalar nədir?

- üzvlərinin sayı az olan açıq səhmdar cəmiyyətlərdir
- üzvlərinin sayı məhdud olan qapalı səhmdar cəmiyyətlərdir
- üzvlərinin sayı qeyri-məhdud olan açıq səhmdar cəmiyyətlərdir
- üzvlərinin sayı 3 nəfər olan xüsusi bir qurumdur
- üzvlərinin sayı çox olan qapalı səhmdar cəmiyyətlərdir

14 Respublikada neçə birja fəaliyyət göstərir?

- 5
- 3
- 2
- 1
- 8

15 Tender nədir?

- hər hansı bir təklifin və ya nou-xaunun alışıdır
- malların göstərilməsi üçün sıfarişlərin yerinə yetirilməsi üçün qənaətli kommersiya əməliyyatlarını yerinə yetirmək məqsəd ilə tədbirlərin həyata keçirilməsidir
- mal satışı üçün qənaətli əməliyyatların həyata keçirdiyi əməliyyatlardır
- yüksək əhəmiyyətli tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün tətbiq olunan fəaliyyət növüdür
- hər hansı bir və ya təklifin satışıdır

16 Birjalar nə ilə məşguldur

- vasitəçilik fəaliyyətini həyata keçirən topdan alışla
- vasitəçilik funksiyasını həyata keçirən topdan ticarətlə
- vasitəçilik funksiyasını həyata keçirən topdansatış ticarətlə
- vasitəçilik şirkəti olub, strateji planın hazırlanması ilə
- vasitəçilik funksiyasını həyata keçirən pərakəndə ticarətlə

17 İstehlak təyinatlı mallar bazarı hansıdır?

- hazır məhsul istehsal edən firmalardır
- malları son istehlakçıya satmaq üçün alan kompaniyaların bazarıdır
- malı satmaq üçün alan kompaniyalardır
- sənaye mallarını əldə edən ayrı-ayrı şəxslərdir
- malı öz şəxsi istehlakı üçün alan firmaların bazarıdır

18 Əmtəə nədir?

- həm dəyəri, həm də istehlak dəyəri olan hər bir şey
- istehsal olunan və bazara çıxarılmayan əşyadır
- tələbatı yaxud ehtiyacı ödəyə bilən, diqqəti cəlb etməsi, alınması, istifadə və ya istehlak olunması məqsədi ilə bazara təklif olunan hər bir şey əmtəədir
- vahid zamanda vahid şəxs tərəfindən istehsal olunan əşya
- istehlakına əmək sərf olunan hər şeydir

19 Əmtəə vahidi nədir?

- istehsal olunan hakim bazara çıxarılmayan məhsuldur
- həcm, qiymət, xarici görünüş və digər əlamət göstəriciləri ilə səciyyələndirilən xüsusiləşmiş tamlıqdır.
- vahid zamanda istehsal olunan maldır
- istehlakına əmək sərf olunan hər bir vasitədir
- firmanın mal dövriyyəsinin ümumi dövriyyəyə mənsubiyətidir

20 Əmtəə nişanı nədir?

- bir firmanın əmtəəni digərindən fərqləndirən rəmzdır
- firmanın hüquqi qaydada brendinin təsdiq olunmamış formadır
- namenklaturaya daxil olan çeşid namenklurasıdır
- əmtəə vahidi firmanın əmtəəsinin vahid nümayəndəsidir ki, keyfiyyəti və qiyməti var
- hüquqi müdafiəsi təmin olunmuş marka və ya onun hissəsidir

21 Fəaliyyət miqyasına görə müəssisələr necə bölünür?

- orta,çox iri
- kiçik, orta, iri
- konqlomeratlar, trestlər, sindiqatlar
- şəxsi, fərdi, kollektiv
- orta, iri, çox iri

22 Fərdi müəssisə nədir?

- sahibkarlıq fəaliyyətinin sadə forması olaraq bir neçə şəxsin fərdi mülkiyyəti əsasında yaradılır.
- ahibkarlıq fəaliyyətinin ən klassik formalarından biri olub, bir şəxsin mülkiyyəti əsasında təşkil olunur.
- fərdi ticarət müəssisələr əsas infrastruktur elementi olub ailə şirkətləridir.
- fərdi müəssisələr əsas infrastruktur elementi olub ailə şirkətləridir.
- bir şəxsin mülkiyyəti altında təşkil olunan ailə müəssisədir.

23 Firmanın müəssisədən fərqi nədir?

- firma özündə eyni və müxtəlif profilli bir neçə müəssisəni birləşdirməklə fəaliyyəti ilə məşğul olan iqtisadi subyektdir
- firma özündə eyni profilli bir neçə müəssisəni birləşdirməklə istehsalla məşğul olan subyektlərdir.
- firma özündə eyni və müxtəlif profilli bir neçə müəssisəni birləşdirməklə istehsal və kommersiya fəaliyyəti göstərən iqtisadi subyektdir.
- firma müəssisədən fərqli olaraq bir obyektdən təşkil olunur ki, onun bir ərazi vahidində yerləşməsi əsas şərtidir.
- firma özündə eyni və müxtəlif profilli bir neçə müəssisəni birləşdirməklə yalnız istehsalla məşğul olan subyektlərdir.

24 Müəssisənin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

- seçilmiş məhsulgöndərənlə (və ya vasitəçi ilə) danışıqların aparılması və kontraktın bağlanması;
- məhsulun satış strategiyasının müəyyən olunması;
- sifarişlər zənbilinə (istehsal programına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi;
- təfsilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması;
- potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənib hazırlanması;

25 Topdan anbar mal dövriyyəsi nədir?

- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal gönədərən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- anbar dövriyyəsi malların topdansatış qaydası ilə bilavasitə anbarlardan satılması başa düşülür
- anbar dövriyyəsi malların pərakəndə satış formasında anbarlardan satılması başa düşülür
- malgöndərənin, sənaye müəssisələrinin anbarından birbaşa pərakəndə satış müəssisəsinə göndərilən malların dəyər məcmusudur
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal gönədərən müəssisə ilə hesablaşma aparır

26 Müəssisədə idarəetmə nədir?

- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemidir;
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət idarəetmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemin-dən ibarətdir;
- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarəetmə subyekti ilə istehsal həyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir.

- qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımi müddətdə, minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət tənzimləmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemin-dən ibarətdir;
- qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalasdırma sistemidir.

27 Plan nədir?

- dovlət və təsərrufat subyektləri tərəfindən muəyyən dovr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrufat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur;
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə muəyyən bir dovr ucun yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu ozundə əks etdirən sənəddir;
- müəssisənin inkişafı ucun zəruri olan sənədlərin məjmusudur;
- uzun muddət ucun muəyyən edilmiş, rəqabət ustunluklarının və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur;
- perspektiv dovr ucun iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq ucun qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mulahizə və tövsiyələrin məcmusudur.

28 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması prinsiplərinə aid olunmur?

- prioritətlərin muəyyən olunması prinsipi;
- paralellik prinsipi;
- komplekslik prinsipi;
- stabillik prinsipi;
- qənaətlilik prinsipi;

29 Proqnoz nədir?

- istehsal müəssisəsinin öz gecunu və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsası olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir;
- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin muəyyən edilmiş muddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və muəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən muxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur;
- perspektiv dovr ucun iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, ustunluk veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq ucun qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mulahizə və tövsiyələrin məcmusudur;
- yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sexlərin istehsal etməli olduğu məhsulların adları və natural göstəricilərinin məcmusudur;
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmən strukturu, forma və metodlarının məcmusudur.

30 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlaməti üzrə planlar hansı növlərə ayrıılır?

- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar.
- strateji, taktiki, operativ planlar;
- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar;
- plan, program, proqnoz;
- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar;

31 Funksional əlamətə görə planlar hansı novlərə ayrıılır?

- inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar
- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar;
- qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar;
- strateji, taktiki, operativ planlar;
- plan, program, proqnoz;

32 Əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

- yeni tikintiyə, mövjud gujlərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki jəhətdən silahlandırmasına cəkilən xərjlərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi cəkiləridir;
- iqtisadiyyatda həyata kecirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərin xususi cəkiləridir;
- iqtisadiyyatda həyata kecirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi cəkiləridir.
- layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə cəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi cəkiləridir;
- iqtisadiyyatda həyata kecirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi cəkiləridir;

33 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amillərə aid deyil?

- coğrafi amillər;
- sosial amillər;
- tarixi amillər;
- siyasi və iqtisadi amillər;
- huquqi və mədəni amillər;

34 Müəssisənin ixrac əməliyyatlarına nələr daxil deyil?

- təkrar ixrac
- francayzinq
- müvəqqəti ixraj
- konsiqnasiya
- kreditə ixrac

35 Barter:

- xarici şirkətin müəyyən haqq muqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edirir
- müəssisənin istehsal-təsərrufat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
- müəyyən muddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
- dəyəri odənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
- müəyyən muddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edirir

36 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində istifadə edilən tədqiqat metodu deyil?

- iqtisadi-riyazi metodları
- inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodları
- induksiya və deduksiya metodları
- analiz və sintez
- müqayisəli təhlil, statistik müşahidə və sistemli yanaşma metodları

37 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi və texniki səviyyəsini müəyyən edən amillərə aid deyil?

- innovasiya fəaliyyəti.
- maddi-texniki təminat;
- elmi-texniki tərəqqi;
- əməyin təşkili;
- istehsalın təşkili;

38 Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- kadrların seçilməsi;
- əməyin fondla silahlanma səviyyisinin artırılması;
- əmək haqqının və güzəştlerin müəyyən olunması;
- əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi.
- kadrlara tələbatın planlaşdırılması;

39 Bazar tutumu nədir?

- məlların keyfiyyətinin, struktur tərkibinin yaxşılaşması, qiymət amilləri, qeyri qiymət amillər
- mövcud qiymətlər səviyyəsi şəraitində əhalinin tədiyyə qabiliyyətli tələbinin miqdarı ilə müəyyən edilən mal satışının ümumi həcmi başa düşülür
- mövcud qiymətlər səviyyəsində əhalinin həqiqi tələbinin miqdarı ilə müəyyən edilən mal satışıdır
- mövcud qiymətlər səviyyəsində əhalinin təxirəsalınmış tələbatlarının ödənilməsi üçün mal satışının həcmi başa düşülür
- əhalinin il ərzində tələbatının tam ödənilməsi üçün istehsal edilən bütün məllar başa düşülür

40 Pərakəndə ticarət müəssisələri hansı əlamətlər üzrə təsnifləşdirilir?

- ticarət müəssisəsinin texniki təchizatının səviyyəsi
- mal-sahə və istehlak təyinatı
- ticarət sahəsi, mərtəbəsi, ixtisaslaşma C. ticarət-texnoloji proses
- ticarət-texnoloji proses
- ticarət xidmətinin forma və metodları

41 Ticarət şəbəkəsinin inkişafında müasir tendensiyalar (meylləri) nədən ibarətdir?

- ekoloji, istehsal, mal-sahə
- sürət, rahatlıq, qüvvənin və vaxtın minimum sərfi
- ixtisaslaşdırılmamış ticarət şəbəkəsinin sayının artması
- ticarətin xırda və orta müəssisələrinin miqdarının artması
- yarışasionar ticarət şəbəkəsinin payının artması

42 Ticarət şəbəkəsinin yerləşməsinin müasir tendensiyalarına təsir edən amillər

- ekoloji, istehsal, mal-sahə
- iqtisadi, sosial, nəqliyyat, şəhərsalma
- ticarət şəbəkəsinin sixlığı, orta ticarət sahəsinin artması
- mağazanın orta ticarət sahəsinin ölçüsünün ixtisara salınması
- ixtisaslaşdırılmış mağazaların sayının ixtisara salınması

43 Kommersiya xidmətinin təşkilati strukturlarının qurulmasının əsas prinsiplərindən deyil:

- vahid tabeçilik prinsipi
- qarşılıqlı razılaşma prinsipi
- azhəlqəlilik
- aydın məqsədi olması
- fəaliyyətin əlaqələndirilməsi

44 Kommersiya fəaliyyətinin idarə edilməsinin təşkili elementlərindən deyil:

- ayrı-ayrı həlqələrdə funksiyaların növləri
- aydın formalaşdırılmış məqsədin olması
- vəzifələr
- kommersiya fəaliyyətinə görə cavabdehliklərin bölüşdürülməsi
- informasiyanın ötürülməsi sistemminin yaradılması

45 Kommersiya müəssisələrində idarəetmənin mahiyyəti nədir?

- idarəetmənin effektivliyinin yüksəlməsi
- idarəedən sistemin idarə olunan sistemə şuurlu təsiri
- idarəetmə normasının maliyyələşməsi
- idarəetmə metodları sisteminin işlənməsi
- menecmentin loqik sxeminin işlənməsi

46 Kommersiya müəssisələrində planlaşdırmanın metodları hansılardır? (Çəki:

- balans. təbliğat
- Strateji, texniki-iqtisadi, iqtisadi-hesablamalar, taktiki
- Texniki, riyazi, statistik, faktik
- Balans, texniki-riyazi, iqtisadi-statistik, iqtisadi-riyazi, iqtisadi təhlil
- tədqiqat, balans. təbliğat, riyazi-iqtisadi

47 İstehsal müəssisələrinin birləşmə formalarına görə firmaların növlərinə aid deyil.

- müxtəlif sahələrin müəssisələrini birləşdirən firmalar
- eyni məhsul istehsalı ilə məşğul olan vasitəçi firmalar
- ticarət müəssisələrini birləşdirən firmalar
- məhsulunun iqtisadi təyinatı eyni olan müəssisələrin birləşməsi.
- təkrar istehsalın müxtəlif mərhələlərinə aid müəssisələrin birliyi

48 İstehlak tələbinin öyrənilməsi və proqnozlaşdırılması hansı istiqamətlərdə həyata keçirilir?

- sənaye müəssisələrində istehsal olunan mallara tələbin öyrənilməsi
- alıcılıq qabiliyyətli tələbin ümumi həcmi və quruluşunun müəyyən edilməsi; mal qrupları və qrupdaxili tələbin quruluşunun müəyyən edilməsi; konkret mallar üzrə tələbin çeşid quruluşunun öyrənilməsi və proqnozlaşdırılması; ödənilmiş, ödənilməmiş və formalasən tələbin öyrənilməsi
- kənd təsərrüfatı müəssisələrində istehsal olunan məhsullara tələbin öyrənilməsi
- dar çeşidli mallara əhali tələbinin öyrənilməsi
- malların saxlanması yerlərində əhali tələbinin öyrənilməsi

49 İstehlak tələbinin formalasmasına hansı amillər təsir edir ?

- ticarətin anbar təsərrüfatının inkişafı amilləri
- iqtisadi amillər; icimai amillər; təbii amillər; tarixi və milli amillər; ideoloji, mənəvi və bədii – estetik amillər
- ticarət şəbəkəsinin quruluşu və yerləşdirilməsi amilləri
- ticarətin maddi- texniki bazasının inkişafı amilləri
- sənaye və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalı amilləri

50 İstehlak mallarına əhali tələbi hansı formalarda olur?

- mağazalardan kənar sorğu əsasında öyrənilən tələb
- möhkəm və ya formalasmış tələb; formalaslaşmamış və ya alternativ tələb; mal təklifi nəticəsində yaranan tələb
- alıcıların arzusuna əsasən istənilən mala yaranan tələb
- alıcılardan aparılan sorğular əsasında yaranan tələb
- malların çeşid quruluşuna uyğun olaraq yaranan tələb

51 Ticarət müəssisələrində əhali tələbi hansı formalardan istifadə etməklə öyrənilir?

- ayrı-ayrı satıcıların tələbin öyrənilməsi
- malların malların keyfiyyətinə olan tələbin öyrənilməsi ümumi həcmində olan tələbin öyrənilməsi; malların çeşid quruluşuna olan tələbin öyrənilməsi;
- bütövlükdə ticarət müəssisəsi üzrə əhali tələbinin öyrənilməsi

- bütövlükdə mağazanın yerləşdiyi ərazi üzrə tələbin öyrənilməsi
- mövcud statistik məlumatlardan istifadə etməklə tələbin öyrənilməsi

52 Ticarət şəbəkəsinin tərkibinə nələr daxildir?

- əyləncə mərkəzləri
- mağazalar, palatkalar, kiosklar, ticarət avtomatları, avtomağazalar,
- istehsal firmaları
- anbarlar
- avto-nəqliyyat təsərrüfatı

53 Pərakəndə ticarət şəbəkəsinin vəziyyətinə və inkişafına təsir edən amillər hansılardır?

- kooperativ müəssisələrinin yerləşməsi
- iqtisadi, sosial, şəhərsalma və nəqliyyat amilləri
- malların saxlanması
- ictimai iaşə vəziyyəti
- əyləncə mərkəzlərinin yerləşdirilməsi

54 Pərakəndə ticarət xidmətinin xüsusiyyətinə görə ticarət şəbəkəsinin növlərini xarakterizə edin?

- univeramaq
- sabit və ya stasionlar; yarım stasionlar;səyyar; poçtla göndərmə; elektron
- qastronomlar
- çörək mağazası
- super marketlər

55 Ticarət şəbəkəsinin sosial effektivliyi hansı göstəricilərlə xarakterizə edilir?

- univermaqlar
- bir mağazanın orta xidmət radisu;alıcıların xidmət edilməyə
- mağazaların yerləşməsi
- mağazanın böyüklüyü
- ticarət mərkəzləri

56 Yarım stasionar ticarət şəbəkəsinə nələr daxildir?

- çörək sexləri
- palatkalar, laryoklar,kösklər,pavilyonlar, ticarət avtomatları,
- univermaq
- qastronom
- ticarət mərkəzi

57 Ticarət müəssisələrinin tipləşdirilməsi nədir?

- qastronomlar
- ictimai iaşə müəssisələri tikməyə
- ticarət müəssisələrinin ixtisaslaşdırılmasına, gücünə, mal satışı metodlarına, yerləşdiyi yerinə və binanın növünə görə mağazaların unifikasiya edilməsinə (vahid şəkləsalınmasına) tipləşdirmə deyilir
- univermaqların tikilməsi
- ticarət mərkəzləri

58 Mağazaların tipləşdirilməsi neçə əlamət üzrə aparılır?

- 8
- 5

- 4
- 6
- 7

59 Ticarət binalarının növünə görə mağaza tipləri hansılardır?

- poçtla ticarət
- müstəqil binada yerləşən, yaşayış və digər binaların birinci və ikinci mərtəbəsində yerləşən; səyyar mağazalar
- qastronomlar
- supermarketlər
- univermaqlar

60 Ticarət şəbəkəsi yerləşdirilkən hansı vəzifələrə əməl edilməlidir?

- malları satmaq
- mal alışına sərf edilən vaxta qənaet; geniş mal çeşidi yaratmaq;
- malları qablaşdırmaq
- malları anbarda saxlamaq
- malları sortlaşdırmaq

61 Ticarət şəbəkəsinin ixtisaslaşdırılması səviyyəsi neçə metodla müəyyən edilir?

- 2
- 3
- 5
- 4
- 7

62 Ticarət müəssisələrinin fəaliyyəti qiymətləndirilərkən hansı amillərə diqqət yetirilməlidir?

- nəqliyyatın inkişafı
- ticarət mədəniyyəti; alıcılara xidmətin keyfiyyəti; alıcılara xidmət mədəniyyəti
- ticarətə malların daşınması
- anbar təsərrüfatının inkişafı
- topdan bazarların yerləşdirilməsi

63 Pərakəndə ticarət şəbəkəsinin düzgün yerləşdirilməsinə neçə tələb verilir?

- 8
- 6
- 7
- 8
- 5

64 Kimmersiya müəssisələrində struktur idarə edilməsinin mövcud prinsiplərini seçin

- bütün cavablar düzdür
- iqtisadi
- coğrafi
- texnoloji
- funksional

65 Kimmersiya müəssisələrinin idarə edilməsi blokunu göstərin

- bütün cavablar düzdür
- planlaşdırma

- marketinqin funksiyaları
- nəzarət
- istehsal

66 Kommersiya müəssisələrinin idarə edilməsinin əsas funksiyaları hansılardır?

- bütün cavablar düzdür
- əsaslandırma
- firmanın vəzifələri, məqsədi
- planlaşdırma, təşkil
- uçot, nəzarət

67 Kommersiya müəssisələrinin idarəetmə prinsipləri sistemi hansılardır?

- düzgün cavab yoxdur
- təşkilati davranış, səmərəlilik, nəzarət və uçot və s.
- tələbatın ödənilməsi dərəcəsinin maksimumlaşdırılmasına, geniş mal çeşidinin təmin edilməsi və s.
- bazar mexanizminin qanuna uyğunluğu, səmərəli kommunikasiya sistemi
- bütün cavablar düzdür

68 Kommersiya müəssisələrinin idarə edilməsi prinsiplərinin formalasdırılmasının əsas mərhələləri hansılardır?

- bütün cavablar düzdür
- marketinqin idarəetmə prinsipləri sisteminin yaradılmasının ilkin şərtinin metodiki təminatı
- mümkün maneələrin uçotu
- prinsiplərin formalasdırılmasının son mərhələsi
- prinsiplərin formalasdırılmasının son mərhələsi

69 Kommersiya müəssisələrinin idarəetmə obyektləri hansılar ola bilər?

- düzgün cavab yoxdur
- rəqiblər
- istehlakçılar
- mal, xidmət
- bütün cavablar düzdür

70 Kommersiya müəssisələrinin idarə edilməsinin təşkilati strukturunun yaradılması hansı prinsiplərə əsaslanır?

- bütün cavablar düzdür
- bazar problemlərinə yönəlmə, idarəetmə səviyyəsini minimumadək aşağı salmaq
- hüquq və vəzifələrin uyğunluğu, idarəetmə qərarlarının əlaqələndirilməsi
- icranın vaxtına və keyfiyyətinə daimi nəzarət
- təşkiiatçılıq mədəniyyəti, fərdi məsuliyyət

71 Kommersiya müəssisələrinin idarəetmə strukturunun əsas tipləri hansılardır?

- düzgün cavab yoxdur
- qiymət və rəqabət
- funksional, mal, bazar, funksional-mal, funksional-bazar və s.
- satış, tədqiqat, kommunikasiya və servis
- bütün cavablar düzdür

72 Kommersiya müəssisələrinin planlaşdırılması prinsipləri hansılardır?

- düzgün cavab yoxdur
- məqsədli yönəlmə, informasiya təminatı, resurslar; planlaşdırımada həvəsləndirmə və ustalıq
- səmərəlilik, komplekslilik, idarəetmə və nəzarət
- analitik, risklərin planlaşdırılması, müflisləşmə və rəqabət
- bütün cavablar düzdür

73 Kütləvi iaşə müəssisələrində mal çeşidi dedikdə nə başa düşülür?

- düzgün cavab yoxdur
- malların çeşidi - bu və digər əlamətlər əsasında birləşmiş mal növlərinin və onların müxtəlif növlərinin toplusundan (yığımından) ibarətdir
- malların çeşidi - satış üçün olan malların növlərinin müxtəlifliyi deməkdir
- malların çeşidi - istehsal müəssisələrindən alınan malların toplusudur
- bütün cavablar düzdür

74 Hansı hallarda kommersiya aktı tərtib edilir

- daşınan zaman yükün bütövlüyünün pozulmasında
- çatışmamazlıqların aşkar edilməsində, dəmir yolu stansiyasında yükün zədələnməsində
- plombun bütövlüyünün yoxlanılmasında
- yükün çatdırılmasının vaxtının ötməsinə görə
- vaqonların nasaz olmasına

75 Tarif maaşı nədir?

- mükafatlandırma sistemidir
- vaxt vahidi ərzində işçilərin əməyinin ölçüsüdür
- maddi maraqlandırmadır
- mənfəətli işləmədir
- əlavə əmək haqqıdır

76 Kütləvi iaşə müəssisəsinin mal satışının təhlili necə aparılır?

- Rüblər üzrə
- Müəssisə, mal qrupları, aylar, rüblər və il üzrə
- Cəmi müəssisə üzrə
- Mal qrupları üzrə
- Alıcılıq fondu üzrə

77 Strateji planlaşdırmanın (marketinq üzrə) əsas elementlərinə nə aiddir?

- SWOT-təhlil
- bütün cavablar düzdür
- missiya (məram), məqsəd və strategiyalar
- strateji imperativ, biznes-portfelin təhlili
- strateji audit

78 Strateji planlaşdırmanın (marketinq üzrə) əsas elementi olan missiya (məram) nəyi müəyyən edir?

- realistliliyi
- bütün cavablar düzdür
- həvəsləndirməni
- spesifikliyi
- konkretliliyi

79 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində pərakəndə satış qiymətlərinin hansı növləri vardır?

- müvəqqəti qiymət
- bütün cavablar düzdür
- mövsümi qiymət
- güzəştli qiymət
- kütləvi iaşə qiyməti

80 Qiymət nədir?

- əhaliyə satışın dəyəridir
- əmtəənin dəyərinin pul ilə ifadəsidir
- malın istehsal, satış və istehlak xərclərinin məcmusudur
- malın satışından əldə edilən gəlirdir
- material və xammalın dəyəridir

81 Pərakəndə qiymət necə yaranır?

- düzgün cavab yoxdur
- əhaliyə satışın həcmindən
- topdan satış qiyməti, marketinq xərcləri və gözlənilən mənfəətin məcmusu
- istehsal qiyməti ilə
- bütün cavablar düzdür

82 Topdan satış qiyməti nədir?

- malların istehsal və satış qiymətidir
- müəssisənin məhsul aldığı və satdığı qiymətdir
- malın bilavasitə əhaliyə satış qiymətidir
- düzgün cavab yoxdur
- bütün cavablar düzdür

83 Müəssisədə birbaşa xərclər hansı xərclərə daxil edilir?

- ümumi zavod xərclərinə
- istehsal maya dəyərinə
- kommersiya xərclərinə
- maliyyə fəaliyyəti ilə əlaqədar xərclərə
- sex xərclərinə

84 Müəssisədə maliyyə təhlilinin əsas məlumat mənbəyini göstər:

- ödəmə təqvim, kassa planı
- kassa planı, mənfəət planı
- mühəsibat balansı
- pul vəsaitinin hərəkəti proqnozu, kassa planı
- biznes-plan, uçot məlumatları

85 Ticarət firmasının (müəssisəsinin) maliyyə fəaliyyəti ölkənin hansı iqtisadi göstəricisi ilə əlaqədardır?

- makroiqtisadi göstəricilər
- pul tədavülü
- ümumi daxili məhsulun həcmi
- mənfəətin optimallaşdırılması
- mal dövriyyəsinin strukturu

86 Müəssisədə satılan məhsulun rentabelliyi hansı göstəricilər əsasında hesablanılır?

- balans mənfəəti, tam maya dəyəri
- xalis mənfəət, satışdan gəlir
- bölüşdürülməyən mənfəət, əmtəəlik məhsul
- balans mənfəəti, keçici əmtəə qalıqlarının satışından gəlir
- təmiz mənfəət, satış ilə əlaqədar xərclər

87 Birjanın əsas vəzifəsinə nələr daxildir?

- Müəssisələri malla təmin etmək
- İstehlakçıların tələbini öyrənmək, müəssisəni mal ilə təchiz etmək
- Əmtəə, kapital, valyuta və iş qüvvəsi bazarının işini qaydaya salmaq, onların normal fəaliyyətini təşkil etmək
- Müəssisələrin normal işini təmin etməkdir
- Müəssisələri texniki vasitələrlə təchiz etmək

88 Akkreditiv nədir?

- hesab sahibinin çekdə göstərilən pul məbləğinə onun hesabından banka keçirilməsini təmin edən tapşırıqdı
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- vekselləri yazan və ödəniş müddəti başa çatan vekselləri ödəmələri öz öhdəsinə götürən şəxsdir
- səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul əməyi ilə müəyyən edilən qiymətli kağızlar

89 Ödəniş tapşırığı nədir?

- səhmdar cəmiyyətinə kapital kimi müəyyən miqdarda pul əməyi ilə müəyyən edilən qiymətli kağızlar
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- hesab sahibinin onun hesablaşma hesabından pul alanın hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi barədə banka verdiyi sərəncamlar
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır

90 Hesablaşma çeki nədir?

- hesab sahibinin çekdə göstərilən pul məbləğinin onun hesabından vəsaiti elanının hesabına köçürülməsi barədə ona xidmət göstərən banka verdiyi yazılı tapşırıqdır
- hesab sahibinin onun hesablaşma hesabından pulalanın hesabına pul vəsaitinin köçürülməsi barədə banka verdiyi sərəncamlar
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır
- pul, hesablaşma, əmtəə sənədlərinin və yaxud əmtəələrin dəyərlərinin ödənilməsinə alıcının razılığı
- xüsusi hesab açılması barədə alıcının bank şöbəsinin malgöndərənin bank şöbəsinə tapşırığıdır

91 Kommersiya hesabı hansı sənəddir?

- hesablaşma sənədi olmayan, lakin hesab kimi əmtəə partiyasının qiyməti barədə məlumatı əks etdirən sənəddir
- əmtəənin nəzərdə tutulan ölkədə qəbulu zamanı yazılan sənəddir
- satıcıının alıcıya göndərilən mal üçün sənəddə göstərilən məbləğin ödənilməsi barədə tələbini əks etdirən sənəddir
- hər bir növ üzrə əmtəə vahidinin əks etdirən və özünə hesab və spesifikasiyanın rekvizitlərini birləşdirən sənəddir
- alıcı tərəfindən mal tam qəbul olduqdan sonra yazılan hesabdır

92 Kommersiya müəssisəsinin əsas maliyyə sənədlərinə nələr daxildir?

- mənfəət balansı, debitor və kreditorlarla hesablaşmalar
- balans, mənfəət və itkilərin hesabatı

- maliyyə aktivləri
- balans, akkreditivlər
- tədiyyə balansı, ticarət balansı

93 Balans nədir?

- tərtib olunan günə müəssisənin vəziyyətini əks etdirən bütün aktiv və passiv hesabların yekun cədvəlidir
- balans iki hissədən ibarətdir
- balans aktiv və passiv hesabların birillik dəyərlərinin üst-üstə düşməsidir
- balans rüblük hesabların 2-ci elementi
- balans biznes planı tərkib hissəsidir

94 Kommersiya planlaşması müddətə görə necə bölünür?

- uzunmüddətli və orta müddətli
- qısa, orta
- qısa, orta və uzun müddətli
- qısa, orta və mövsümi
- cari, perspektiv

95 Kommersiya işinin səmərəliliyini qiymətləndirərkən nələr işlədiulməlidir?

- mənfəətin əmək haqqı fonduna nisbəti
- rentabellilik
- mənfəətlə çəkilən xərclərin müqayisəsi
- rentabeliliyin 1 manatda düşən hissəsi
- bir icarəyə düşən mənfəətinməbləği

96 Ticarət müəssisəsinin fəaliyyətinin son nəticəsi nədir?

- rentabeliliyin 1 manatda düşən hissəsidir
- satılmış əmtəənin dəyəridir
- orta əmtəə ehtiyatlarını hər hansı bir dövr üçün dəyəridir
- alınmış əmtəənin dəyəridir
- orta əmtəə ehtiyatlarını dəyəridir

97 Ticarət binalarının əsaslı təmirinin həyata keçiriləmsinin mütləq şərtləri

- binanın dağıılması ilə əlaqədar
- yalnız təsdiq edilmiş layihələr və smetalara əsasən
- yalnız smetalara əsasəq
- planlı qaydada
- ticarət binasının fiziki cəhətdən köhnəlməsi ilə əlaqədar

98 Ticarət binalarının təmirinin növləri

- standart və fərdi
- cari və əsaslı (kapital)
- planlı və funksional
- istehsal və cari
- funksional zonaların qismən rekonstruksiyası yenidən qurulması

99 Materialların veriləmsi qaydası müddətlərini və nomenklaturunu müəyyən edən tikinti sənədi

- layihə sənədi
- layihələşdirməyə tapşırıq

- müqavilədə podratın layihə işlərinin yerinə yetirilməsi
- memarlıq – planlaşdırma tapşırığı
- tikintinin xüsusi şərtləri

100 Smeta sənədlərinin təyinatı

- işçi çertyojları və smeta sənədləri
- tikinti – quraşdırma işlərinə və avdanlığın alınmasına xərclərin müəyyən edilməsi
- layihə sənədlərinin hazırlanması üçün
- texnoloji qərarların hazırlanması üçün
- podratın müqaviləsi

101 Hansı sənədlərdə saxlanacaq mal haqqında məlumat çatdırılır

- inzibati və cinayət qanunvericiliyi
- texniki sənədlər
- alqı-satqı müqaviləsi
- standartlar
- normativ aktlar

102 Alıcılara təklif olunana qədər mallarla aparılan əməliyyatın təsiri nəyi göstərir?

- malların əldə edilməsinin yaxşı şərtlərinin yaradılması
- ticarət – texnologiya prosesinin strukturuna
- ticarət xidmətinin keyfiyyətini
- müəssisənin işinin iqtisadi-effektivliyinin təmin edilməsi
- alıcılara xidmət prosesinin mürəttənləndirilməsi

103 Ticarət müəssisələri tikintisinin sənayeləşdirilmə istiqamətləri.

- təzə müasir müəssisələrin tikintisi
- yiğilan konstruksiyaların, detalların, standart və vahid şəkildə salınmış elementlərin tətbiqi
- obyektlərin ucaldılması müddətlərinin azaldılması
- tikinti ucuzlaşması
- effektiv qənaətli texnologiyaların tətbiqi

104 Pavilyon tikintisinin əsas xüsusiyyətləri:

- effektiv qənaətli texnologiyaların tətbiqi
- profilli poladdan və ya aliminiumdan hazırlanan, tez ucaldıla bilən konstruksiyalar
- yiğilan-karkaslı panel konstruksiyalar
- ticarət-texnoloji prosesin təşkilinin təmin edilməsi
- yüksəmə-boşaltma işlərinin kompleks mexanikləşdirilməsinin imkanı h. texnoloji və sanitər-texniki tələblərə cavab vermək

105 Elmi-texniki tərəqqinin ticarətə təsiri

- müəssisənin işinin effektivliyinə
- xidmət mədəniyyətinin arması
- maddi-texniki bazanın dəyişməsi, sahənin yenidən texniki silahlanması prosesi
- vəsaitlərin az sərfində əməyin effektivliyinə
- əmək məhsuldarlığına çatma

106 Ticarət müəssisəsinin tikintisi üçün texniki-iqtisadi əsaslandırma

- konstruktor sənədləri

- layihələşdirmənin və tikintinin məqsədə uyğunluğunu müəyyən edən sənədlər
- layihə həlli
- ilk hesablarla və əsaslandırma ilə həll (qərar)
- texniki sənədlər

107 Ticarət binalarının tikintisi üçün çertyojların məzmunu

- çertyojların texniki sənədlər
- layihələşdirilən obyektin qrafik təsviri, kəsiklər, fasadlar
- binanın həndəsi forması
- daxili planirovka
- ticarət obyektinin layihəsinin ümumi sxemi

108 Iri ticarət vasitəcisinin xüsusi tipi.

- istehsalın və malların satışının təşkilatçıları
- ticarət evi
- topdan satış bazarlarının fəaliyyətinin tənzimləyicisi
- topdansatış ticarət dövriyyəsinin təşkilatçıları
- istehsaklin koperasiyasının təşkilatçıları

109 Sonradan satmaq və ya sənaye emalı ilə ticarət

- malların saxlanması üçün şəraitlərin yaradılması
- topdan ticarət
- istehsalın və istehlakin sinxoronluğununa yardım
- mal ehtiyatlarının toplanması
- vaxtaşırı fəaliyyətdə olan bazar

110 Malgöndərənlərə münasibətdə topdansatış ticarətin funksiyaları

- mal itkilerinin azaldılması, mal axınlarının saxlanması və yenidən emalına görə xərclərin aşağı salınması
- kommersiya fəaliyyətinin təmərküzləşməsi, mala mülkiyyət hüququnun verilməsi prosesinə dəstək, investisiya təminatı, kommersiya riskinin minimuma endirilməsi
- tələb və istehlakin öyrənilməsi, kiçik sahibkarlığa maksimum meyllik
- tədarükün, ticarət təklifinin həcminin artması, mal yeridilişinin kanalları üzrə mal axınlarının təşkili
- mal ehtiyatlarının saxlanması şəraitlərinin yaradılması, onların kəmiyyət və keyfiyyətcə mühafizəsi (qorunub saxlanması)

111 Topdansatış müəssisələrin növləri hansılardır?

- ixtisaslaşdırılmış, vasitəçi və topdansatış dövriyyənin təşkilatçıları
- ixtisaslaşdırılmış və universal topdansatış satıcılar
- ümummilli və regional səviyyəli müəssisələr
- müstəqil topdansatış strukturlar və sənayenin satış bölmələri
- təsərrüfat birlikləri, səhmdar cəmiyyətlər, universal topdansatış tacirlər

112 Əmtəə birjaları, topdansatış yarmarkalar, hərraclar, topdansatış ərzaq bazarları nəcidirlər?

- ticarət-sənaye müəssisələridir
- topdansatış infrastrukturun elementləridir
- topdan-pərakəndə satış zəncirləridir
- ticarət-sənaye, ticarət-maliyyə müəssisələri, ticarət-maliyyə qruplarıdır
- muxtar topdansatış strukturlar, sənayenin satış bölmələridir

113 Malların topdansatış metodunun seçilməsinə təsir edən amillər

- mal ehtiyatlarının operativ manevr etməsinin zərurəti
- mal (əmtəə) yeridilişinin daha səmərəli formalarının seçilməsi
- malların fiziki-kimyəvi xassələrindən reklam-informasiya fəaliyyətinin vəziyyətindən
- pərakəndə ticarət müəssisəsinin tipi, onun yerləşməsi, alınan malların çeşidi, anbar təsərrüfatının vəziyyəti

114 Ticarət-sənaye sərgiləri və yarmarkaları nədir?

- ticarət-servis firmaları
- vaxtaşırı fəaliyyət göstərən bazarların növləri
- ticarət-sənaye müəssisələri
- topdan-vasitəçi müəssisələr
- dövlət şirkətləri

115 Pərakəndə ticarət şəbəkəsinin təchizatında topdansatış ticarətin rolu-nun çətinliyini şərtləndirən nədir

- əhalinin tələbatının öyrənilməsi
- malların çeşidinin mürəkkəbliyi
- iri partiyalarla boşaldılma
- malların tədarükçülərinin sayının artması
- hazırlıq əməliyyatlarının elementlərinin artırılması

116 Mal nümunələrinin göstərilməsi, nailiyyətlərin və texniki təkmilləşdirmələrin nümayişi imkanı

- istehsal iferasına daxil olma
- ticarət yarmarkalarının əsas məqsədləri
- bazar müxtəlifliyinin təmin edilməsi
- texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin yazılımasının imkanı
- bazarın konyukturasına operativ reaksiya vermək

117 Müəssisənin təsərrüfat fəaliyyəti və onun rəqabət qabiliyyətliliyinin effektivlik amili.

- ticarət-vasitəçi xidmətlərinin tam dəstinin həyata keçirilməsi
- müəssisənin maliyyə siyasetinin effektiv qiymətləndirilməsi
- vasitəçilik əməliyyatlarının hesabına fəaliyyətin aktivləşdirilməsi
- nəqliyyat və istehsal xərclərinin azaldılması
- çeşid siyasetinin dəyişdirilməsi və korrektəsi

118 Mal təchizatının qənaətliyi nə deməkdir?

- malların daşınmasına və saxlanmasına görə minimum xərclər
- iş vaxtının, material və pul vəsaitlərinin minimum sərfi
- plan tapşırıqlarının müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilməsi
- tələbatla uyğunluqda malların daşınması (və yaxud gətirilməsi)
- mal dövriyyəsinin sürətləndirilməsi

119 mal təchizatı prosesinə təsir edən amillər bölünürler:

- malların gətirilməsinin (daşınmasının) səmərəli sxemləri və çatdırma qrafiklərinin seçilməsi
- Subyektiv və obyektiv
- ahəngdarlıq və aperativlik
- məlumatların plana uyğunluğu və fasılısızlığı
- mal təchizatı prosesinin idarə edilməsinin səviyyəsi

120 Pərakəndə satış şəbəkəsinə malların mərkəzləşdirilmiş formada göndərilməsinin tərkib elementlərinin işlənib hazırlanması üçün tərtib edilmiş sənəd

- mal yeridilişi prosesinin idarə edilməsinin avtomatlaşdırılmış sistemi 0803
- texnoloji xəritə
- mal təchizatı prosesinin idarə edilməsi
- texnoloji sxem
- çatdırmanın qrafiki və marşrutları

121 Çeşidin sabitliyi nədir?

- hazırda mağazanın ticarət çeşididir
- satışda mağazanın çeşid siyahısında nəzərdə tutulan əmtəələrin fasiləsiz olaraq mövcud olması deməkdir
- çeşid siyahısında nəzərdə tutulmayan əmtəələr
- sənaye çeşidinin dəyişmədən tətbiq olunmasıdır
- sənaye çeşidinin ticarət çeşidi ilə kompletləşdirilməsidir

122 İstehsal mal çeşidi nədir?

- kənd təsərrüfatından başqa bütün sənaye sahələri məhsulları başa düşülür
- sənaye və kənd təsərrüfatı müəssisələri, habelə digər istehsalçılar tərəfindən buraxılan mallar başa düşülür
- tikinti, nəqliyyat, ağırsənaye məhsulları başa düşülür
- sənaye, kənd təsərrüfatı müəssisələri tərəfindən buraxılmayan məhsullar başa düşülür
- hər bir istehsal müəssisəsinin istehsal nomenklaturası başa düşülür

123 Mağaza və anbarlarda çeşidin dolğunluğu nədir?

- sənaye çeşidi ticarət çeşidi ilə komplektləşdirilməsidir
- ticarət müəssisələrində faktiki mağazanın çeşid siyahısında nəzərdə tutulan əmtəələrin fasiləsiz olaraq mövcud olması başa düşülür
- hazırda mağanın ticarət çeşididir
- çeşid siyahısında nəzərdə tutulmayan əmtəələrdir
- sənaye çeşidi dəyişmədən tətbiq olunan çeşid siyahısıdır

124 Pərakəndə ticarətdə çeşidin formalaşması nədir?

- əmtəələrin qiymətinin, keyfiyyətinin, təyinatının nəzərə alınması ilə komplektləşdirilməsidir
- əhalinin ərzaq və qeyri-ərzaq mallarına olan tələbatının maksimum dərəcədə tam və dolğun şəkildə ödəmək və bununla bərabər tələbata fəal təsir göstərmək məqsədilə mallara olan ehtiyacı öyrənməyə yönəldilməsi başa düşülür
- əhalinin tələbinə uyğun əmtəələrin hazırlanması və bazara təklifdir
- tam alıcı kompleksinə aid olan əmtəələrin kompleksləşdirilməsidir
- müəyyən bir tələbatın tam ödənilməsi üçün alıcı istəklərinə uyğun əmtəələrin seçilməsi, komplektləşdirilməsidir

125 Tələbin yüksək elastikliyi zamanı mal satışı həcmi qiymətin səviyyəsindən necə asılıdır?

- qiymətlərin çox aşağı düşməsində-satışın həcmi demək olar ki, dəyişmir
- qiymətin nəzərə çarpan dərəcədə aşağı düşür-satışın həcmi yüksəlir
- qiymətlər aşağı düşür-satışın həcmi dəyişmir
- qiymət aşağı olur-satış cüzi olur
- qiymət yüksəlir-satış da yüksəlir

126 Ticarət müəssisələrinin tikintisi smetaları nə üçün lazımdır?

- tikintinin dəyəri və əsaslandırılmasıdır

- əsaslandırma üçün texniki və iş layihəsidir
- bütün qəbul edilmiş qərarlar layihənin smetası ilə əsaslandırılması
- tikintinin dəyəri müqabilində hesablaşmanın aparılması üçün
- tikintinin maliyyələşdirilməsinin limitidir

127 Ticarət bina və tikililərinin tikintisinin layihələşdirilməsi üçün sənədlər

- binaların və tikililərin layihələşdirilməsində normativ sənədlər
- dövlət standartları, layihə smeta sənədləri
- ticarət binalarının və tikililərinin konkret xarakteristikalarını müəyyən edən mütləq nizamnaməsi
- tövsiyyə edilən nizamnamələr
- tikinti tikililərinin layihələşdirilməsində və hazırlanmasında nömrələrin texniki vəhdəti

128 Tikinti layihəsinin hazırlanması üçün əsas sənəd

- mütləq və tövsiyyə edilən nizamnamələr
- podrat müqaviləsi
- sifarişçinin tapşırıqları
- texniki-iqtisadi əsaslandırma
- texniki tapşırıq

129 Ticarət müəssisələrinin layihə sənədlərinin hazırlanmasında hansı tələblərə riayət etmək lazımdır?

- istilik, hava-rütubət, akustika və işıq rejiminə riayət edilməsinin zərurəti
- dövlət, sanitər və yanğın nəzarəti nörmələrinə və qanunvericiliyinin tələblərinə
- tikinti, memarlıq və texniki normalara
- tikinti nörmələri və qaydalarına
- müxtəlif şəraitlərdə istismarında binaların və tikililərin sabitliyi

130 Ticarət binalarının tikintisinin əsas texniki-iqtisadi göstəriciləri hansılardır?

- binanın həcm-planlaşdırma və konsruksiya göstəriciləri
- güc, tutum, buraxma qabiliyyəti
- mühəndis qoşaqlarına və kommunikasiyalara birləşdirildikdə texniki şərtlər
- istilik təchizatı, enerji təchizatı rabitə və siqnalizasiya sistemi
- memarlıq-tikinti

131 Ticarət müəssisələrinin fəaliyyətinin sertifikatlaşdırılması məsələləri

- pərakəndə ticarətin proseslərini tənzimləyən normativ-hüquqi aktlar
- fəaliyyətin bütün elementlərini qüvvədə olan normativ və qaydalara uyğunlaşdırmaq
- ticarət müəssisələrinin fəaliyyətinə nəzarət
- pərakəndə ticarətin hüquqi bazasını təmin edən effektiv müəssisələrin yaradılması
- pərakəndə ticarətin fəaliyyətinin normativ-hüquqi əmsallarının təkmilləşdirilməsi

132 Ticarət binaları və tikililərinə verilən texnoloji tələblərə cavab verməsi.

- ticarət-texnoloji prosesin onun işinin iqtisadi göstəricilərinə təsiri
- mütərəqqi satış metodlarının və müasir texnikanın tətbiqi ilə texnoloji prosesin səmərəli təşkili
- əmtəə yeridilişi və alıcı axını ilə mağaza binalarının tərkibi, yerləşməsinin qarşılıqlı əlaqəsi
- səmərəli texnoloji planirovkaya uyğun olaraq mağaza binaların məcmuuyu
- bina formalarının və proporsiyalarının sahələri alicılara göstərilən xidmətin səviyyəsi ilə müəyyən edilir

133 Ticarət binalarına verilən iqtisadi tələblər.

- tikinti prosesində zavodda hazırlanmış elementlərdən istifadə edilməsi

- tikinti və istismar prosesində material və əmək xərclərinin optimallaşdırılması
- tikintidə qənaətli materiallardan istifadə edilməsi
- unifikasiya edilmiş detallardan və konstruksiyalardan istifadə edilməsi
- sənaye metodları ilə tikinti

134 Malların topdan satışı metodunun seçilməsi nədən asılıdır?

- malların strukturundan
- pərakəndə satış müəssisəsinin gücündən, onun dislokasiyasından
- mal ehtiyatlarının operativ manevrindən
- mal yeridilişinin daha səmərəli formalarının seçilməsindən
- malların fiziki-kimyəvi xassələrindən

135 Ticarətdə yerinə yetirilən proseslər funksiyaların xarakterinə görə necə bölünürler

- topdan tədarüklərin və satışların aparılmasının təşkili və texnologiyası
- kommersiya və texnoloji
- təşkilat-təsərrüfat proseslər
- topdan və pərakəndə ticarətin təşkili və texnologiyası
- malların tədarükçüləri ilə səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin təşkili

136 Topdan ticarətin həyata keçirilməsinin prinsipləri

- istehsalçıların mallarının satışının effektivliyi
- maliyyə-qiyəmət tənzimləmə sistemli bazarı infrastrukturunun resurs əsaslarının və elementlərinin yaradılması
- mal ehtiyatlarının formalasdırılması və saxlanması
- sahələrin arasında iqtisadi əlaqələrin formalasdırılması
- regionların inkişafının proporsionallığına kömək edir

137 Hesablaşmalarda iştirak etməklə və iştirak etməməklə mal dövriyyəsi...

- pul tə davülü prosesidir
- tranzit mal dövriyyəsinin növləridir
- malların sonunun alıcılara satışıdır
- bilavasitə alıcılara və ya vasitəçilərə dövriyyə növləridir
- ilkin topdan və parakəndə mal dövriyyəsidir

138 Topdan bazarların fəaliyyətinin məqsədi

- malların xırda və orta vasitəçilərinin cəlb edilməsi
- Qeyri-ərzaq və ərzaq malları ilə təchizatın effektivliyinin yüksəldilməsi
- istehlak tələbatlarının ödənilməsi
- effektiv kommersiya vasitəcisi
- ərzaq bazarının formalasdırılması və fəaliyyətin aktivləşməsi

139 Topdan satış ticarətin maddi-texniki bazasının inkişaf istiqamətləri.

- mütərəqqi texnologiyaların tətbiqi
- mütərəqqi texnologiyaların tətbiqi şəraitlərində işləməyə qadir olan ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanması
- müasir müəssisələr şəbəkəsinin yaradılması, effektiv texnologiyaların tətbiqi.
- müasir müəssisələrin tikintisi
- müəssisələrin tikintisinin sənayeləşdirilməsi

140 Tədarükçilərin və onların imkanlarının öyrənilməsinə görə kommersiya idarələrinin fəaliyyəti.

- tədarük işinin proseslərinin kordinasiyası (əlaqələndirilməsi)

- topdanşatış yarmarkaların, satış sərgilərinin, əmtəə birjalarının işində iştirak
- istehsal müəssisələrininişində iştirak
- əmtəə bazarlarının tutumunu proqnozlaşdırmaq
- reklam-informasiya fəaliyyətini təkmilləşdirmək

141 Müəssisədə kommersiya işi səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqaməti

- tədqiqat və təhlil metodlarının tətbiqi
- onun texnologiyalarının daim təkmilləşdirilməsi
- əmtəə mənbələrinin fəal axtarışı
- yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanması
- malların reallaşdırılmasının gedişinə daimi nəzarət

142 Pərakəndə ticarətdə kommersiya işinin düzgün təşkili.

- alıcıların konkret qrupu üçün geniş çeşiddə tələbatların ödənilməsi
- mal dövriyyəsinin artmasına, tələbin ödənilməsinə fəaliyyətin effektivliyinə kömək edir.
- ticarət çeşidinin operativ surətdə dəyişməsi və formalasdırılması imkanı
- pərakəndə ticarətin spesifik üsullarının və metodlarının tətbiqi
- istehsal mallarının çeşidinin genişləndirilməsi məqsədlərində istehsala təsir

143 Ticarət təşkilatlarının tədarük fəaliyyətinə verilən tələblər

- Bazar konyukturasının dəyişməsinin müəyyən edilməsi
- Plana uyğun təşkil və iqtisadi əsaslandırma
- Tədarük mənbələrinin mütəmadi öyrənilməsi
- Mal tədarükçülərinin öyrənilməsi və təhlili
- Malların çeşidinə tələblərin əsaslandırılması

144 Ticarət mal çeşidi nədir?

- kənd təsərrüfatından başqa bütün sənaye sahələri məhsulları başa düşülür
- pərakəndə ticarət müəssisələri tərəfindən alıjlara təklif edilən malların çeşidləridir
- sənaye və kənd təsərrüfatı müəssisələri, habelə digəristehsalçılar tərəfindən buraxılan mallar başa düşülür
- sənaye, kənd təsərrüfatı müəssisələri tərəfindən buraxılmayan məhsullar başa düşülür
- hər bir istehsal müəssisəsinin istehsal nomenklaturası başa düşülür

145 Mağazalara gətirilən malların həcminin optimallığı və tezliyinin müəyyən edilməsi nə üçündür?

- plan tapşırıqlarının müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilməsi üçün
- minimum həcmidə mal ehtiyatları satışın fasılısızlığını təmin etmək
- malların gətirilməsi sxemlərinin hazırlanmasında lazımdır
- mal yeridilişinin mövcud sisteminin təhlili üçün
- gətirilməsinə (daşınmasına) və saxlanmasına görə minimum xərclərin təminatı üçün

146 Pərakəndə ticarət müəssisələrində cari daşimanın əsaslandırılması üçün lazım olan materiallar.

- malların sıgorta ehtiyatı
- tələbin öyrənilməsinin materialları
- malların ortagünlük satışı və malların gətirilməsinin (daşınmasının) tezliyi
- ticarət işçilərinin ekspert qiymətlərinin materialları
- satış sərgilərdən alınmış materialların təhlili

147 "İstehlakçı-vasıtəçi-istehlakçı" bölgü kanalından aşağıdakı məhsulların istehsalçılarından hansı istifadə edərdi?

- saqqız
- avtomobil
- yuyucu vasitələr
- ərzaq
- siqaret

148 Konkret tarixdə mağaza çeşidinin dolğunluq əmsalı hansı düsturla hesablanır?

- $Nn = \Theta d \times N$
- $\Theta d = Nf/Nn$
- $\Theta d = Nf + Nn$
- $\Theta d = Nf \times Nn$
- $Ng = \Theta d : Nf$

149 Minik avtomobilləri buraxan firmalar malların bazarda satışının aşağı düşdüyü dövrdə aşağıdakılardan hansına daha çox əsaslanmalıdır?

- öz avtomobilinin stilinə
- aşağı qiymətə və avtomobilin praktiki olmasına
- istehlakçı üçün dəyərli və daha praktiki olmasına
- yeni avtomobilin əldə olunmasının perspektivliyinə
- rəng və rəng çalarlarının müxtəlifliyinə

150 Ticarətin informasiya funksiyası kim tərəfindən yerinə yetirməlidir

- topdansatış yarmarkalar və birjalar
- topdansatış ticarət
- pərakəndə ticarət
- topdansatış və pərakəndə ticarət
- informasiya-kontakt vasitəçiləri

151 Yerinə yetirilən funksiyalar və ümumi həcmindən asılı olan mağazaların hansı əlamətlər üzrə müəyyənləşdirilir

- tipləşdirmə və ixtisaslaşdırma
- tipi, ölçüsü, texniki təchizatı, yerləşdiyi yer
- mal-çəşid profili
- xüsusi texnoloji avadanlıq
- iş gününün sürəkliyi

152 Pərakəndə satış ticarət şəbəkəsi hansı əlamətlər üzrə ixtisaslaşdırılır

- əməyin minimum xərcləri
- mal profili, ticarət xidmətinin formaları, mağazanın tipi
- memarlıq və şəhərsalma
- xidmətin keyfiyyətinin səviyyəsinin yaxşılaşdırılması
- ticarət və yardımçı sahələrin ölçüləri

153 Pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinin tipləşdirilməsinin əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- əməyin məhsuldarlığının yüksəlməsinə kömək edir
- səmərəli inkişafına, quruluşuna və yerləşməsinə kömək edir
- malların təklif edilən çeşidinin genişlənməsinə kömək edir
- satışların həcminin artmasına kömək edir
- müəssisənin texniki təchizatını yaxşılaşdırır

154 Mağaza tipləri nomenklaturu bölunur

- malların təsnifatı
- əsas və əlavə
- ərzaq və qeyri-ərzaq
- ticarət sahəsinin ölçüləri
- ticarət müəssisələrinin tip ölçüləri

155 Layihələşdirmə və təzə tikinti üçün nəzərdə tutulan mağaza tiplərinin ümumi xüsusiyyətləri

- tipləşmənin səviyyəsi
- ölçüləri
- ticarət xidmətinin səviyyəsi
- ixtisaslaşmanın səviyyəsi
- çeşidin kompleksliyi

156 Mağazaların tipləri sabitdir yoxsa .....?

- tsiklik xarakterlidir
- dəyişməz deyillər
- dəyişməzdirlər
- dövri hərəkətli
- mövsümidir

157 Ticarət müəssisəsi tikintisinin izahedici məktubu nədir?

- ümumi layihənin sənədlərinin və ayrı-ayrı hissələri izahı ilə
- ümumi məzmun obyektin xüsusilə ayrı-ayrı hissələrin və qəbul edilmiş layihə qərarlarının izahına uyğun gəlir
- texniki-konstruktur sənədlərinin əsaslandırılması
- texniki-iqtisadi və texnoloji əsaslandırma
- layihə qərarları haq-hesablarla və izahlara əsaslandırılır

158 Hecləşmə nədir?

- fors-major hallarının xoşagelməz dəyişikliklərindən sıgorta olunmamış əməliyyatlardır
- fyuçers birjalarında (hecləşmə) qiymətlərin xoşagelməz dəyişikliklərindən sıgorta olunması məqsədilə aparılan əməliyyatlardır
- opson müqavilələrində qiymətlərin xoşagelməz dəyişikliklərindən sıgorta olunması məqsədilə aparılan əməliyyatlardır
- tenderlərdəki qiymətlərin xoşagelməz dəyişikliklərindən baş verən əməliyyatlardır
- ticarət agentliklərinin səhlənkarlığından baş verən əməliyyatdır

159 Üzvlərinin sayı məhdud olan qapalı səhmdar formalı birjalar necə adlanır?

- valuya birjalar
- xüsusi birjalar
- ümumi birjalar
- mürəkkəb birjalar
- müntəzəm birjalar

160 Əmtəələrin, xammalın qiymətli kağızların satışı ilə məşgul olan, vaxtaşırı fəaliyyət göstərən topdan bazar necə adlanır?

- tender
- birya
- topdan baza

- topdansatış mərkəzi
- auksiyon

161 Sığorta barədə sığorta olunan göstərişlərinin sığortalanma prosesində yerinə yetirilməsi barədə sığorta edənin verdiyi sənəd necə adlanır?

- qaimə
- kovernot
- qrant
- reklamasıya
- prolongasiya

162 Birjaların növünə aid deyil?

- əmək birjaları
- hər biri aiddir
- əmtəə birjaları
- fond birjaları
- valuya birjaları

163 Konteynerlərin növləri

- dar ixtisaslaşdırılmış
- universal və ixtisaslaşdırılmış
- müəyyən yüklərin bir dəfə və dəfələrlə daşınması
- qablı və tək-tək yüklərin daşınması üçün
- orta və iri tonlu

164 Mal axınlarının paket və konteyner sistemlərinin tətbiqinin əhəmiyyəti

- mal yeridilişinin texnoloji zəncirinin təkmilləşdirilməsi
- mal (əmtəə) yeridilişinin effektiv sisteminin tətbiqi
- malyeridilişinin optimal formalarının və həlqəvarılıyının müəyyən edilməsi
- səmərəli nəqliyyat vasitələrinin seçilməsi
- nəqliyyatın qənaətlə məqsədə uyğun istifadə edilməsi

165 Topdansatış ticarət müəssisələrinin tətbiq etdikləri reklam-informasiya işlərinin metodları:

- informasiya bülətenlərinin, albomların və kataloqların göndərilməsi
- malların daxil olması, onların çeşidi və tədarüklərin barədə pərakəndə ticarət işçilərinin müntəzəm informasiyası
- pərakəndə satış satış müəssisələrinin reklam məhsulu ilə təchizatı
- ixtisaslaşdırılmış, vasitəçi və topdansatış dövriyyənin təşkilatçıları
- Əmtəə birjaları, topdansatış yarmarkalar, hərraclar, topdansatış ərzaq bazarları nəcidirlər?

166 Topdansatış ticarətdə mal ehtiyatlarının vəzifəsi nədən ibarətdir?

- malların fiziki-kimyavi xassələrini hesaba almaqla qoruma şəraitlərinin təmin edilməsi
- ticarət-sənaye, ticarət-maliyyə müəssisələri, ticarət-maliyyə qruplarıdır
- muxtar topdansatış sturukturlar, sənayenin satış bölmələridir
- ticarət-sənaye müəssisələridir
- Malların topdansatış metodunun seçilməsinə təsir edən amillər

167 Bölüşdürücü sistemin daxilində effektiv qarşılıqlı fəaliyyət, satışın müsbət dinamikasının təmin edilməsi.

- nəqliyyat xərclərinin qiymətinin azaldılması
- satış kanallarının idarə edilməsi anlayışı
- malların istehsalı sferasına aktiv daxil olma
- xərcləri aşağı salan mal yeridilişinin səmərəli yollarından istifadə edilməsi
- malların artıq boşaldıb yükləməni istisna edən səmərəli vasitəçilərin seçilməsi

168 Anbarların təyinatı nədən ibarətdir?

- alıcı tələbatının öyrənilməsi, bazarın konyukturası və mallarda tələbatın müəyyən edilməsi
- mal tədavülünün fasıləsizliyi və ritmikliyinin təmin edilməsi
- mal (əmtəə) yeridilişi prosesinin təşkili
- malların keyfiyyətinə nəzarət
- malların evə çatdırılması

169 Mal anbarlarının əsas funksiyaları hansılardır?

- kreditləşdirmə, maliyyələşdirmə, informasiya təminatı
- mal ehtiyatlarının toplanması, lazım olan saxlanma şəraitlərinin yaradılması, keyfiyyətə nəzarət, sifarişlərin komplektləşdirilməsi, ticarət şəbəkəsinin mal təchizatı
- ticarət şəbəkəsinə keyfiyyətsiz malların daxil olmasına mane olur
- topdansatış müəssisələrlə təsərrüfat əlaqələrini inkişaf etdirir və möhkəmləndirir
- malların çeşidinin genişləndirilməsi məqsədilə tədarükçülərə təsiri həyata keçirir

170 Anbarların təsnifatı hansı əlamətlər üzrə aparılır

- kompleks-mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış, universal
- çeşid, saxlanma rejimi, mərtəbəlilik, anbar binalarının hündürlüyü, xarici nəqliyyat əlaqələrinin olması
- pərakəndə satış ticarəti müəssisələri üçün əlverişli çeşiddə mal axınlarının formalasdırılması
- növlərə ayırma – paylaşdırıcı, universal, ixtisaslaşdırılmış
- tranzit-daşınma, təcili daşınma anbarları, toplanma

171 Tranzit-köçürmə anbarları harada yerləşirlər?

- ilin müəyyən dövründə malların çatdırılması çətin olan rayonlarda
- dəmir yolu stansiyalarında, su körpülərində
- tədarükçü təşkilatlarda yaradılırlar
- təcili daşınma anbarlarında
- iri mal axınlarının qovşaqlarda formalasdırıldığı yerlərdə

172 Anbarlarda yerinə yetirilən funksiyaların və texnoloji proseslərin xarakterinə təsir göstərən amillər hansılardır?

- malların keyfiyyətinə nəzarət edilməsi
- saxlanma üçün nəzərdə tutulan mal çeşidi, malların fiziki və kimyəvi xassələri
- ayrı-ayrı anbar əməliyyatlarının mexanikləşdirilmə imkanı
- malların saxlanması üçün zəruri şəraitlərin yaradılması
- topdansatış alıcıların sifarişlərinin komplektləşdirilməsi imkanı

173 Çeşid əlamətlərinə görə anbarların təsnifatı nə cür aparılır

- qarışiq
- universal və ixtisaslaşdırılmış
- dar ixtisaslaşdırılmış
- mövsümi xarakterli malların saxlanması və emalını həyata keçirənlər
- iri qabaritlı mallar üçün

174 Şəhərlərdə mağazaların yerləşməsinə təsir edən amillər hansılardır?

- xırda pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinin olması
- şəhərsalma, nəqliyyat, sosial və iqtisadi
- əhalinin sıxlığı
- sosial və demoqrafik
- yeridiliş edən ticarət şəbəkəsinin olması

175 Gündəlik tələbat malları satan ticarət müəssisə-lərinin yerləşmə princi nə cür olmalıdır?

- mövsümi (fəsilə uyğun)
- bərabər
- kompleks
- qarışiq
- qrup şəklində

176 Pərakəndə ticarət müəssisələrinin əlverişli yerləşmə prinsipləri hansılardır?

- şəhərsalma, nəqliyyat və demoqrafik amillər
- bərabər, qrup şəklində, pilləli
- satışların həcmi, hesabların vahid səviyyəsi
- material-texniki bazanın vəziyyəti
- ixtisaslaşmanın səviyyəsi

177 Stasionar ticarət şəbəkəsinin əsas əlamətləri:

- mal ehtiyatlarının toplanması
- ticarət zalının və yardımçı binaların olması
- idarəetmənin inzibati-idarəetmə metodlarının tətbiq edilməsi
- təşkilat strukturunu sadələşdirmək imkanı
- mağazaların pilləvari yerləşməsi

178 Pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinin inkişafının və təkmilləşdirilməsinin mühüm şərti nədir?

- müəssisələrin texniki təchizatı
- tipləşdirmə
- kompleks alıştı həyata keçirmək imkanı
- əlavə xidmətlərin göstərilməsi
- əlverişli çeşid siyaseti

179 Hərəkətli ticarət şəbəkəsi nə deməkdir?

- qarışiq və universal
- səyyar ticarət
- pavilyonlar və çadırlar
- kütłəvi və gündəlik tələbat malları
- posılıka (bağlama) və ixtisaslaşdırılmış H. qarışiq və universal

180 Beynəlxalq lizinq nədir?

- bu lizinq həyata keçirilərkən lizinq alan da, lizinq verən də, satıcı da AR-nın rezidenti olurlar
- bu halda lizinq verən və lizinq alan qeyri-rezident olur
- qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- malların AR-nın gömrük ərazisindən bu əraziyə qaytarılmaq haqqında öhdəliyin götürülmədən aparılmasından ibarət gömrük recimidir
- qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir

181 Daxili lizinq nədir?

- müəyyən dövr ərzində əmtəənin ixracına və idxlalına verilmiş icazənin maksimal həcmidir
- bu lizinq həyata keçirilərkən lizinq alan da, lizinq verən də, satıcı da AR-nın rezidenti olurlar
- müəyyən sayda əmtəənin şərtləşdirilmiş sayda digər bir əmtəəyə dəyişdirilməsini nəzərdə tutan sövdələşmədir
- qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- malların AR-nən gömrük ərazisindən bu əraziyə qaytarılmaq haqqında öhdəliyin götürülmədən aparılmasından ibarət gömrük recimidir

182 Faktorinq nədir?

- maliyyə lizinqinin bir növüdür. Bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsidir ki, bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənilidikcə verilə bilər
- lizinqin elə bir növüdür ki, bu zaman lizinq verən öz təhlükə və riski əsasında əmlak əldə edir və onu lizinq predmeti qismində müəyyən haqq və şərtlərlə lizinq alanın müvəqqəti ixtiyarına və istifadəsinə verir
- maliyyə lizinqinin elə bir növüdür ki, icarə faktor tərkib tərəfindən ödənilir
- birillik icarə müqaviləsi əməliyyatı

183 Mal yeridilişi prosesində tara-avadanlığının istifadəsinin üstünlükləri

- daşınan yüklərin keyfiyyətli qorunması
- ağır əmək proseslərini istisna etmək, əməyin məhsuldarlığını və ticarət mədəniyyətini yüksəltmək
- nəqliyyat vasitələrindən səmərəli istifadə edilməsi
- nəqliyyatın maksimum yüklenməsi
- ixtisaslaşdırılmış nəqliyyat vasitələrinin düzgün seçilməsi

184 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərindən istifadə edilməsinin vəzifələri.

- müəssisələrin müasir ticarət avadanlığı və texnikası ilə təchizati
- daşıma üçün müəssisənin avadanlıqla təchizati
- paket və konteyner sistemlərinin tətbiqi
- ağır zəhmət tələb edən işlərin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ticarət proseslərinin avtomatlaşdırılması

185 Yüklərin daşınması sürətinin növləri.

- yük sərnişin və nəqliyyat sürəti
- yüklü, yuxarı sürət, yük baqajı ilə
- yüksək-əmtəəli, az sürət
- yüklü, mallı və təcili çatdırma
- mallı, böyük

186 Yüklərin daşınması üçün əsas daşıma sənədi

- konosament
- qaimə
- ixtisaslaşdırma
- invoys
- çatdırmanın müqaviləsi

187 Yüklərin nəql edilməsinə üçün hazırlanmasına verilən tələblər.

- nəqliyyat vasitələrinin texniki cəhətdən saz olmasının və tara və qablaşdırmanın vəziyyətinin yoxlanması
- tara və qablaşdırmanın standartlara və malların növlərinə uyğun gəlməsi, markalanma və xüsusi yazıların və işarələrin olması

- nəqliyyat vasitələrinin qabaritlərə taranın ölçülərinin tipinin uyğunluğu və markalaşdırma uyğunluğu
- malların növünün standartlara uyğunluğu, malların kəmiyyət və keyfiyyət mühafizəsinin təmin edilməsi
- malların növünün standartlara uyğunluğu, malların kəmiyyət və keyfiyyətinin qorunmasının təmin edilməsi

188 Əmtəələrin həyat dövrünün mərhələləri hansılardır?

- artım mərhəlesi, yetkinlik mərhəlesi, satış mərhəlesi
- bazara daxil olma mərhəlesi, artım mərhəlesi, kamillik mərhəlesi, tənəzzül mərhəlesi
- pərakəndə satış, topdansatış, şəxsi satış
- reklam, şəxsi satış, pərakəndə satış
- kamillik mərhəlesi, yetkinlik mərhəlesi, artım mərhəlesi, enmə mərhəlesi

189 Əmtəənin həyat dövrünün hansı mərhələsində firma maksimal gəlir əldə edir?

- kamillik
- artım
- əmtəənin kütləvi istehsalı
- enmə
- bazara daxil olma

190 Anbarların texnoloji proseslərin mexanikləşdirilməsi dərəcəsinə görə təsnifatı nə cür aparılır

- avtomatlaşdırılmış
- kompleks-mexanikləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış və kiçik mexanikli vasitələrin tətbiqilə
- mexanikləşdirilmiş, ayrı-ayrı proseslərin qismən avtomatlaşdırılması
- mexanikləşdirilmiş, ixtisaslaşdırılmış
- bütün anbar texnologiya prosesinin kompleks avtomatlaşdırılması

191 Quruluşundan asılı olaraq anbarların təsnifatı

- ixtisaslaşdırılmışlar
- açıq, yarıörtülü və örtülü
- soyuducular və istiləşdirilmişlər
- stasionar
- dəmir yolunun xüsusi qolu ilə örtülmüşlər

192 Mal yeridilişinin anbar formasının tətbiq edilməsinin spesifik xüsusiyyəti nədən ibarətdir

- nadir, epizodik tələbli mallarının çatdırılmasından
- mürəkkəb çeşidli malların pərakəndə ticarət şəbəkəsinə çatdırılmasından
- sadə çeşidli malların çatdırılmasından
- tez xarab olan malların çatdırılmasından
- gündəlik tələbat mallarının çatdırılmasından

193 Anbardan malların buraxılması əməliyyatları hansılardır?

- qablaşdırmanın bütövlüğünün yoxlanması və malın partiyasının marşrutə görə komplektləşdirilməsi
- malların seçilməsi, sifarişin komplektləşdirilməsi, qablaşdırma, yükləmə
- fərdi seçimə və malların partiyasının marşrut üzrə komplektləşdirilməsi, keyfiyyətin yoxlanması
- seçimə vərəqinin tərtib edilməsi, malın kəmiyyət və keyfiyyətin vəziyyətinin yoxlanması
- alıcıların sifarişlərinə uyğun olaraq sifarişin komplektləşdirilməsi, malların keyfiyyətinin yoxlanması

194 Universal anbarların təyinatını izah et

- malların irəliləməsi prosesinin sürətləndirilməsi
- ərzaq və qeyri-ərzaq mallarının geniş çeşidinin mərkəzləşdirilməsi

- malların alınması və toplanması
- saxlamasını lazım olan şəraitlərin yaradılması
- bir mal qrupunun saxlanması

195 Anbarların qurulusuna verilən tələblər hansılardır?

- yükləmə-boşaltma rampalarının səmərəli yerləşdirilməsi
- texnoloji və ümumtexniki tələblər
- ekoloji
- sanitər-gigiyena
- əmək fəaliyyətinin təhlükəsizliyi

196 Anbarın özülünə (fundamentinə) verilən tələblər hansılardır

- odadavamlı örtük
- müəyyən yükün ağırlığına tab gətirmək
- möhkəm materialların tətbiq edilməsi
- az küləyə malik olan uzun müddətli materiallar
- dəmir-beton materiallar

197 Anbara iri planlaşdırma və lahiyələşdirmə qərarlarını xarakterizə edən göstəricilər hansılardır

- hündürlük, en, qabaritlər
- parametr və konfiqurasiyaların uyğunluğu
- sahə və tutum
- anbar əməliyyatlarının xarakterinə sahənin və tutumun uyğunluğu
- addım, körpü, hündürlük

198 Malların anbarlaşdırılmasına, yüklənməsinə və boşaldılmasına və onların daşınmasına görə əməliyyatlar məcmuu nədir

- texnoloji prosesin təşkili
- fiziki mal yeridilişinin təşkili
- fasılısız nəqliyyat zəncirləri sisteminin yaradılması
- iqtisadi, təşkilati-texniki proseslərin yekunu
- mal təchizatının təşkili

199 Malların hansı xüsusiyyətlərinə görə anbarlarda onların saxlanması üçün səruri şərait yaradılır

- malların ölçülərinə və mövsümiliyin spesifik xüsusiyyətlərinə görə
- malların fiziki-kimyəvi xassələrinə və istehlak xüsusiyyətlərinə görə
- mal-sahə ixtisaslaşmasına görə
- malların saxlanılması müddətlərinə görə
- malların saxlanma vaxtının sürətliyinə görə

200 Lizinq nədir?

- bu halda lizinq verən və lizinq alan qeyri-rezident olur
- əmlakın əldə edilməsi və onun lizinq müqaviləsi əsasında müəyyən ödəniş haqqı ilə müəyyən müddətə və müqavilədə nəzərdə tutulmuş müəyyən şərtlərlə, lizinq alanın əmlakı almaq hüququ əsasında fiziki və hüquqi şəxslərə icarəyə verilməsi üzrə investisiya fəaliyyətinin bir növüdür
- bu lizinq həyata keçirilərkən lizinq alan da, lizinq verən də, satıcı da AR-nın rezidenti olurlar
- qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir

201 Gündəlik, vaxtaşırı və nadir tələbat mallarının birləşdirilməsinin prinsipi.

- alternativ və impuluslu tələbat
- tələbatın tezliyinə görə
- daimi və mövsümi tələbatlı
- qrupdaxili
- açılmış çeşid

202 Xammal, istehsal və ticarət çeşidi .....

- istehlak təyinatı, malların xüsusi xassələridir
- malların qruplaşdırılmanın əsas əlamətləridir
- sənaye müəssisələrinin buraxdığı malların nomenklaturasıdır
- kənd təsərrüfatı müəssisələrinin buraxdığı malların nomenklaturasıdır
- ərzaq və qeyri-ərzaq çeşididir

203 Ticarət çeşidi hansı qruplara bölünür?

- sadə və mürəkkəb çeşid
- ərzaq və qeyri-ərzaq
- istehsal və xammal
- istehsal və istehlak
- xammal və istehlak

204 Anbardaxili texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün binaların uyğunluq göstəriciləri hansılardır

- mal ehtiyatlarının strukturuna uyğunluğu
- mal axınlarının həcmi
- əsas əməliyyatların xarakteri və həcmində görə
- planlaşdırma qərarlarına uyğunluğu
- mal dövriyyəsinin həcmində və strukturuna uyğunluğu

205 Idarə personalının funksiyaları nədən ibarətdir?

- mal-material dəyərlərinin saxlanması
- əmək və ticarət-texnoloji resursların effektiv idarə edilməsi
- işçilərin ştatının və sayının strukturunun hazırlanması
- işçilərin yerin yetirilməsinə nəzarət
- əməyin məhsuldarlığının göstəricilərinin hesablanması

206 Anbarlarda texnoloji prosesin səmərəli həyata keçirilməsi şərtləri

- Anbar işçilərinin üzərinə düşən bərabər yükləmə
- Avadanlığın müxtəlif növlərinin tətbiqi
- Anbarın yerinə yetirdiyi vəzifə və funksiyaların uyğunluğu
- Əmək vasitələrinin effektiv istifadəsi
- Anbar binalarının quruluşunun xüsusiyyətləri

207 Pərakəndə ticarət şəbəkəsinə verilən tələblər:

- xüsusi olaraq qurulmuş və texnoloji cəhətdən təchiz edilmiş ticarət müəssisələrinin olması
- az əmək və vaxt sərf etməklə tez almaq imkanı
- ticarət şəbəkəsinin ixtisaslaşdırılmasının dərinləşdirilməsi
- ticarət şəbəkəsinin tipləşdirilməsi
- malların pərakəndə satışının spesifik üsullarının və metodlarının istifadə edilməsi

208 Çeşidin spesifikliyi, tədarükçünün və alicinin yerləşdikləri yer, mağazanın gücü və nəqliyyat şərtləri nədən asılıdır?

- müəssisənin anbar və ticarət sahələrinin ölçüsündən
- mal yeridilişi formasının seçilməsindən
- əmtəə dövriyyəsinin həcmindən
- iqtisadi məqsədə uyğunluqdan
- malların irəliləməsinin və onların mühafizəsinin sürətləndirilməsindən

209 Pərakəndə ticarət şəbəkəsinin daha da təkmilləşdirilməsi şərtləri

- Satışın mütərəqqi metodlarının tətbiqi
- müasir mağaza layihələrinin hazırlanması, yerləşdirilməsi
- Texnoloji proseslərin sxemlərinin hazırlanması
- Mövcud olan ticarət şəbəkəsinin rekonstruksiyası
- Ticarət-texnoloji avadanlığın təzə növlərinin tətbiqi

210 Malların daxilolma mənbələrindən asılı olaraq pərakəndə ticarət şəbəkəsinin mal təchizatının hansı formaları tətbiq edilir? çıxısın

- topdansatış və istehsal müəssisələrindən
- çatdırmanın modul sistem və qrafiklərindən istifadə edilməsi
- tranzit və anbar
- tranzit və anbar
- birhəlqəli və iki həlqəli

211 Çeşidləyici və bölüşdürücü anbarların təyinatı nədən ibarətdir

- malların qısa müddətli saxlanması üçün nəzərdə tutulmuşlar
- malların cari ehtiyatlarının toplanması üçün nəzərdə tutulmuşlar
- sənaye mallarının geniş çeşidlərinin mərkəzləşdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- tez xarab olan malların geniş çeşidinin mərkəzləşdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşlar
- xüsusi rejimdə saxlanmasına ehtiyacı olan malların saxlanması üçün nəzərdə tutulmuşlar

212 Anbarın quruluşuna texnoloji tələblər nədən ibarətdir

- mal dövriyyəsinin və mal ehtiyatlarının həcmində və strukturuna uyğun gəlməsi
- anbar sahəsinin və tutumunun həyata keçirilən əməliyyatların həcmində uyğun gəlməsi
- sökülüb-yığılan dəmir-beton elementlərin tətbiq edilməsi
- yeni texnoloji avadanlıqlarla təmin edilməsi
- iri ixtisaslaşdırılmış anbarların tikintisi

213 Dəniz yol stansiyalarında, su körpülərində yerləşən anbarın növü

- iri ixtisaslaşdırılmış anbar
- tranzit-yükböşaltma
- tədarük
- vaxtından əvvəl daşınma
- ixtisaslaşdırılmış

214 Yerinə yetirilən anbar əməliyyatlarına verilən səmərəli texnoloji tələblər nədən ibarətdir?

- topdansatış – anbar mal dövriyyəsinin və mal ehtiyatlarının normativlərinə riayət edilməsi
- anbar binalarının parametr və konfiqurasiyalarının uyğun gəlməsi
- anbar sahəsinin ölçüsündən asılı olaraq mal ehtiyatlarının normativlərinin qiymətləndirilməsi

- mal axınları ilə uyğunluqda ayrı-ayrı əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün binaların ayrılması
 rampaların və alaqqapı yollarının səmərəli yerləşdirməyə imkan verən anbar binasının düzbucaqlı forması

215 Saxlama rejimlərini nəzərə almaqla anbarların təsnifati.

- universal
 ümumi və xüsusi mal anbarları
 dar ixtisaslaşdırılmış
 qarışiq
 ixtisaslaşdırılmış

216 Malların fiziki-kimyəvi xassələrini nəzərə almaqla anbarlarda saxlanması nə üçün lazımdır?

- sonradan satışını təmin etmək üçün
 maların keyfiyyətinin qorunmasını təmin etmək üçün
 mal ehtiyatlarının toplanması üçün
 tədavül xərclərinin azaldılması üçün
 malların ticarət çeşidinin komplektləşdirilməsi

217 Aşağıdakılardan hansılar anbarın quruluşuna görə təsnifata aiddir

- torpaq meydançaları (xırman da demək olar), dirəklərin üstündə meydança
 malların fiziki-kimyəvi xassələrinin hesaba alan anbarlar
 açıq, yarıörtülü və örtülü anbarlar
 anbar binalarının mərtəbəliliyini və hündürlüyünü eks etdirən göstəricilər
 lənt özülləri üstündə talvarlar və meydançalar

218 Anbarın tikilməsində rampalar nə üçün tətbiq edilir?

- anbarın işini xarakterizə edən göstəricidir
 yükləmə-boşaltma işlərinin rahat aparılması üçün
 anbar binalarının aparıcı elementləridir
 yüklərinancaq daxilində yerlərinin dəyişdirilməsi üçün
 malların yerləşdirilməsinin rahatlığı üçün

219 Anbar binalarında döşəmələrin nə ilə örtülür

- kərpiclər
 asfalt və beton
 dəmir-beton bloklar
 ağac və piltə (daşdan, mərmərdən hazırlanmış dördbucaqlı tikinti materialı
 gips-beton qarışıığı

220 Anbardaxili texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsi üçün binaların ölçüləri nəyə cavab verilməlidir

- Mal axınlarının həcmərinə
 Mal ehtiyatlarının həcmərinə
 Mal dövriyyəsinin həcminə və strukturuna
 Texnoloji prosesin mexaniklaşdırılməsi dərəcəsinə
 dəmir-beton bloklar

221 Mağazalar yerləşən binaların təsnifat əlamətləri hansılardır?

- oda davamlılığı və kapitallığı
 binaların tipi, planlaşdırma qurğularının xüsusiyyəti, divarların və quraşdırılmış elementlərin materialı

- kapital və yüngülləşdirilmiş, quraşdırılmış
- birmərtəbəli və çoxmərtəbəli
- həcm-planlaşdırma qərarlarının xüsusiyyəti

222 Mağaza tikililərinin tərkibi, ölçüləri və miqdarı nədən asılıdır

- satışın mütərəqqi metodlarının tətbiqindən
- mağazanın tipindən və onun ümumi sahəsindən
- mağazanın istismarında material və əmək xərclərinin istifadəsinin optimallığından
- sanitər-gigiyena tələblərindən
- texnoloji proseslərin xüsusiyyətlərindən

223 Mağaza binasının əlverişli yerləşməsinin və onların planlaşdırılmasının əhəmiyyəti

- memarlıq-tikinti tələbələrinə uyğunluğu
- ticarət-texnologiya avadanlığının tətbiqi
- malların seçilməsində və alınmasında maksimum rahatlıq
- iqtisadi tələblərə uyğunluğu
- material və əmək xərclərinin (sərfiyatının) optimallaşdırılması

224 Ticarət zalının interyeri hansı tələbələrə cavab verməlidir?

- alıcıların yönəldilməsi üçün yaxşı baxımlığı və rahatlığı
- iqtisadi və estetik
- konfora və daha yaxşılara
- mağazanın milli ənənələrin və əmtəə-sahə ixtisaslaşmasının tələblərinə cavab vermək
- alıcıların gəlməsi üçün əlverişli mühitin yaradılması

225 Malların düzülməsində ticarət zalı sahəsindən istifadəetmə dərəcəsini xarakterizə edən göstərici necə adlanır

- sahənin əmsali
- mal düzülüşündə ticarət zalı sahəsindən istifadə əmsali
- erqonomikanın tələblərinin əmsali
- funksional zonaların istifadəsinin əmsali
- ticarət salonunun sahəsinin səmərəli istifadəsinin əmsali

226 Françayzinq nədir?

- kiçik biznesin kommersiya kontraktlarının tərtibatında istifadə olunan bir fəaliyyət formasıdır ki, borc tələbnamələrinə əsaslanır
- müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənilidikcə verilə bilər
- kommersiya kontraktlarının tərtibatında istifadə olunur ki, bu zaman artıq kommersiya fəaliyyəti təcrübəsinə malik bir şəxs müqavilədə nəzərdə tutulmuş şərtlərlə bu sistemdən istifadə hüququnu başqasına verir
- Françayzinqin elə növüdür ki, bu zaman sahibkar riskləri əsasında əmlak əldə edir
- faktoring firma sahibkardan borc tələblərinin ekvivalentini dərhal təqdim etdiyi üçün müəyyən faizlər tutur, riskə görə mükafat və inzibati idarə xərclərinin ödənilməsini tələb edir

227 İnvestisiya franşizasının əsas məqsədi?

- ilkin kapitalı itirməmək
- investisiyaların ilkin məbləğinin qaytarılmasıdır
- biznes fəaliyyətini yüksəltmə
- mənfəət əldə etmək nədir
- riskin səviyyəsini minimuma endirmək

228 Ticarət binalarına verilən tələblər hansılardır

- möhkəmlik, qənaətcillik, qurğuların xüsusiyyətləri
- texniki, texnoloji, memarlıq-inşaat, estetik, iqtisadi
- operativ, texnoloji, ticarət, müasir dizayn
- malların seçilməsinə ən yaxşı şəraitlərin yaradılması, xidmətlərin göstərilməsi
- texnoloji proseslərin əlverişli iqtisadi effekti

229 Alıcı axınının idarə edilməsi

- texnoloji proseslərin və əməliyatların avtomatlaşdırılması
- alıcılar üçün komfort şəraitlərin yaradılması
- işəçixma qrafikinə uyğun olaraq alıcıların mağazanın iş saatlarına və günlərinə görə intensivliyinin təhlili
- mütləq çeşid siyahısına riayət edilməsi
- müasir texnoloji avadanlığın tətbiq edilməsi

230 Müəssisənin marketinq sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

- bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində);
- plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanması;
- potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində;
- bazaarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənib hazırlanmasında.
- məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında;

231 Ticarət vasitəcilərinə aid deyil:

- kommivoyajerlər;
- konsalting təşkilatı.
- agentlər;
- dilerlər;
- distributerlər;

232 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- fiziki, mexaniki, texnoloji.
- ümumi, xüsusi, fərdi;
- fərdi, seriyalı, kütləvi;
- mütləq, nisbi, integrallaşdırılmış;
- fərdi, texniki, texnoloji;

233 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.
- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmışdır;
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahə-lərin) əmələ gəlməsidir;
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;

234 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;

- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;
- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir;
- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahə-lərin) əmələ gəlməsidir;

235 Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

- istehsal, mübadilə, istehlak;
- planlaşdırma, təşkiletmə, koordinasiya;
- idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbaşınaçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi;
- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji;
- xətti, fuksional, xətti-funksional.

236 İdarəetmənin metodları hansılardır?

- iqtisadi; texnoloji, operativ;
- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji;
- inzibati, psixoloji, təşkilatı;
- iqtisadi, təşkilatı, sosial-psixoloji;
- maddi-texniki, təşkilatı, iqtisadi;

237 Anbar təsərrüfatına verilən müasir tələblər

- Kompleks mexanikləşdirmənin vəsaitlərinin ümummal və xüsusi anbarlar
- Mütərəqqi texnoloji avadanlıqla təchiz edilmiş təzə müasir anbarların tikintisi
- Fəaliyyət göstərən anbarların rekonstruksiyası və modernləşdirilməsi
- Qismən avtomatlaşdırma ilə ixtisaslaşdırılmış anbarlar
- Texnoloji prosesin tam avtomatlaşdırılması ilə dar ixtisaslaşdırılmışlar

238 Tranzit – yük boşaltma anbarları harada yerləşirlər?

- nəqliyyatın bir növündən başqasına yer dəyişmədə
- dəmir yolu stansiyalarında və su limanlarında
- nəqliyyat yollarının qovşaqlarında
- mövsümi malların emalı və saxlanıldığı yerlərdə
- vaxtından qabaq daşınan malların saxlanması üçün

239 Anbarın divarlarına verilən tələblər.

- yüksək anbarın içində hazırlanmasında istismar məsrəflərinin azaldılması
- lazım olan temperatur rejiminin və rütubətliliyi saxlanma qabiliyyəti, odadavamlığı, minimum kütlə, möhkəmlik
- möhkəmlik uzunömürlülük, odadavamlılıq
- qənaətli odadavamlılı və hidroskopikliyi
- tikinti və əmək şərtlərinin dəyərinin azaldılması

240 Anbarda yükləmə-bosaltma qurğularına verilən tələblər:

- eni 3,5 metrdən 6,5 metrədək, hündürlük 1,5 m
- eni 2,5 metrdən 6 metrə qədər, hündürlük nəqliyyat vasitələrinin növündən asılıdır
- eni 2 metrdən 6 metrə qədər, hündürlük 1,5 m
- eni 3 metrdən 7 metrədək, hündürlük 1,5 m
- eni 3,5 metrdən 7 metrədək, hündürlük 1,5 m

241 Birmərtəbəli anbarlarda təbii işıqlandırma üçün pəncərələr harada yerləşirlər?

- binanın küncündən 1.5 metrdən az olmamışa məsafədə
- rəflərin səviyyəsindən yuxarıda.
- rəflərin səviyyəsində
- məqsədə uyğunluq
- anbar binalarının planirovkasına uyğun

242 Anbarın quruluşu hansı tələblərə cavab verməlidir?

- yerinə yetirilən əməliyyatların texnoloji tələblərə cavab verməsi
- istismar qaydalarına, əməyin mühafizəsinin və təhlükəsizlik texnikasının şərtlərinə
- yanğına qarşı təhlükəsizlik qaydalarına
- texnoloji prosesin təşkilik şəraitinin yaradılması
- anbar həcminin və sahəsinin texnoloji əməliyyatlarının xarakterinə və həcmində uyğunluğu

243 Anbar sahələrinin planlaşdırılmasında irəli sürürlən tələblər

- texniki təhlükəsizliyin və yanığın təhlükəsizliyi qaydalarına cavab verməsi
- kifayət qədər çıxışların, girişlərin və yolların olması
- ayrı-ayrı anbar binaları arasında lazım olan məsafənin müəyyən edilməsi
- planirovka qərarlarının müəyyən edilmiş normalara cavab verilməsi
- nəqliyyatların sərbəst yolayıcı və çıxışı

244 Anbardaxili arakəsmələrin minimuma endirilməsi zərurəti nə üçün lazımdır?

- mal axınlarının anbarın daxilində kəsişməsindən qaçmaq üçün
- yükləmə-boşaltma rampaların səmərəli yerləşdirmək
- anbarın yenidən planlaşdırılmasının həyata keçirilməsi üçün
- yanığın təhlükəsizliyinin tələblərinə cavab vermək
- texnoloji prosesin axınıni təşkil etmək üçün şəraitin yaradılmasına

245 Qaldırıcı-nəqliyyat avadanlığı hansı əlamətlər üzrə təsnifatlaşdırılır

- transportyorlar, lentli plastik və diyircəkli konveyerlər
- funksional təyinat, hərəkətin dövrülülüyü prinsipi, yükün növü, mexanikləşdirilmənin dərəcəsi
- mexanikləri nəql edən yüksəldirən maşınlar və mexaniklər
- elektrik naqılı və əlilə yükləmə-boşaltma qurğuları
- konveyerlər, cəzbedici qurğular, körpülü kranlar

246 Mağazada əmtəə axının müəyyən edilməsi

- qəbul və saxlanılma yerlərində yerdəyişmə
- mağazaya daxil olduğu andan malın alıcıya təqdim olunana qədər malların yeridilişi
- ticarət salonunda onun qəbulundan tutmuş yerləşdirilməsinə qədər
- qəbul, saxlanılma, mağazadaxili yerdəyişmə
- qəbul, malların satışa hazırlanması

247 Mağazanın iş rejimi ilə onun işçilərinin əmək rejimi və istirahətinin uzlaşması necə əldə olunur?

- işçilərin ikinci peşəyə malik olmaları hesabına vəzifələrin əvəzlənməsi
- işəçixma qrafikinin səmərəli hazırlanması ilə
- işə çıxmanın sürüşkən qrafiklərinin tutulması
- əmək qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş iş vaxtının sürəkliyinə riayət edilməsi
- iş vaxtının toplama uçotunun tətbiq edilməsi

248 Mağazanın ticarət sahəsindən istifadənin effektiv qiymətləndirilməsi göstəriciləri hansılardır?

- şaquli yerdəyişməni istisna edən səmərəli planlaşdırma
- nümayiş zali və quraşdırma əmsalları, müəsəsisənin mal buraxma qabiliyyəti
- ticarət salonunda malların boşaldılması normalarının əmsalı ilə
- texniki əmsal
- alıcı axınlarının intensivliyinin hesaba alınması ilə normalar korrektə edilmişlər

249 Mal anbarlarının inventarlaşdırılmasının məlumatlarından nə üçün istfiadə edilir?

- qeyri-kafî tələbatın aşkar edilməsi üçün
- mal ehtiyatlarının vəziyyəti haqqında məlumatların alınması üçün
- malların reallaşdırılması haqqında məlumatların alınması üçün
- mənəvi cəhətdən köhnəlmış malların aşkar edilməsinə kömək edir
- tələbatın strukturunun müəyyən edilməsi üçün

250 Mağazanın quraşdırma sahəsinin ən aşağı əmsal göstəricisi nə qədər olmalıdır?

- 0.35-dən çox;
- 0.25-dən az;
- 0.3-dən çox;
- 0.4-dən çox;
- 0.4-dən az;

251 Özünəxidmət metodu ilə malların satışı üçün ticarət zalının planlaşdırılması daha səmərəlidir

- boks və oda
- xətti
- sərgi;
- qarışiq;
- kombinə edilmiş;

252 Mağaza tikililərinin qarşılıqlı əlaqəsi və məcmuu nə deməkdir?

- ticarət zonalarında avadanlığın maksimum rahatlığı nə təmin etməlidir
- mağazanın texnoloji planirovkası
- texnoloji tələblərə cavab vermək
- ticarət-texnoloji prosesin səmərəli təşkili
- binaların qarşılıqlı əlaqəsi və mal və istehlak axınlarının yeridiliş sxemi

253 Nə mal alıştı zamanı maksimum rahatlığı təmin edir

- gəlmə üçün əlverişli mühitin yaradılması.
- satışın mütərəqqi formalarının tətbiqi
- mağazanın iqtisadi tələblərə cavab verməsi
- binanın memarlıq üslubu
- mallara verilən estetik və iqtisadi tələblər

254 Malların düzülüşü üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə əmsalı nəyi xarakterizə edir.

- funksional zonaların səmərəli istifadə edilməsnə.
- bunun üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini
- bunun üçün qurulmuş sahənin istifadə etmə dərəcəsini
- ergonomikanın tələblərini
- ticarət zalının səmərəli planlaşdırma həllini

255 Malın düzülüşü üçün ticarət zalı sahəsindən istifadə etmə dərəcəsini xarakterizə edən göstərici

necə adlanır?

- hesablaşma qovşağı zonasının sahəsi
- əmsal
- malların boşaldılması sahəsi
- malların nüməyiş etdirilməsi üçün daxıllar, təpəciklər və qəfəsələr və başqa elementlər
- satıcıların iş yerlərinin təşkili üçün sahələr

256 Mağazanın mal boşaltma binalarına verilən tələbilər:

- malların satışa hazırlanması üçün binaların bilavasitə yaxınlıqda yerləşdirirlər
- malların qəbulu üçün binalara bitişik olmalıdır
- ticarət zalları ilə ən qısa əlaqəsi olmalıdır
- özünəxidmət mağazaların ticarət zallarının müvafiq şöbələrilə qarşılıqlı əlaqəsi
- inzibati və xidməti binalarla əlaqəni təmin etmək

257 İlk özünəxidmət mağazası hansı ölkədə və nə vaxt açılmışdır?

- 1930-ci ildə İngiltərədə
- 1960-ci ildə Fransada
- 1935-ci ildə Avstriyada
- 1916-ci ildə ABŞ-da
- 1950-ci ildə Almaniyada

258 Aktiv mal satışı formaları hansılardır?

- bazarlarda mal satışı
- xırda pərakəndə şəbəkə, avtomatlar vasitəsilə mal satışı, poçtla göndərmə şəbəkə, elektron ticarəti, malların nisyyə satışı, komission qaydada satış, mövsümü bazarlar və yarmarkalar
- ticarət mərkəzlərində mal satışı
- qastronomlarda mal satışı
- supermarketlərdə mal satışı

259 Keçmiş SSRİ-də ilk özünəxidmət mağazası harada və nə vaxt açılmışdır?

- 81957-ci ildə Riga
- 1954-ci ildə Leninqrad, 1955-ci ildə Bakı
- 1950-Moskva
- 1951-ci il Kiyev
- 1960-ci ildə Xarkov

260 Mağazalarda alıcılara göstərilən əlavə xidmət formaları hansılardır?

- idarə və müəssisəyə mal satışı
- pullu əlavə xidmət formaları; pulsuz əlavə xidmət formaları; əlavə ticarətxidmət formaları; əlavə mədəni – məişət xidmətin formaları;
- saticılar vasitəsilə mal satışı
- avtomatlar vasitəsilə mal satışı
- malların xırda tondan satışı

261 Mal təchizatı dedikdə nə başa düşülür?

- böyük anbarların tikilib istifadəyə verilməsi
- istehsal,topdan ticarət bazarından mağazalara qədər malların çatdırılmasında həyata keçirilən kommersiya və texnoloji tədbirlərdən ibarətdir.
- malları istehsal etmək

- fermer təsərrüfatının inkişafı
- topdan ticarətin inkişafı

262 Mal təchizatının səmərəli təşkili prinsipləri hansılardır?

- topdan bazarlardan təchizat
- planauyğunluq, mərkəzləşmə, texnoloji, fasiləsizlik, ahəndarlıq və qənaətçilik
- mal təchizatında anbardan istifadə etmək
- tranzit qaydada təchizat
- tədarük məntəqələrinən təchizat

263 Mal təchizatının planauyğunluğunu izah edin?

- pərakəndə ticarətdə ehtiyyat yaratmaq
- Planauyğunluq mal dövriyyəsi planı, mal ehtiyyatları və digər göstəricilər nəzərə alınmaqla vaxt cədvəlləri və qrafiklər üzrə malların mağazalara gətirilməsindən ibarətdir.
- sənaye müəssisələrində mallar istehsal etmək
- fermer təsərrüfatlarının inkişafı
- malları topdan bazalardea toplamaq

264 Mal təchizatının ahəndarlığı nə deməkdir?

- mağazalarda malları vaxtında qəbul etmək
- mağazaların işinin fasiləsizliyi və əhaliyə yüksək ticarət xidmətini təmin etməklə anbar və nəqliyyatın işinin səmərəli təşkil edilməsini təmin etməkdir.
- malların istehsalını genişləndirmək
- fermer təsərrüfatını inkişaf etdirmək
- anbarlarda çoxlu mal ehtiyyatı yığmaq

265 Mallar mərkəzləşdirilmiş qaydada daşındıqda hansı marşrutlardan istifadə edilir?

- xırda mağazalara daşınma
- mərkəzləşdirilmiş qaydada malların daşınması xətti və həlqəvi marşrutlardan ibarətdir
- malların tranzit qaydada daşınması
- tədarük məntəqələrinən daşınma
- ictimai iaşə müəssisələrinən daşınma

266 Tara avadanlığının tətbiğindən kimlər iqtisadi səmərə götürə bilər?

- ticarət avtomatları
- sənaye, ticarət və nəqliyyat
- anbarlar
- fermerlər
- palatkalar

267 Pərakəndə ticarət şəbəkəsinə malların daxil olması mənbələri hansılardır?

- supermarketlərdən
- respublika sənaye, kənd təsərrüfatı müəssisələri, tondan ticarət baza və kontorları, yardımçı istehsal müəssisələri, xarici ölkələrdən, yerli xammalla işləyən müəssisələrdən və s.
- pərakəndə ticarət müəssisələrindən
- ictimai iaşə müəssisələrindən
- qastronomlardan

268 Pərakəndə ticarət şəbəkəsinin mallarla təchizatı hansı təşkilatı hüquqi formada həyata keçirilir?

- univermaqlardan təchiz olunmaq
- tranzit və anbar formasında
- pərakəndə ticarət müəssisələrindən təchiz olunmaq
- öz istehsal müəssisələrindən təchiz olunmaq
- kənar təşkilatlardan təchiz olunmaq

269 Anbarda ticarət-texnoloji prosesin idarə edilməsi necə təşkil edilir

- texnoloji prosesin axınlığı və fasıləsizliyinə şəraitlərin yaradılması
- malların qəbulu, saxlanması və buraxılmasına görə əməliyyatların səmərəli yerinə yetirilməsinin təmin edilməsilə
- malların kəmiyyət və keyfiyyətinin mühafizə edilməsinin təmin edilməsilə
- malların yeriməsinin sürətləndirilməsləi
- anbar sahələrinin istifadəsinin effektivliyinin təmin edilməsilə

270 Qəbul zonasına malın çatdırılmasından sonra hansı texnoloji əməliyyatlar həyata keçirilir

- yükləmə zonasında malların yerinin dəyişdirilməsi
- saxlanma yerində malların yerinin dəyişdirilməsi
- kəmiyyətinə və keyfiyyətinə görə malların qəbulu
- malların poddonlara və arabalara yiğilması
- mala görə saxlamanın daimi yerlərinin təyin edilməsi

271 Qaldırıcı nəqliyyat avadanlıqlarını funksional əlamətinə görə təsnifləşdirin.

- yüksəkdirən maşın və mexanizmlər
- hərəkətin dövrülük prinsipi, yükün növü, götürmə növləri, əməyin mexanikləşdirilməsinin dərəcəsi
- daşıyan maşınlar, mexanizmlər və qurğular
- yerdəyişmənin şəquli və üfiqi mexanizmləri
- konveyer və transportyorlar

272 Anbarın yük qaldırıran maşın və mexanizmlərini göstər

- rəflili və körpülü kran
- elektrik tallar (elektrokar), yük liftləri, kranlar
- konveyerlər, yüklə doldurulmuş arabalar
- fasıləsiz yerdəyişmənin nəqledici maşınları
- körpülü və avtomobil kranları

273 Anbarlarda istifadə olunan nəqledici (daşıyıcı) maşınlar və qurğular hansılardır?

- yüklerin şəquli və üfiqi yerdəyişməsinin mexanikləri
- konveyerlər, qravitasiya qurğuları, yüklənmiş arabalar
- körpülü və rəflili kranlar-stabillər
- şəquli aşağı buraxmalar, qravitasiya konveyerlər
- elektrik yükləyiciləri və avtoyükləyicilər

274 Anbarda mal axınının səmərəli təşkili nəyi təmin edir?

- işçilərin əmək və istirahət rejimini
- yüklerin yerdəyişməsilə əlaqəli ayrı-ayrı əməliyyatların və xərclərin yerinə yetirilməsi müddətini azaldır
- malyeridilişinin yollarını maksimum düzəldir
- nəqliyyat vasitələrdən səmərəli istifadə edilir
- anbar personalının ritmik işini mexanikləşdirir

275 Soyuducular və toplayıcı anbarlar hansılardır?

- kompleks-mexanikləşdirilmiş anbarlar
- kompleks-mexanikləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış və xırda vasitələrlə mexanikləşdirilmiş
- bütün anbar prosesləri tam avtomatlaşdırılmış
- ayrı-ayrı anbar prosesləri qismən mexanikləşdirilmiş
- kiçik mexanik vasitələrinin tətbiqi ilə toplama anbarlar

276 Anbarlara malların daxil olması və qəbulu əməliyyatlarının texnoloji proseslərdə əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- nəqliyyat vasitələrinin boş dayanmalarını azaldır
- anbar prosesinin ilkin mərhələsindən
- mal (əmtəə) yeridilişinin yekun mərhələsindən
- ayrı-ayrı əməliyyatlarınyerinə yetirilməsi müddətinin azaldılmasından
- yükləmə-boşaltma əməliyyatlarını sürətləndirir

277 Göndərmə zonasına malların çatdırılmasından sonra hansı texnoloji əməliyyatlar yerinə yetirilir

- hazırlıq işlərinin aparılması
- keyfiyyətinə və kəmiyyətinə (miqdarına) görə malların qəbulu
- qabın bütövlüyünün yoxlanılması
- kəmiyyətinə görə malların ilkin qəbulu
- daxil olmuş yükün vəziyyətinə baxış

278 Əmtəə profiline görə ticarət-texnoloji avadanlığın növləri hansılardır?

- ada şəkilli şüşə dolablar, ölçmə və daxıl kabinetləri
- universal və ixtisaslaşdırılmış
- qeyri-mexaniki avdanlıq və inventar
- daxillar, şüşeli dolablar və rəflər
- tripli və yiğilan-sökülən avadanlıq

279 Ticarətdə soyuducu avadanlıqlar hansı qruplara bölündür

- daxıl-vitrinlər, açıq daxillar
- malların saxlanması, göstərilməsi və satışı , nümayiş üçün nəzərdə tutulan
- soyuducu kameralar, dolablar, örtülü daxillar
- aşağı temperaturlu vitrinlər, dolab-vitrinlər
- nümayiş vitrinləri

280 Nəzarət- kassa aparatlarının vəzifəsi nədən ibarətdir?

- əməyin məhsuldarlığını və nəzarətçi-kassirlərin nəzarətinin düzgünlüyüünü yüksəldir
- hesablaşmanın əyanılıyi, sadəliyi və düzgünlüyü, pul daxilolmalarının uçotunun dəqiqliyini təmin edir
- pul daxilolmalarının uçotunun mexanikləşdirilməsini təmin edir
- alıcılara xidməti sürətləndirir
- uçotun dəqiqliyi və avtomatlaşdırılmasını təmin edir

281 Daxıl olan malların miqdarının seçmə yolu yoxlanması hansı şəraitdə aparılır?

- dəmir yolunun texniki nizamnaməsinə uyğun olaraq
- standartlarla, texniki şərtlərlə, müqavilənin mütləq qaydaları ilə nəzərdə tutulmuş hallarda
- tədarükün xüsusi şərtləri ilə uyğun olaraq
- yanına qoyulan sənədlərlə uyğun olaraq
- əmtəə-nəqliyyat qaiməsinin əsasında

282 Satışın hansı metodunda binaların texnoloji planlaşdırması, işçilərin maddi məsuliyyətliliyi və funksiyaları dəyişir?

- keyfiyyətinə görə malların satışı
- özünəxidmətdə
- mala açıq girişlə
- nümunələrinə görə malların satışı
- ənənəvi metodda

283 Vahid hesablaşma qovşağının üstünlükleri nədən ibarətdir?

- müəssisənin fəaliyyətinin effektivlik göstəricilərinin artımı
- haqq-hesab əməliyyatlarını sürətləndirir
- göstəricilərin dəqiqliyi, əyanılıyi
- müəssisənin buraxılış qabiliyyətinin artımı
- malların alınmış vahidlərinin miqdarının çoxalması

284 Göstəricilərin çıxarılması üsuluna görə tərəzilər necə fərqlənirlər?

- göstəricilərin görünməsi və oxunması
- yerli və məsafədən idarə edilməsi ilə
- sxemlərin və kontaktsız dəyişdirmələrin tətbiqi ilə
- vizual sayma ilə
- sənədli qeydiyyat ilə

285 Nə zaman əmtəə qonşuluğu qaydasına riayət etmək lazımdır?

- satışın ənənəvi metodunda
- ticarət zalında malların yerləşdirilməsi zamanı
- rəflərdə malların yerləşməsi zamanı
- iri qabaritli malların yerləşdirilməsi zamanı
- ərzaq mallarının açıq qoyulması zamanı

286 Ticarət avadanlığında malların əlverişli yerləşdirilməsi prinsipi nədən ibarətdir?

- sadəlik, yiğcamlıq və əyanılık
- düzülüş sahəsindən effektiv istifadə B. sadəlik, yiğcamlıq və əyanılık
- gözlə görünən, malın hərtərəfli baxılmasına rahatlıq
- avadanlığın nümayiş sahəsindən maksimum istifadə edilməsi
- ticarət zalında malların qalaqda qoyulması

287 Mağazanın qeyri-mexaniki avadanlığına verilən tələblər

- avadanlıqla təchizatın normalarına uyğunluğu
- ticarət-texnoloji prosesin səmərəli təşkili, ticarət sahələrindən səmərəli istifadə edilməsi
- yerinə yetirilən əməliyyatların xarakterinə uyğunluğu
- çox mühüm sahənin normalarına uyğunluğu
- istismarın rahatlığı və alıcılar tərəfindən malların emalı

288 Əhali tələbinin öyrənilməsi və proqnozlaşdırılması üçün hansı sosial-iqtisadi informasiya mənbələrindən istifadə olunur?

- tondan ticarətin inkişafına dair
- əhalinin ayrı-ayrı sosial qrupları üzrə ailə bütçəsinin seçmə qrupu ilə tədqiq edilmiş məlumatlar; iqtisadi rayonların sosial-iqtisadi inkişafı haqqında kompleks məlumatlar; ticarətin maddi, əmək və istehsal ehtiyatları haqqında məlumatlar.

- sənaye sahələrinin inkişafına dair məlumatlar
- kənd təsərrüfatının inkişafına dair məlumatlar
- əhalinin miqrasiyasına inkişafına dair məlumatlar

289 Hansı hallarda tranzit qaydad mal təchizatı səmərəli hesab edilir?

- idxalatdan daxil olan malların daşınmasında
- sadə çeşidli malların, tez xarab olan malların, kənd təsərrüfatı məhsullarının və yerli istehsal müəssisələrində istehsal edilən anbarlarda yenidən emalı tələb edilməyən malların daşınmasında
- mürəkkəb çeşidli malların daşınmasında
- respublikadan kənar təşkilatlardan daxil olan malların daşınmasında
- xırda mağazalara malların daşınmasında

290 Hansı hallarda anbar formasında mal təchizatı səmərəli hesab edilir?

- uzun müddət malların saxlanmasına ehtiyac olmadıqda
- şəhərdən kənar mal verənlərdən iri partiyalarla mallar alındıqda; yerli mal verənlərdən iri partiyalarla dar çeşidli mallar daxil olduqda; malların anbarlarda yenidən emalı lazımdıqda; uzun müddətə malların çoxlanması lazımdıqda
- mal dövriyyəsinin həcmi böyük olan mağazalara mallar daşındıqda
- yerli mal verəndən xırda partiyalarla dar çeşidli mallar daxil olduqda
- anbarlarda malların yenidən emalı

291 Mərkəzləşdirilmiş qaydada malların daşınması texnologiyasının üstünlükləri nədən ibarətdir?

- malların yüklənilib boşaldılmasına məsrəflər sərfi artır.
- mərkəzləşdirilmiş qaydada malların daşınmasında məsuliyyət bilavasitə malvərənlərin üzərinə düşür; mağaza işçiləri mal daşınmasından azad olaraq bilavasitə əhaliyə xidmətlə məşğul olur; mal yeridilişi sürətlənir; anbar sahəsinə olan tələb azalır, ticarət sahəsindən daha səmərəli istifadə edilir; malların yüklənilib-boşaldılmasına məsrəflər azaldılır; mal verənlərlə ticarət müəssisələri arasında əlaqələr möhkəmlənir
- mərkəzləşdirilmiş qaydad mal daşınmasında mağaza işçiləri bilavasitə bu işlə məşğul olur.
- mallarla təchizatda məsuliyyət mağaza işçilərinin üzərinə düşür
- mal yeridilişinin prosesi ləngiyir

292 Əməyin idarə olunmasının predmeti nədir?

- Xammal
- Məlumat
- Texnika
- Əmtəə
- Materiallar

293 Mal ehtiyatlarının saxlanması prosesinin idarə edilməsi nəyi ifadə edir?

- malların reallaşdırılmasının növbəlilik prinsipi
- malların kəmiyyət və keyfiyyətinin mühafizəsi
- mal ehtiyatlarının normalaşdırılması
- malların yerləşdirilməsi xəritələrinin iqtisadi və texniki əsaslandırılması
- mallara mütəmadi baxış

294 Yükləmə-boşaltma əməliyyatlarının idarə edilməsi dedikdə nə başa düşülür?

- anbar avadanlığından səmərəli istifadə etmək
- iş tsiklinin yerinə yetirilməsi və nəqliyyat vasitələrinin boş dayanmalar vaxtını azaldır, işlərin ritmikliyini (ahəngdarlığını) təmin etmək B. malların tez seçiləməsi
- malların tez seçiləməsi
- malların olmasının uçotunu aparmaq

- malların keyfiyyət və kəmiyyət mühafizəsini

295 Anbar əməliyyatlarının avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemi nə deməkdir?

- malların yerdəyişməsinin səmərəli yollarının avtomatlaşdırılmış seçimi
- vahid mərkəzdən yüklərin yenidən emalının texnoloji proseslərinin idarə edilməsi
- elektron-hesablama maşınlarından istifadə edilməsi
- nəqliyyat vasitələrinin yüklenməsi və boşaldılmasına görə əməliyyatların tənzimlənməsi
- işlərin tsiklinin yerinə yetirilməsi vaxtının ixtisara salınması

296 Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sisteminin tətbiqi harada daha effektivlidir?

- anbarın effektiv fəaliyyətinin təmin edilməsində
- yüksək dövriyyə sürətli dar nomenklaturalı mallar anbarında
- yüklərin anbarın içində yerinə dəyişdirilməsində
- mexaniki vasitələrinin düzgün seçimində
- işçilərin hazırlığının və dərəcəsinin uyğun gəlməsində

297 Universal anbarların vəzifəsi nədən ibarətdir

- xüsusi anbar tikililərinin (binalarının) olması
- geniş çeşidili ərzaq və ya qeyri-ərzaq malların təmərküzləşməsi
- malların yiğilması və saxlanması
- malların saxlanması üçün lazım olan şəraitləri təmin edir
- malların təkrar emalı sistemlərinin təkmilləşdirilməsi

298 Ixtisaslaşdırılmış anbarların vəzifəsi nədən ibarətdir?

- anbar əməliyyatlarının səmərəli təşkili
- bir və ya bir neçə oxşar mal qruplarının saxlanması
- geniş mal çeşidinin mərkəzləşdirilməsi
- sigorta rezervlərinin saxlanması təmin edir
- anbara əməyinin səmərəli təşkili

299 Anbarlar mövcud saxlanma rejiminə görə neçə yerə ayrıılır?

- soyuducular və toplayıcı anbarlar
- ümumi və xüsusi
- ümumi saxlama yeri və soyuducular
- mövsümi və qısa müddətli saxlama
- mövsümi və vaxtından əvvəl daşıma

300 Malların saxlanması onların hansı spesifik xüsusiyyətlərini nəzərə almaq lazımdır?

- malların qabaritləri və mövsümlük xüsusiyyətlərini
- malların fiziki-kimyəvi xassələrini
- mal-sahə ixtisaslaşmasını
- malların saxlanması müddətlərini
- malların tədavül vaxtını

301 Malların cari ehtiyatlarının toplanması üçün nəzərdə tutulmuş anbarın növü.

- dar ixtisaslaşdırılmış
- növlərə ayırma- bölüşdürmə
- tranzit-yükboşaltma
- toplama

- vaxtından əvvəl daşma

302 Saxlamaya aid olan malların çeşidi hansı prosesə təsir edir?

- malların keyfiyyətinə nəzarətin həyata keçirilməsi
- anbar funksiyalarının və texnoloji prosesin xarakterinə
- ayrı-ayrı anbar əməliyyatlarının mexanikləşdirilməsi imkanı
- malların saxlanmasına zəruri şəraitlərin yaradılması
- topdan alıcıların sifarişlərinin komplektləşdirilməsi imkanı

303 Ştabəldə malların saxlanması üçün istifadə edilən taranın növləri

- orijinal qabda və ya pozulmuş qabda
- kisələr, çəlləklər, yeşiklər
- altlıqlar və dibliklər
- qutular, yeşiklər
- qab-avadanlıq

304 Ticarət zalları üçün mebelin təsnifikasi hansı əlamətlər üzrə aparılır?

- malların nəql edilməsi və satışı, alıcılara xidmət edilməsi üçün
- tətbiq edilən yerinə görə, təyinatına görə, mal (əmtəə) profilinə görə
- ticarət zalları üçün, yardımçı tikililər üçün
- keyfiyyətinə görə malların qəbulu üçün, satışa hazırlanması üçün
- konstruksiyasına və əmtəə profilinə görə

305 Pərakəndə satış müəssisələrində qısamüddətli saxlama üçün nəzərdə tutulmuş soyuducu cihazı hansı avadanlıqlara aid edilir?

- malların saxlanması, göstərilməsi və satışı üçün
- ticarət soyuducu avadanlıq
- soyuducu kameralar, dolablar, qapalı daxillar
- axıllar – vitrinlər və açıq daxillar
- vitrinlər, dolavlar – vitrinlər

306 Temperatur rejimindən asılı olaraq soyuducu avadanlıq bölünür:

- tez xarabolan məhsulların qısamüddətli saxlanması üçün
- aşağı temperaturlu və adı
- soyuducu maşınlar və soyuducu cihazlar (aparatlar)
- dondurulmuş məhsullar üçün
- aşağı temperaturlu rejim və soyuducu cihazlar (aparatlar)

307 Soyuducu kameraların əhəmiyyəti

- məhsulların uzunmüddətli saxlanması və satışı üçündür
- 3-5 sutka ərzində tez xarabolan məhsulların saxlanması üçündür
- soyudulan məhsulların saxlanması, nümayishi və satışı üçündür
- soyuducu maşınlarla təchiz edilmiş soyuducu qurğulardır
- gec xarabolan məhsulların saxlanması üçün yiğma soyuducu kameralardır

308 Soyuducu avadanlığının təyinatı

- soyudulan və dondurulmuş məhsulların qısamüddətli saxlanması üçün
- soyudulan məhsulların saxlanması, nümayishi və satışı üçün
- tez xarab olan məhsulun qısamüddətli saxlanması, boşaldılması və satışı üçün

- tez xarabolan malların nümayisi və göstərilməsi üçün
 məhsulların uzunmüddətli saxlanması və satışı üçündür

309 Piştaxta vitrinlərin təyinatı

- dondurulmuş məhsulların qısamüddətli saxlanması, nümayisi və satışı üçün
 soyudulan məhsulların qısamüddətli saxlanması, nümayisi və satışı üçün
 tez xarab olan malların toxum ehtiyatının saxlanması üçün
 malların nümayisi və seçilməsi üçün
 məhsulların saxlanması üçün aşağı temperaturlu vitrinlər

310 Tərəzilərə irəli sürülen meteoroloji tələblər:

- göstəricilərinin əyaniliyi, tərəzinin yaxşı görünməsi və göstəricilərinin oxunaqlığı
 çəkinin dəqiqliyi, həssaslıq, sabitlik və göstəricilərinin daimiliyi
 istismarında rahat, çəkmədə sapmaların yol verilən həddləri ilə
 istismarın bütün müddəti ərzində öz funksiyasını düzgün və imtinasız yerinə yetirmək
 çəkmənin maksimum sürəti

311 Tərəzilərə verilən əsas istismar tələbləri:

- tarazlıq vəziyyətinə tez gəlmək qabiliyyəti
 çəkmə zamanı etibarlıq, göstəricilərin əyaniliyi və maksimum sürət
 həssaslıq və sabitlik
 yol verilən səhvin həddlərində həqiqi göstəricilərdən sapması ilə kütlənin ölçüsünün göstəriciləri
 eyni yükün dəfələrlə çəkilməsində eyni göstəricilər vermək

312 Mağazanın ticarət-texnoloji prosesində nəzarət-kassa avadanlığının rolü

- kassir-kontrolyorların (nəzarətçilərin) əməyinin məhsuldarlığını yüksəldir
 pul daxilolmalarının uçotunu dəqiq, haq-hesabların düzgünlüyünü və sadəliyi, əyaniliyi təmin edirlər
 pul daxilolmalarının uçotunun mexanikləşdirilməsi
 alıcılara xidməti sürətləndirir
 uçotun avtomatlaşdırılması

313 İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- Təşəbbüskarlıq;
 koordinasiya;
 İdarəetmədə əmək bölgüsü;
 Təkbaşınaçılıq;
 Ədalət prinsipi;

314 İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- lisenziyalasdırma.
 məqsədlərin müəyyən edilməsi;
 matris sxemi;
 koordinasiya;
 Təşəbbüskarlıq;

315 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- intizam prinsipi;
 ahəngdarlıq prinsipi;
 qayda prinsipi;

- ədalət prinsipi;
- istiqamətlərin vəhdəti prinsipi.

316 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

- avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi;
- səlahiyət və məsuliyyət prinsipi;
- düzxətlilik prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi;
- paralellik prinsipi.

317 Müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə;
- planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət;
- təşkil, idarəetmə, tənzimləmə;
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə
- təşkl etmə, stimullaşdırma, nəzarət.

318 İdarəetmə sistemi nədir?

- idarəetmə metodları və funksiyalarının möjmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir;
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur;
- müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir;
- idarəə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur.
- idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir;

319 Proqram nədir?

- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir;
- dövlət və təsərrufat subyektləri tərəfindən müəyyən dovr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrufat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur;
- strateji məqsədlərə nail olmaq ucun qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mulahizə və tövsiyələrin məcmusudur;
- məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət novudur.
- elmi jəhətdən formalasdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın butun sahələrinin şurullu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət novudur;

320 Malların təbii itkisinin silinməsinin prinsipi

- müvafiq hesablama tövsiyyələrinin əsasında
- faktiki ölçülərinə görə, ancaq müəyyən edilmiş normalardan yuxarı olmamaqla
- invertarlaşdırmanın məlumatları əsasında
- faktik ölçülərə görə
- təbii itkinin fəaliyyətdə olan normaların əsasında

321 Ticarət avadanlıqları üzərində malların dekorativ düzülüşündən nə məqsədlə istifadə edilir?

- sərgi mal ehtiyatları haqqında informasiya əldə etmək məqsədilə
- nümunələrinə görə malların satışı məqsədilə
- nümayiş etdirən vitrinlərin reklamı məqsədi ilə
- qoşulmuş malların alınması məqsədilə
- reklam məqsəli ilə

322 Pərakəndə ticarət şəbəkəsinə mürəkkəb çəşidli malların çatdırılması mal yeridilişinin hansı formasıdır?

- nadir, epizodik tələbat mallarının çatdırılmasında
- anbar forması
- tranzit çatdırma
- mərkəzləşdirilmiş çatdırma
- mərkəzləşdirilməmiş çatdırma

323 Satışın sənədləşməsi, malların seçilməsi, sifarişin komplektləşdirilməsi, yükləmə hansı anbar əməliyyatlarına aiddir?

- malın partiyasının marşrut komplektləşdirilməsi
- malların buraxmasına görə əsas əməliyyatlar
- fərdi seçimə və malların partiyasının komplektləşdirilməsi
- seçimə vərəqinin tərtib edilməsi, malın kəmiyyət və keyfiyyətinin yoxlanması
- sifarişin komplektləşdirilməsi və malların keyfiyyətinin yoxlanılması

324 Xidmətli zəmanət müddəti ilə mallarda gizli çatışmamazlıqlar haqqında akt hansı dövr ərzində tərtib edilir?

- malların daxil olduğu gündən altı ay gec olmamaqla
- çatışmamazlıqların aşkar edilməsi anından beş gün ərzində
- müəyyən edilmiş zəmanət müddətinin həddələrində
- defektin aşkar ediləmsinin anından ongünlük müddətinə
- malların daxil olması gündən beş aydan gec olmamaqla

325 Anbar işçiləri arasında əmək bölgüsünün əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- iş yerlərinin zəruri avadanlıq və inventarlarla təchiz edilməsindən
- əməyinin normal gərginliyində işçilərin bərabər yüklənməsini təmin etməkdən
- bütün prosesin həyata keçirilməsi üçün əmək fəaliyyətinin birləşdirilməsindən
- iş yerlərinin səmərəli təşkiliindən
- əməyin nizama salınmasının təkmilləşdirilməsindən

326 Yüklərin anbarda emal edilməsi əməliyyatlarının mühüm hissəsini.....təşkil edir

- anbardaxili yoxlama və yüklərin emalı
- keyfiyyətinə görə malların qəbulu
- kəmiyyətinə görə malların qəbulu
- yüklərin keyfiyyət və kəmiyyətinə görə qəbulu
- saxlanılan yerlərdə malların yerləşdirilməsi

327 Malların anbarlarda əsas yerləşdirmə üsulları hansılardır

- düz piramida kimi və təpə kimi yiğma
- şabel formasında yiğmaq, rəflərə düzəmk, qalaqlama (üst-üstə yiğma), asılı vəziyyətdə
- malın və taranın formasından asılı olaraq tara yerlərinə
- düz, kəsişən qəfəs, eks qəfəsə
- soyuducu kameralarına və düz yiğma

328 Mağazanın işçilərinin əmək bölgülərinin tətbiqi nə üçün lazımdır?

- əmək və maliyyə vəsaitlərinin qənaəti
- ticarət-texnoloji prosesin və funksional əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün işçilərin effektiv yerləşdirilməsi

- yerinə yetirilən əməliyyatların ağır əməyini azaldır
- ticarət personalının işlərinin keyfiyyətini və həcmini müəyyən edir
- xidmətin sürətini artırır

329 Anbar sahəsindən istifadənin optimal əmsalı nə qədər olmalıdır?

- 0.3-0.5
- 0.25-0.6
- 0.4-0.6
- 0.35-0.7
- 0.25-0.5

330 Anbarın faydalı həcmindən istifadənin optimal əmsalı nə qədər olmalıdır?

- 0.4-0.6
- 0.3-0.5
- 0.3-0.6
- 0.5-0.6
- 0.4-0.7

331 Ticarət soyuducu avadanlığı ilə ərzaq mağazalarının təchizatının normaları nədən asılıdır?

- soyuducu avadanlığın ümumi gücündən və mağazanın fəaliyyətinin iqlim rayonundan
- tez xarab olan ərzaqların (məhsulların) satışına görə ixtisaslaşdırılmış iş yerlərinin miqdardından
- ticarət salonunun ümumi sahəsindən və olan avadanlığın gücündən
- ticarət salonunun işçilərinin miqdardından və müəssəsəisənin işinin müddətindən
- ticarət-texnoloji prosesin xarakterindən

332 Mağazanın interyerinin formalaşdırılmasında tikinti və bəzək materiallarının rolü

- bəzək elementlərinin həlli
- interyerin kompozisiyasının bədii ifadəliyinin vasitəsi
- istismarın rahatlığı, möhkəmlik, yüksəksanitar-gigiyena tələbləri
- binanın daxili məkanının təşkili vasitəsi
- xarici şəraitlərə qənaətli və sabit

333 Mağaza binalarının yerləşməsinin qarşılıqlı əlaqəsinin əhəmiyyəti.

- alıcılar üçün maksimum rahatlığın təmin edilməsi
- ticarət-texnoloji prosesin səmərəli qurulması
- əsas və köməkçi binaların qarşılıqlı əlaqəsinin optimallaşdırılması
- ticarət müəssisəsinin mal-material dəyərlərinin mühafizəsi.
- personalın işinin normal şəraitlərinin təmin edilməsi

334 Ticarət binalarının qeyri-mexaniki avadanlığının əhəmiyyəti

- malların geniş nümayişini (göstərilməsini) təmin etmək
- ticarət sahələrinin effektiv istifadə edilməsi
- malların nümayishi və satışı üçün avadanlığın istismarının rahatlığı
- ticarət sahələrinin optimal istifadə edilməsi, ticarət-texnologiya prosesinin səmərələşdirilməsi, əmək məhsuldarlığının artımı
- malın seçilməsində alıcılara rahatlığın yaradılması

335 Quraşdırma əmsalı nədir?.

- istiqamətverici sahənin göstəricisi

- ticarət sahəsindən istifadə edilməsi effektivliyinin göstəricisi
- texniki təchizatın səviyyəsi
- ticarət sahəsinin istifadə edilməsi effektivliyinin qiyməti
- nümayiş sahəsi

336 Ticarətdə qeyri-mexaniki avadanlıqlara verilən tələblər.

- malların mühafizəsinin zamanəti
- istismar üçün rahat olmaq, malların nümayişini təmin etmək, maksimum rahatlıq yaratmaq
- açıq qoyulmuş mala ətraflı baxmaq
- müxtəlif malların satışı üçün
- müxtəlif malların nümayishi

337 Ticarət inventarının təyinatı.

- müxtəlif təsərrüfat əməliyyatlarının yerinə yetirilməsi üçün
- malların nümayishi və seçilməsi üçün alətlər, cihazlar, qurğu
- əmək şəraitini və rahatlığını yaxşılaşdırmaq
- əmək məhsuldarlığını yüksəltmək
- standart əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün alətlər

338 Müxtəlif inventarlarla mağazanın təchiz edilməsi nəyə kömək edir?

- satış prosesinin təşkilinin rahatlığı və etibarlığı
- ticarət-texnoloji prosesin sürətləndirilməsinə və əmək məhsuldarlığının artmasına
- alıcılara xidmətin keyfiyyəti yüksəlir
- seçimdə və alınmada əlavə rahatlıqların yaradılması
- köməkçi və təsərrüfat əməliyyatlarının kompleksinin yerinə yetirilməsi

339 Lahiyə-smeta sənədlərinin olması nə üçün lazımdır

- layihələşdirmənin və tikintinin məqsədə uyğunluğunu müəyyən edir
- müəssisənin tikintisi və yenidən qurulması üçün
- smeta-maliyyə sənədlərinin tutulması üçün
- ilk layihələrin tutulması üçün
- texniki-iqtisadi əsaslandırmadır

340 Malların qəbul haqqında akt nə zaman tərtib edilir?

- ictimai-təşkilatların nümayəndələrinin iştirakı ilə
- son qəbulun nəticələrinə görə
- ilk qəbulun nəticələrinə görə
- material cavabdeh şəxslərin məlumatlarının əsasında
- iqtisadi nəzarətin işçilərinin materiallarına əsasən

341 Mal (əmtəə) təchizatı prosesinin formaları

- anbar və rasional
- tranzit və anbar
- sadə və mürəkkəb
- ixtisaslaşdırılmış
- həlqəvari və birbaşa

342 Mal (əmtəə) yeridilişinin ticarət amillərinə nə aiddir

- istehsal müəssisələrinin ixtisaslaşdırılması

- ticarət müəssisəsinin ölçüsü, ixtisaslaşdırılması və yerləşməsi
- istehsal və texnoloji amillər
- müəssisənin təsərrüfat sərbəstliyi
- memarlıq-inşaat və şəhərsalma

343 Pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinə malgöndərmənin ən effektiv metodu hansıdır?

- rəqqaslı
- mərkəzləşdirilmiş
- mərkəzləşdirilməmiş
- dövri
- topdansatış bazaların anbarlarından

344 Pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinin mal ilə təchiz edilməsi dedikdə hansı tədbirlər sistemi başa düşülür

- mütərəqqi texnoloji qərarların qəbul edilməsi
- malların ticarət müəssisəsinə çatdırılması zamanı həyata keçirilən kommersiya və texnoloji əməliyyatlar kompleksi
- malların yaxşı çatdırılması
- malların mərkəzləşdirilmiş çatdırılması
- pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinə malların daşınmasının sistemi

345 Pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinin mallarla təchiz edilməsi effektivliyi dedikdə nə başa düşülür

- malların çatdırılması ahənginin operativ surətdə dəyişmək imkanı
- iş vaxtının, material və pul vəsaitlərinin minimum xərcləri
- malların dövriyyə qabiliyyətinin sürətləndirilməsi
- reallaşdırmanın və mal ehtiyatlarının gedisi haqqında informasiyanın operativ surətdə almaq
- mal yeridilişinin səmərəli həlqəsinin müəyyən edilməsi

346 Pərakəndə ticarət şəbəkəsinin mal təchizatı texnologiyası dedikdə nə başa düşülür?

- yükləmə-boşaltma işlərinin mexanikləşdirilməsi
- təchizatın mütərəqqi üsullarından bütün mərhələlərdə istifadə etmək
- modullu nəqliyyat sistemlərinin tətbiqi
- mal təchizatının sənayeləşdirilməsi
- nəqliyyatdan effektiv istifadə edilməsi

347 Firmanın kommersiya-vasitəcilik fəaliyyətinin effektivliyi nece müəyyən olunur?

- göstərilmiş xidmətlərlə satış həcminin tə davülün ümumi xərclərinə nisbəti
- satışış həcmi ilə göstərilmiş xidmətlərin ümumi həcminin cəminin tə davülün ümumi xərclərinə nisbəti
- tə davülün ümumu xərclərinin satışın həcmi və xidmətləri ümumi həcminin cəminə nisbəti
- göstərilmiş xidmətlərin ümumi həcminin tə davülün ümumi xərclərinə nisbəti
- satışın həcminin tə davülün ümumi xərclərinə nisbəti

348 Müflisləşmə zamanı tətbiq olunan əsas metodlar hansılardır?

- Heç biri.
- Müəssisənin ləğvi, yenidəntəşkil (sanasiy).
- Müəssisənin bölünməsi.
- Müəssisənin səhmdar cəmiyyətinə çevrilməsi.
- Müəssisənini müvəqqəti bağlanması.

349 Hansı hallarda müəssisə müflüs hesab olunur?

- Beynəlxalq məhkəmə elan etdikdə.
- Özuelan etdikdə.
- Özü elan edir, arbitraj məhkəmə elan edir.
- arbatraj məhkəmə elan etdikdə.
- Yenidən təşkil olunduqda.

350 Qaytarılan lizinq nədir?

- müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənildikcə verilə bilər
- maliyyə lizinqinin bir növüdürki, bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- lizinqin elə bir növüdür ki, bu zaman lizinq verən öz təhlükə və riski əsasında əmlak əldə edir
- qarşılıqlı tələblərin və öhdəliklərin nəzərə alınmasına əsaslanan nəqdsiz hesablaşma sistemidir
- Lizing alanın lizinq verənə borc öhdəliyidir

351 Mal nümunələri zalının planlaşdırılmasında irəli sürürlən xüsusi tələblər:

- albom və kataloqlarla sərbəst iş üçün zonalar
- işçilərin sayı və mal quruplarının strukturu ilə müəyyən edilən funksional sahələrin seçilməsi
- əsas və əlavə istehsal proseslərinin ayrılması
- iş zonasının və ekspozisiya zonasının ayrılması
- gözləmə və istirahət zonaları

352 S ual: Anbar əməliyyatlarının mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılmasının rolü

- anbarın sahəsinidən və tutumundan effektiv istifadə edilməsi
- anbar prosesinin səmərəli-təşkilinə şərait yaradılması
- əməyin məhsuldarlığının artımının rezervləri
- anbar binalarının parametrlərinin və konfiqurasiyasının uyğun gəlməsi
- əməyi və təhlükəsizlik texnikanın mühafizəsinin şərtlərinə riayət edilməsi

353 Anbarda malların daxil olması və buraxılmasının təqvim planları və qrafikləri hansı məqsədlər üçün işlənib hazırlanır?

- avadanlığın və əmək vasitələrinin effektiv istifadə edilməsi
- əməliyyatların yerinə yetirilməsində planlaşdırma və hazırlıq üçün
- nəqliyyat vasitələrinin və anbar binalarının daha tam istifadə edilməsi
- mal axınının səmərəli təşkili
- mal ehtiyatlarının normallaşdırılması

354 Hansı proses nəqliyyat vasitələrinin boş dayanmasını, anbar işlərinin yerinə yetirilməsinin vaxtını ixtisara salır?

- anbar avadanlığından effektiv istifadə edilməsi
- yükləmə – boşatma əməliyyatlarının səmərəli idarə edilməsi
- əmək vasitələrinin effektiv istifadə edilməsi
- anbarların sahəsinin, tutumunun və avadanlığının əlverişli istifadə edilməsi
- malların miqdarının və keyfiyyətinin mühafizəsi (qorunması)

355 Vahid mərkəzdən yüklerin emalılı əlaqədar texnoloji proseslərin idarə etmək üçün nə lazımdır?

- elektron-hesablama maşınlarından istifadə edilməsi
- prosesləri idarə etmək üçün avtomatlaşdırılmış sistemin tətbiqi
- malların yerləyişməsinin səmərəli yollarının avtomatlaşdırılmış seçimi
- işlərin tsiklinin yerinə yetirilməsinin müddətini qısaltılması
- nəqliyyat vasitələrinin yüklenməsinə və boşaldılmasına görə əməliyyatların idarə etmə sistemi

356 Hansı hallarda anbarlarda idarə etmənin avtomatlaşdırılmış sistemlərin tətbiq edilməsi daha effektivdir

- işçilərin müvafiq hazırlığının və ixtisasının
- dar nomenklaturalu yüksək tədavül qabiliyyətli malların
- yüklərin anbarın daxilində yerdəyişməsində
- mexanikləşdirmə vasitələrinin düzgün seçilməsində
- anbarın effeetiv fəaliyyətinin təmin edilməsi

357 Mal yeridilişi prosesinin hansı təşkilat həlqələrin minimum sayı vasitəsilə malların keçməsini nəzərdə tutur

- malların uzun müddət saxlanması imkanının olmaması
- pərakəndə ticarət müəssisələrinin anbar sahələrinin məhdudluğu
- səmərəli
- istehsalçılarda saxlama yerlərinin (anbarların) məhdudluğu
- planlı

358 Taranın tərifi:

- reklamlaşdırma və informasiya vasitəsi
- malın yerləşdirilməsi və keyfiyyətli saxlanması üçün nəzərdə tutulmuş qablaşdırma elementi
- gözəl xarici görünüşə malik olmaq
- daşımə vasitəsidir, malın mühafizəsini təmin edir
- zədələnmələrdən və itkilərdən müdafiə vasitəsi

359 Malların qablaşdırılması anlayışı nəyi ifadə edir

- malları zədələnmədən və itkilərdən qoruyan və tədavül prosesini təmin edən vasitə və ya vasitələr kompleksi
- malların keyfiyyətinin və kəmiyyətinin (miqdarının) qorunması üçün şəraitləri təmin edir
- malların daşınmasını səmərəli təşkil etmək imkanı verir
- anbarın tutumunu efektiv istifadə etmək imkanı verir
- pərakəndə satış prosesini yüngülləşdirir və sürətləndirir

360 Malların qəbulu hansı hallarda dayandırılır

- mal yanlışlıklarının olmasına
- keyfiyyətsiz və komplektləşdirilməmiş mal aşkar edildikdə
- çeşidə uyğun gəlmədikdə
- mal komplektinin pozulmasına
- gizli çatışmamazlıqların haqqında aktın olmasına

361 Özünəxidmət mağazasında ticarət zah işçilərinin əsas funksiyaları nədən ibarətdir?

- hesablaşma əməliyyatları
- informasiyanın verilməsi
- məsləhət və nəzarət
- reklamlaşdırma
- inventar qabına yiğma

362 Ticarət mebelinin ən geniş yayılmış tipləri

- kombinə edilmiş avadanlıq
- divaryanı və adavari servantlar
- piştaxtalar - vitrinlər

- universal servantlar
- ixtisaslaşdırılmış avadanlıq

363 Ticarət zalında malların yerləşdirilməsinin şərtləri

- qəfəsələrdə malların yerləşdirilməsində
- iri qabaritli malların yerləşdirilməsində
- mal qonşuluğu qaydalarına riayət edilməsi
- açıq qoyuluşda
- malların xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla bol qoyuluş

364 Mağazada malların çeşidinin stabilliyinin müəyyən edilməsinin göstəricisi

- çeşidin genişliyinin və dərinliyinin göstəricisi
- növ çeşidinin sabitliyinin əmsalı
- tələbatın tezliyinin əmsalı
- mütləq çeşid siyahısının uyğunluğunun əmsalı
- tələbatın xüsusiyyətlərinin uçotunun göstəricisi

365 Ticarət xidmətinin vəziyyəti hansı amillərlə xarakterizə olunur

- pərakəndə satışın formalarının təkmilləşdirilməsilə
- elmi-texniki tərəqqinin sürətləndirilməsi və ticarət texnologiyasının təkmilləşdirilməsi ilə
- əhalinin tələbinin ödənilmə səviyyəsi ilə, mütərəqqi satış və xidmətl formalarının dərəcəsi ilə
- əl əməyinə çəkilən xərclərin ixtisara salınması ilə
- yüksək məhsuldarlıqlı avadanlığın tətbiq edilməsilə

366 Pərakəndə ticarətdə satış metodları hansılardır?

- çəkib qablara doldurma, qablaşdırma, məsləhət vermə və xidmətlərin göstərilməsi üzrə
- özünəxidmət, ənənəvi, nümunələr üzrə, qabaqcadan verilmiş sifariş üzrə
- firma ticarət şəbəkəsinin tətbiq edilməsi üzrə
- malın seçilməsində alıcıya yardım göstərilməsi üzrə
- sərbəst seçmə və malın haqq-hesab şəbəkəsinə çatdırılması

367 Mağazada alıcıya göstərilən xidmətlərin növləri

- alıcıya evdə malların satılması
- alıcıya rahatlığın yaradılması, informasiya xarakterli məsləhətinin verilməsi, alışın edilməsində kömək
- pullu və pulsuz xidmətlər
- reklam-informasiya
- müəssisənin əlavə xərcləri ilə əlaqəli olan xidmətlər

368 Nümunələr üzrə mal satışının üstünlükləri nədən ibarətdir?

- satışın mütərəqqi metodlarının tətbiq edilməsi
- mağazanın buraxılış qabiliyyətinin artırılması
- ticarət zalında malların seçilməsi, ödənişdən sonra isə müvafiq nümunədən olan mallar alınır
- ticarət zalından səmərəli istifadə olunur, işçilərə olan tələbat və alıcı tərəfindən malların əldə edilməsinə sərf olunan vaxt azalır
- kataloqlar üzrə malların satışı

369 Malların açıq düzülüşlü satışının üstünlükləri nədən ibarətdir?

- satışların həcmini planlaşdırmaq mümkünüzlüyü
- malın nümayişi

- mağazanın buraxılış qabiliyyətini yüksəldir
- satışın və özünə xidmətin ənənəvi metodunun elementlərini birləşdirir
- malin istehlak xassələrini saxlamaq

370 Özünəxidmət metodunun sosial effekti nədən ibarətdir?

- mağazaların texniki təchizatı yaxşılaşır
- göstərmə hissəsi və malların boşaldılması artır
- quraşdırma sahəsi artır
- alıcıının vaxtına qənaət, mal dövriyyəsini artırmaq
- işçilərin arasındaki funksiyaların səmərəli bölüşdürürlür

371 Gündəlik tələbat mallarını ticarət zalının harasında yerləşdirmək məqsədə uyğundur?

- mağazaya girişdə
- ticarət zalının sonunda, çıxışın qarşısında
- ticarət zalının ortasında
- ticarət zalının perimetri boyunca
- ticarət zalının başlangıcında

372 İdarəetmə kadrlarına kimlər daxildir?

- Texniki personal
- Saticilar
- Təchizatçılar
- İdarəetmənin hər hansı funksiyasını yerinə yetirən idarəetmə aparatının işçiləri
- Köməkçi işçilər

373 İdarəetmə məqsədi nəyin vasitəsilə həyata keçirilir

- İdarəetmə funksiyaları
- Bazar mexanizmindən keçməklə
- İdarəetmə aparatının səmərələşdirilməsi
- Göstəricilər bazasının yiğilması
- İdarəetmənin texniki vasitələri ilə

374 İdarəetmə metodları nədir?

- Bu idarəetmə qanunudur
- Bu idarəetməyə prinsipidir
- Bu idarəetməyə yanaşma metodudur
- Bu idarəetmə qanuna uyğunluğudur
- İdarəetmə fəaliyyətinin həyata keçiriləmsi üsuludur

375 İdarəetmənin mahiyyəti nədir?

- İdarəetmə effektivliyinin yüksəlməsi
- İdarəetmə metodları sisteminin işlənməsi
- İdarəetmə normasının müəyyənləşməsi
- İdarəedən sistemin idarə olunan sistemə şüurlu təsir
- Menecmentin loqik sxeminin işlənməsi

376 İdarəetmənin prinsipləri nədir?

- Təşkilati metodlar
- Bu sosial metoddur

- Psixoloji metodlar
- Obyektiv iqtisadi qanunların və inkişaf qanuna uyğunluqlarının fəaliyyətindən irəli gələn idarəetmə qaydası
- İqtisadi metodlar

377 Firmanın təşkilati-hüquqi formalarına nələr daxildir?

- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri
- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- özəl müəssisə və müstərək müəssisə
- məhdud məsuliyyətli müəssisə və sahmdar cəmiyyət
- kiçik, orta və iri müəssisələr

378 İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr müəssisələr bölgülərlər:

- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- ixtisaslaşdırılmış, axınlı və fərdi müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışq müəssisələrə
- ixtisaslaşdırılmış, ixtisaslaşdırılmış, kombinəleşmiş müəssisələrə

379 Müəssisənin tərkibinə daxil olan struktur bölmələr aşağıdakı hansı vəhdətliyə malik olurlar?

- psixoloji;
- texnoloji;
- fiziki.
- təşkilati;
- sosial;

380 Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- heyətin orta siyahi sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- heyətin orta siyahi sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətinə görə
- köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətinə görə
- əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahi sayının xüsusi çəkisinə görə
- mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə

381 Əmək haqqı nədir?

- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait;
- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait;
- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir;
- işəgötürənin işçi ilə bağlı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait;

382 Taraya verilən tələblər hansılardır

- ticarətin mütərəqqi metodlarının tətbiqinə kömək etsin
- cəlbedici xarici görünüşə malik olsun
- möhkəm olsun, malın qorunmasını təmin etsin
- hazırlanması baha başa gəlməsin, daşınma üçün əlverişli və portativ olsun
- zədələnmələrdən və itkilərdən müdafiəni təmin etsin

383 Taraların standartlaşdırılması nə deməkdir?

- taranın vahid şəklə salınmış xüsusi və daxili nişanların hazırlanması
- taranın tip ölçülərinin elmi əsaslandırılmış ixtisarı

- ümumi texniki tələblərin müəyyən edilməsi
- hazırlanan materiallar nöqteyi-nəzərindən tara tiplərinin müəyyən edilməsi
- eyni tipli yük yerlərinin emalının vahid sistemi

384 Konstruksiyasına görə taraların təsnifatı

- sökülən, sökülməyən, yiğilan, sökülüb-yiğilan
- ümumi və fərdi istifadə üçün
- standart, çıxarılan detalları ilə
- qarışiq
- xüsusi sıfarişinə görə qarışiq

385 Hazırlanma metoduna görə taraların təsnifatı

- xüsusi lakkalarla və neytral metallarla örtülmüş
- təzyiq altında yapışdırılmış və tikilmiş
- polimer materialların kombinə edilməsi yolu ilə
- tökmə, şamplanmış, çəllək, yapışdırılmış
- xüsusi qarışiq hopdurulmuş adı və yüksəldilmiş möhkəmliyi

386 Təyinatına görə taranın təsnifatı

- istehlak, girov
- fərdi, inventar
- bərk, yarıbərk və yumşaq
- universal və ixtisaslaşdırılmış
- nəqliyyat

387 Taraların təsnifatı hansı əlamətlər üzrə aparılır?

- universal və ixtisaslaşdırılmış
- çoxdövriyyəli və birdəfəlik
- taranın unifikasiyası və standartlaşdırılmasına görə
- təyinatına funksiyalarına çox dövrünə, hazırlanma materialına, təsirlərə qarşı dözümlülüyüne görə
- nəqliyyat, istehlak və qab-avadanlıq

388 Mal yeridilişinin boyu malın olduğu kimi saxlanması nə təmin edir?

- taranın standart ölçülərinin elmi əsaslandırılmış ixtisarı
- birtipli yük yerlərinin hazırlanmasının vahid sistemi
- ümumi texniki tələblərin müəyyən edilməsi
- tara
- material, əmək və maliyyə resurslarının maksimum qənaəti

389 Mal yeridilişi prosesində yerinə yetirilən funksiyalardan asılı olaraq taranın təsnifatı.

- xüsusi sıfarişə görə kombinə edilmiş
- malların daşınması və saxlanması üçün
- kombinə edilmiş, xarici və daxili
- nəqliyyat, istehlak və tara-avadanlıq
- ümumi və fərdi istifadənin

390 Təzə tara növlərinin istehsalının genişləndirilməsi hansı tədbirlərə bağlıdır.

- unifikasiya edilmiş ölçülərin torunun hazırlanması
- hazırlanmasının metoduna görə qabın unifikasiyası

- taranın istehsalı texnologiyasının vahid sisteminin tətbiqi
- taranın növlərinin, standart ölçülərinin və konstruksiyalarının unifikasiyası
- polimer materiallarının kombinasiyası yolu ilə

391 Universal və ixtisaslaşdırılmış taraların təsnifatının əsas prinsipi

- nəqliyyat, funkional
- fərdi, inventor
- bərk, yarıbərk və yumşaq
- təyinatına görə taranın təsnifatı
- istehlak, girov

392 Eynicinsli xammal, təyinatı, xassələri, çeşidin mürəkkəbliyi -əlamətlərinə görə malların birləşdirilməsi necə adlanır?

- istehlak çeşidi
- mürəkkəb çeşid
- malların mal yarımqruplarına birləşdirilməsi
- malların mal qruplarında birləşdirilməsi
- istehsal çeşidi

393 Periodik tələb olunan malları ticarət zalının harasında yerləşdirirlər?

- ticarət zalının ortasında
- daxili zonasında
- alıcıların yeridiliş etdikləri yolu boyunca
- ticarət zalının xarici perimetri boyunca
- ticarət zalının mərkəzindəvv

394 Impulsiv tələbat mallarını ticarət zalının harasında yerləşdirmək lazımdır?

- ticarət salonunun mərkəzində
- ticarət zalının xarici perimetri boyunca
- daxilların zonasında
- eksər alıcıların görmə sahəsinə düşən ticarət zalının qaynar zonalarında
- alıcıların yeridilişinin başlangıcında

395 Ticarət-texnoloji prosesin məzmunu nədən ibarətdir?

- malların satışının optimal variantlarının işlənilərən hazırlanmasından
- alıcılara xidmətin metodundan
- ticarət prosesinin funksional və spesifik xüsusiyyətlərdən
- ticarət texnoloji əməliyyatlar kompleksindən
- malların optimal çeşidinin formalaşdırılmasından

396 Mağazada ticarət-texnoloji proseslərin təşkilinin əhəmiyyəti

- mağazada texnoloji prosesin təkmilləşdirilməsi yollarının işlənilərən hazırlanması
- minimum xərclərdə malların və xidmətlərin yeridiliş üzrə funksiyaların yerinə etirilməsi
- mağazada ticarət-texnologiya proseslərinin təkmilləşdirilməsi və optimallaşdırılması
- optimal xərclərlə və yüksək mədəniyyətli xidmətlə texnoloji proseslərin qarşılıqlı və ardıcıl yerinə yetirilməsi
- ticarət-texnologiya prosesinin efektivliyinin artması

397 Ticarət xidməti nə deməkdir?

- ticarət-texnologiya prosesi xidmətinin keyfiyyətinin yüksəldilməsi

- ticarət, informasiya, reklam xidmətləri
- informasiya və texnologiya prosesləri
- malların satışı və xidmətlərin göstərilməsilə əlaqədar fəaliyyət göstərən ticarət elementlərinin məcmuu
- sərbəst məhsulu yaratmayan fəaliyyət

398 Malların kəmiyyət və keyfiyyətcə qəbulu, saxlanması və mağazadaxili yerdəyişməsi və malların düzülüşü mağazanın hansı funksiyalarına aiddir?

- nəqliyyat və yükləmə-boşaltma funksiyaları
- kommersiya funksiyaları
- ticarət funksiyaları
- mağazanın əsas texnoloji funksiyalarına
- iqtsiadi və texniki

399 Malların realizasiyası prosesi və alıcılara xidmətin sürətləndirilməsi amili

- maqnit və mikroprosessor kartlar
- satışın müasir üsullarından istifadə edilməsi
- nəzarət-kassa əməliyyatlarının avtomatlaşdırılması
- yüksək məhsuldarlıqlı elektron kassa aparatları
- diskont kartlar.

400 Mağazalardan kənar ticarətin növləri

- kataloqlar üzrə satış
- endirimli qiymətlər mağazası
- pərakəndə satışı
- Birbaşa pərakəndə ticarət, şəxsi satışlar, avtomatların vasitəsilə satış
- internet vastəsilə satış

401 Malların saxlanması üçün yığılması üsulları nədən aslidir

- malların qablaşdırılmasının növündən
- malların çeşidinin mürəkkəbliyindən
- malların satışa hazırlanmasının dərəcəsindən
- mal qonşuluğunun qaydalarından
- malların saxlanması şəraitindən

402 Satışın hansı metodunda binaların texnoloji planirovkası, işçilərin funksiyaları və maddi məsuliyyətliliyi dəyişir

- ənənəvi metodda
- nümunələrinə görə malların satışında
- mala açıq girişlə
- özünə xidmətdə
- malların açıq qoyulması

403 Mağazalarda mal çeşidinin formalaşması amilləri hansıdır?

- mağazada satılan mal çeşidi müəyyən edilir
- mağazanın mal dövriyyəsi ayrı-ayrı şöbələr üzrə müəyyən edilir
- bütövlükdə mağazanın mal dövriyyəsi nəzərə alınır
- qrup halında çeşidin yaradılması: - mağazanın mal dövriyyəsində hər bir mal qrupunun xüsusi çəkisi müəyyən edilir; mağazada satılan mal qruplarının qrupdaxili çeşidi müəyyən edilir – burada hər bir mal qrupunun ayrı-ayrı elementləri üzrə çeşid formalaşır
- mal çeşidi yaradılarkən

404 Sabit ticarət şəbəkəsinə nələr daxildir?

- müxtəlif sexlər
- fermer təsərrüfatı
- sənaye müəssisələri
- univermaqlar, ticarət mərkəzləri, mağazalar, ticarət evləri
- çörək zavodları

405 İnkışaf etmiş ölkələrdə mağazaları xarakterizə edin?

- ticarət avtomatları
- fermer təsərrüfatı
- istehsal sexləri
- supermarketlər, topdan supermarketlər, kiçik mağazalar, univermaqlar, aşağı qiymətli mağazalar, kateqoriyalı mütəxəssislər, təsərrüfat mallar mərkəzləri
- kiosklar

406 Mağazadan kənar ticarəti xarakterizə edin?

- istehsal müəssisəsi,
- kataloqlar üzrə ticarət; elektron ticarət; şəxsi satış; ticarət avtomatları
- çörək zavodu
- fermer təsərrüfatı
- qastronomlar

407 Mağazaların ixtisaslaşdırılması nədir?

- ticarət evlərinin yaradılmasıdır.
- supermarketlərin yaradılmasıdır
- universal mağazaların yaradılmasıdır
- ixtisaslaşdırma ticarət müəssisələri arasında ayrı-ayrı mal qrupları üzrə ticarət çeşidinin yaradılması məqsədilə aparılan əmək bölgüsü formasıdır.
- ticarət mərkəzlərinin yaradılmasıdır

408 Mal (əmtəə)yeridilişinin təşkilinə təsir göstərən amillər hansılardır

- sosial-iqtisadi texnoloji, elmi-texniki
- istehsal, nəqliyyat, sosial, ticarət;
- elmi-texniki, texnoloji, avtomatlaşdırmanın səviyyəsi
- ticarətin texnoloji proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- texnoloji proseslərin səmərələşdirilməsi və optimallaşdırılması

409 Mal (əmtəə)yeridilişinin formalarını göstər

- mal (əmtəə) yeridilişinin texnoloji həlqəsinin optimallaşdırılması
- səmərəli, tara avdanlığının tətbiqilə sürətləndirilməsi
- tranzit (daşıma) və optimallaşdırma
- tranzit (daşıma) və anbar
- yeridiliş optimallığı və səmərəliliyi

410 Malların tranzit daşınmasının tətbiq edilməsi xüsusiyyətləri hansılardır?

- mal (əmtəə)yeridilişi yollarının optimallaşdırılması və düzləndirilməsi.
- malların yerdəyişməsinə görə xərclərin azaldılması;
- mal (əmtəə) yeridilişinin ən qısa yollarının seçilməsi;
- birbaşa istehsal müəssisələrinindən ticarət şəbəkəsinə daşınması

- malların çatdırılması prosesinin sürətlendirilməsi;

411 mal (əmtəə)yeridilişi yollarının optimallaşdırılması və düzləndirilməsi.

- mal (əmtəə)yeridilişi yollarının optimallaşdırılmaqdan nəqliyyat vasitələrinin seçilməsi və effektiv istifadə edilməsi
- mal (əmtəə) yeridilişinin texnoloji həlqəsinin optimallaşdırılması
- sadə çeşidli mallar üzrə xüsusiilə tətbiq edilir
- çatdırma vaxtının azaldılması və nəqliyyat xərcləri

412 Mal(əmtəə) yeridilişinin təşkili üçün nəqliyyat vasitələrinin düzgün seçil-məsinin nə kimi təsiri var?

- boş yürüşləri istisna edir;
- ticarətdə texnoloji prosesləri mexanixləşdirir və avtomatlaşdırır;
- mal (əmtəə) yeridilişinin texnoloji sxemini optimallaşdırır
- boş dayanmaları azaldır (ixtisar edir), əmək məhsuldarlığı və effektivliyini yüksəldir;
- tara avadanlığı effektiv tətbiq edilir

413 Mal (əmtəə) yeridilişi prosesi nədir?

- malların yerdəyişmə prosesinin sürətləndirilməsi
- malların yerdəyişmə prosesinin istiqaməti və sürətləndirilməsi
- ticarət təşkilatlarının funksiyası
- malların istehsal müəssisələrindən istehlakçıya çatdırılması prosesi
- mal dövriyyəsi vaxtının azaldılması

414 Mal (əmtəə)yeridilişinin texnoloji zəncirinin əsas həlqələri hansılardır

- mal (əmtəə) tədavülü sferası
- material istehsalının ayrı-ayrı sahələri
- mağazalar (marketlər), köşklər, çadırlar
- sənaye müəssisələri, topdansatış və pərakəndə müəssisələr
- ticarət evləri, birjalar, reklam agentliklər

415 Mal (əmtəə) yeridilişinə təsir edir

- çeşdin mürəkkəbliyi
- əhalinin sıxlığının səviyyəsi
- ixtisaslaşma və yerləşdirmə
- ixtisaslaşma, şəhərsalma, mal çeşidi
- minimum və maksimum tədarük'lər

416 Mal (əmtəə) yeridilişi kanalının seçilməsinin optimallaşdırılması problemi nədən ibarətdir

- bazar iqtisadiyyatı amillərindən
- nəqliyyat xərclərinin ixtisara salınmasından
- iqtisadi tələbatlardan
- iqtisadi-təşkilati və iqtisadi-bazar tələbatları arasındaki tarazlığın təmin edilməsindən
- satışın stimullaşdırılmasından

417 Mal (əmtəə) yeridilişi həlqəliyinin növləri

- çeşidlənməni tələb edənlər
- mal tədarükünün şərtləri və müqavilələr
- malın (əmtəənin) xassələri və çeşdin mürəkkəbliyi

- ticari-təşkilati və anbar
- sadə və mürəkkəb çeşidli malların tədarükü

418 Ticarət proseslərinin təşkili və texnologiyası kursunun əsas məqsədi nədən ibarətdir?

- xidmətin təkmilləşdirilməsi və xidmətlərin göstrəilməsi
- əmtəə yeridilişi prosesinin effektivliyinin yüksəldilməsi
- xidmətin mütərəqqi formaların formalasdırılması prosesinin yekunu
- ticarət prosesinin effektivliyinin yüksəldilməsi yollarının müəyyən edilməsi
- alıcı tələbatının ödənilməsi

419 Tədavül prosesində malların zədələnmələrdən və itkilərdən maksimum müdafiəsini təmin edən vasitə

- pərakəndə satış prosesini yüngülləşdirir və sürətləndirir.
- mal-material dəyərlərinin mühafizəsinin uçotu
- malların miqdarının və keyfiyyətinin mühafizəsinin şərtləri
- malların qablaşdırılması
- anbarın tutumundan effektiv istifadə etmək imkanı verir

420 Taranın unifikasiyasının istiqaməti.

- malların nəql edilməsinin səmərəli təşkil etmək imkanı
- nəqliyyat vasitələrinin və tutumunun effektiv istifadəsi
- anbarın tutumunun effektiv istifadə edilməsi
- taranın ölçü tipinin elmi-əsaslandırılmış ixtisarı
- istehsalın və nəql edilmənin effektivliyi üçün malların ölçülərinin tiplərinin müxtəlifliyinin ixtisara salınmasının zərurəti

421 Eyni tipli yük yerlərinin hazırlanması texnologiyalarının vahid sisteminin tətbiqi imkanı

- taranın standartlaşdırılması
- unifikasiyasının (vahid şəklə salınmanın) modulu
- taranın tipikləşdirilməsi
- taranın unifikasiyası (vahid şəklə salınması)
- tara universallaşdırılması

422 Taranın standartlaşdırılmasının vəzifələri.

- xüsusi kütlənin aşağı əmsalına malik olmaq
- başqa malların ətraf mühitin xarici təsirindən etibarla qorumaq
- hazırlanmasında ucuz materialların istifadə edilməsi ilə qabin mühafizəsini təmin etmək
- taranın qəbul edilməsi, markalanması və daşınmasına texniki tələb və qaydalarının hazırlanması
- daşımada və saxlamada malların mühafizəsini təmin etmək

423 Tara istehsalının genişləndirilməsini təmin edən şərtlər.

- tipləşdirmə
- taranın universallaşdırılması
- növlərinin və formalarının unifikasiyası
- standartlaşdırma
- texniki tələblərin hazırlanması

424 Mağazanın yerinə yetirdiyi texnoloji funksiyaların həcmi və xarakteri nədən asılıdır?

- mağazanın ixtisaslaşması və tipləşdirilməsindən

- əlavə xidmətlərin göstərilməsinin imkanından
- mağazanın texnoloji təchizatından
- mağazanın tipi və ölçüsü, yerləşdiyi yer, texnoloji təchizatı
- xidmətin tətbiq edilən metodlarından

425 Mal (əmtəə) yeridilişinin texnoloji prosesinin təşkil edilməsinin nəqliyyat amilləri hansılardır

- çeşidin mürəkkəbliyi və malların xassələri
- ixtisaslaşdırılmış məhsul istehsalı
- istehsalın mövsümiliyi, xammalın tədarükü və istifadəsi
- nəqliyyat yollarının vəziyyəti, nəqliyyat növü, daşımaların miqyası
- nəqliyyatın qeyri-səmərəli növlərindən istifadə edilməsinin zəruriliyi

426 Iqtisadiyyatın inkişafında nəqliyyatın nə kimi rolü var?

- malların qorunmasının təmin edir
- xərclərin ümumi səviyyəsinin azaldır
- mal yeridilişi prosesini sürətləndirir
- mühüm
- kommersiya fəaliyyətinin effektivliləşdirir

427 Qapalı vaqonlarda hansı mallar daşınır?

- 10 sutkadan çox olmayıaraq saxlanılan və tez xarab olan yükler
- qablaşdırılmamış mallar
- uzaq məsafələrə daşınan
- rütubətli-temperatur rejimlərinin saxlanması tələb etməyən
- qablaşdırılmış mallar

428 Soyuducu sistemli dəmiryolu nəqliyyatın hansı növləri var

- dondurulmuş məhsullar üçün vaqonlar
- istilik izolyasiyalı vaqonlar
- vaqonlar, platformalar, yarıvaqonlar və sistemlər
- izotermik vaqonlar, sisternlər və refrejatorlu konteynerlər
- maşın soyudan qırğularla təchiz edilmiş vaqonlar

429 Ticarətdə özünəxidmət metodunun tətbiqinin üstünlükləri

- tələbatın tezliyindən asılı olaraq malların qruplaşdırılması
- avadanlığın üstündə mallara görə daimi yerlərin möhkəmləndirilməsi
- satışın mağaza və mağazadan kənar formalarının birləşməsi
- kompleks malalığı, vahid hesablaşma nöqtəsi xidmət vaxtına xərclərin ixtisarı, daha yüksək buraxılış qabiliyyəti
- malların daha çox məqsədə uyğun qruplaşmalarının seçilməsi

430 Nümunələri üzrə mal satışı formaları nə ilə bağlıdır?

- ticarət agentləri vasitəsilə malların satışı üçün informasiyanın verilməsi
- seçmə, ödəniş, alıcının evinə çatdırma
- məsləhətli satış, informasiya xidmətlərinin göstəriləməsi
- ticarət zalında malların buraxılması ilə, seçilmiş malların istehsal müəssisə-lərindən birbaşa evə çatdırılması ilə
- malların reklam vasitəsilə fəal azad satışı

431 Ticarət xidmətlərinin növlərinə aiddir...

- alınanların komplektləşdirilməsi, satış zamanı xüsusi xidmətlərin göstərilməsi
- mağazada olmanın konforluğunu rahatlığı və şəraitləri
- informasiyanın və xidmətlərin verilməsi
- nəqliyyat, yükləmə-boşaltma, alınan malların komplektləşdirilməsi, satış və mütəxəss məsləhəti
- reklam məqsədlərində dekorativ elementlərin istifadə edilməsi

432 Malların və xidmətlər kompleksinin ümumi məzmunu nəyi əkc etdirir?

- iş rejimi, ticarət salonunun ab-havası
- iş rejimi, xarici və daxili reklam, kreditlə satış
- maşının yüngül parklaşdırılması, iş rejimi, qablaşdırılmaya və daşımaya kömək
- avtomobil dayanacağı, geniş mal çeşidi, əlavə xidmətlər, kreditlə satış, zəmanət və dəyişmə, malların çatdırılması
- güzəştli qiymətlərlə buraxma, firmanın imici, ticarət avadanlığı

433 Xidmətlərin fiziki bölüşdürülməsi kompleksinin məzmunu nəyi əks etdirir?

- konteyner və paket daşımları
- avtomobil nəqliyyatı vasitələri və mobil əlaqə vasitələri
- mağazaalar, ticarət evləri, ticarət mərkəzləri
- anbarlar, nəqliyyat, yükləmə, yerdəyişmə
- nəqliyyat-ekspedisiya xidmətləri

434 Malların qəbulu, hazırlanması və buraxılması üçün ticarət ölçü avadanlığlarının növü hansılardır?

- əqrəbli stolüstü tərəzilər
- döşəməüstü tərəzilər, çəlləklər və arabacıqlar
- konteynerlər, soyuducu dolablar, rəflər
- tərəzilər, tərəzi daşları, uzunluq və həcm ölçüləri
- elektron tərəzilər

435 Qurulması yerinə və üsuluna görə tərəzilərin təsnifatını ver.

- mal, avtomobil, uzaqdan idarə etmə ilə
- avtomobil, döşəməüstü, vaqon
- döşəməüstü, yeridiliş edən, yük
- tərəzi daşları, şkalalı, şkalalı-çəki daşlı, əqrəbli, əqrəbli-elektron
- vaqon, yük

436 Tərəzilərə verilən tələblər nədən ibarətdir?

- göstərməsinin daimiliyi, sabitlik
- istismar, göstərməsinin sabitliyi
- göstərməsinin dəqiqliyi və əyanılıyi
- meteoroloji və istismar
- səhv, hissiyat

437 Ümumi mal anbarları tikililərinin növləri:

- inzibati-məişət və texnoloji
- saxlanılma zonası, qəbullar, malların buraxılması
- ekspedisiya və qəbul-qalaqlanan bina
- tez xarab olmayan mallar və xüsusi saxlama şəraiti tələb edilməyən mallar üçün olan anbarlar
- qablaşdırma binası, malların emalı və komplektləşdirilməsi

438 Ticarət xidməti anlayışının mahiyyəti nədən ibarətdir?

- xidmətin və fəaliyyətin məzmunu tələbatın ödənilməsindən ibarətdir
- əhalinin həyat təminatının qarşılıqlı əlaqəli elementlərinin qrupu
- ticarət müəssisəsi və əhali arasında qarşılıqlı münasibətlərin kompleksi
- malların satışı və göstərilən xidmətlərə, tələbatın ödənilməsi və mənfəətin əldə edilməsinə görə ticarət fəaliyyətinin elementləri
- məhsul xidmət kimi çıxış edir və ya fəaliyyət sərbəst məhsulun və xidmətlərin yaradılmasına imkan vermir

439 Operativ lizinq nədir?

- maliyyə lizinqinin bir növüdür. Bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- müştərinin debitor borcunun qaytarılmasıdır
- müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənilidikcə verilə bilər lizinqin elə bir növüdür ki, bu zaman lizinq verən öz təhlükə və riski əsasında əmlak əldə edir və onu lizinq predmeti qismində müəyyən haqq və şərtlərlə lizinq alanın müvəqqəti ixtiyarına və istifadəsinə verir
- qısa müddətə tətbiq edilən maliyyə

440 Lizinq iqtisadi məzmununa görə nəyə aiddir?

- lisenziyalasmeye
- müştərək müqavilələrə
- tollinq
- birbaşa investisiyaya
- podrat istehsalına

441 Faktorinq firmanın vəzifəsi nədir?

- maliyyə lizinqinin bir növüdür. Bu zaman lizinq predmetinin satıcısı eyni zamanda lizinqalan qismində də iştirak edir
- müştərinin debitor borcunun inkasso edilməsi. Bu vaxt hesablar dərhal və ya borclar ödənilidikcə verilə bilər maliyyə lizinqinin elə bir növüdür ki, icarə faktor tərtib tərəfindən ödənilir
- faktorinq firma sahibkardan borc tələblərinin ekvivalentini dərhal təqdim etdiyi üçün müəyyən faizlər tutur, riskə görə mükafat və inzibati idarə xərclərinin ödənilməsini tələb edir
- müştərinin debitor borcunun qaytarılmasıdır

442 Maşın və avadanlıqların icarəsinin əsas formaları hansılardır?

- çerter, bankinq, Forfeyting, konqlomerat
- Forfeyting, çerter, xayrinq
- Konsalting, Lizinq, Faktorinq
- Çerter, Xayrinq, Lizinq
- xayrinq, kentinq, strateji alyanslar, holdinqlər

443 Azərbaycanda Lizinq sövdələşmələrinin tərəfləri kim ola bilər?

- sahibkarların iri bazar subyektləri
- hüquqi şəxslər
- fərdi və fiziki şəxslər
- Azərbaycan respublikasının rezidentləri, qeyri rezidentləri
- Azərbaycan respublikasının qeyri rezident və digər şəxslər

444 Orta müddətlı lizinq hansı lizinqdir?

- il yarımdan - 3 ilə qədər
- 3 ildən - 5 ilə qədər
- 1 ildən - 3 ilə kimi

- 2 ildən - 3 ilə qədər
- 1 ildən - 5 ilə qədər

445 Azərbaycan respublikası “Lizinq xidməti haqqında qanun” nə vaxt qəbul olunub?

- 22 yanvar 2002
- 01 aprel 2004
- 28 noyabr 1995
- 29 noyabr 1994
- 01 aprel 2003

446 İqtisadi məzmununa görə lizinq nəyə aiddir?

- xarici tərəfdaşlığa
- birbaşa investisiyalara
- birgə sahibkarlıq fəaliyyətinə
- bank işinə
- maliyyə sahəsinə

447 Cari lizinq nədir?

- idarəciliyin daha dəqiq təsvir edilmiş təşkilati strukturudur
- rəqibin güclü tərəfini neytrallaşdırmağa cəhd edilsin və onun öz hərəkətindən onun özünə qarşı istifadə edilsin
- malların göndərilməsində istifadə olunan borc sənədlərinin xüsusi kredit institutları tərəfindən nəqd hesablaşma ilə satınalınmasıdır
- əvvəlcədən icarəyə verici tərəfindən əldə edilmiş avadanlığın müəyyən müddətə və müəyyən haqq ödəməklə icarəyə verilməsini nəzərdə tutur
- əməkdaşlıqla əsaslanan sazişlər əsasında həyata keçirilən birbaşa investisiya fəaliyyətidir

448 Pərakəndə ticarət müəssisələrinin əsas funksiyaları

- ticarət-texnoloji prosesləri sadələşdirmək, xərcləri aşağı salmaq
- alıcılarla haqq-hesabın sürətləndirilməsi, xidmətin keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- iş yerlərinin miqdarının optimallaşdırılması, alıcıların vaxtna qənaət edilməsi
- ticarət-operativ, maliyyə-təsərrüfat, idarəetmə fəaliyyəti
- mağazada texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılması

449 Ticarət təşkilatının fəaliyyətində mal (əmtəə) yeridilişi kanalının seçil-məsinin rolü nədən ibarətdir?

- mal yeridilişini düzləndirir və nəqliyyat xərclərini azaldır
- mal (əmtəə) yeridilişinin səmərəli yollarından istifadə edir
- müəssisə ilə bazarın tələbatı arasındakı tarazlığı (balansın) təmin edir
- optimallaşdırma problemini həll edir
- satışı stimullaşdırır və riski və onun məsuluyyyətini üstələyir

450 Satış kanalının seçilməsini müəyyən edən amillər hansılardır

- həlqələrin miqdarının məhdudlaşdırılmasının tələbləri ilə yaranan amillər
- kanal seçiminin əsaslandırılması
- nəqliyyat və iqtisadi amillər
- istehsalçı, mal, bazar, ticarət kanalının fəaliyyəti amilləri
- satışın stimullaşdırılması

451 Mal yeridilişi prosesinin ümumi müddətinə təsir edən amillər

- mal axınlarının plana uygunluğu və ahəngdarlığı
- anbar əməliyyatlarının mexanikləşdirilməsinin dərəcəsi
- malların tədarükünün şərtləri
- anbarda yerinə yetirilən texnoloji proseslərin sürəti
- anbar əməliyyatlarının avtomatlaşdırılmasının dərəcəsi

452 Çeşdin mürəkkəbliyi

- istehsal müəssisələrinin ixtisaslaşdırılması
- xammal mənbələrinə istehsalın maksimum yaxınlaşdırılması
- malların istehsal məntəqələrində səmərəli yerləşdirilməsi
- anbar təsərrüfatı şəbəkəsinin yaradılması və nəqliyyatın iqtisadi cəhətdən daha əlverişli növündən istifadə edilməsi
- istehsal müəssisələrinin mal yeridilişi kanallarına yaxınlaşdırılması

453 Əgər malın uzun müddət saxlanması mümkün süzdürsə bu halda.....

- bir mal vahidinin qiymətindən
- malların çatdırılması prosesinin sürətləndirilməsi
- mal ehtiyatlarının toplanması
- satışın qısa kanalı effektivdir
- malın fərdiliyinin ölçüsündən asılıdır

454 Mal tədavülü prosesinin ahəngdarlığını və fasıləsizliyini kim təşkil edir?

- növlərə ayıran və bölüşdürünen müəssisələr
- nəqliyyat-ekspedisiya idarələri
- mal yeridilişi prosesinin təşkilatçıları
- anbar təsərrüfatı, ticarəti idarə edən orqanlar
- mal təchizati prosesinin təşkilatçıları

455 Mal yeridilişinin fiziki təşkili.

- anbar texnoloji prosesin təşkili
- iqtisadi, təşkilati-texniki proseslərin məcmusu
- fasıləsiz nəqliyyat zəncirləri sisteminin yaradılması
- malların anbarlaşdırılması, yüklənməsi, boşaldılması, daşınmasına görə əməliyyatların məcmusu
- texnoloji prosesin təşkili

456 Məhsulun daşınmasının, anbara yiğilmasının, bölüşdürülməsinin və satışının elementləri hansı prosesi əhatə edir?

- texnoloji proses
- bölüşdurmə prosesi
- mal təchizati prosesi
- mal yeridilişi prosesini
- satış prosesi

457 Əmtəə yeridilişinin səmərəli təşkili prinsipi.

- topdan satış müəssisələrdə texnoloji əməliyyatların sxemlərinin hazırlanması
- əmtəə yeridilişinin texnologiyasının mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- daşımaların səmərəli təşkili
- ən qısa yolların tətbiq edilməsi
- pərakəndə satış ticarəti müəssisələrində əməliyyatların həyata keçirilməsi texnologiyası

458 Əmtəə yeridilişi prosesini xeyli çətinləşdirən amillər.

- istehsal müəssisələrinin qeyri-bərabər yerləşməsi
- ayrı-ayrı malların istehsalının mövsümiliyi
- xammal mənbələrinin uzaqlığı
- malların uzaq məsafəyə daşınması
- yükləmə-boşaltma işlərinin mexanikləşdirilməsinin səviyyəsi

459 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin əhəmiyyəti nədən ibarətdir

- iqtisadiyyatın inkişafının mühüm amillərindəndir
- bütün prosesin yüksək effektivliyini təmin edir
- istehsalın yenidən qurulmasını təşkil edir
- sahənin yenidən texniki silahlanması təmin edir
- ticarət prosesinin mexanixləşdirilməsi və avtomatlaşdırılmasını təmin edir

460 Dəmir yolu nəqliyyatında yerinə yetirilən daşımaların növləri:

- xüsusi hərəkət edən heyət
- xüsusən böyük yükqaldırması
- xüsusi kiçik və böyük yükdaşımaları
- vaqon, konteyner, xırda, qrup şəklində və marşrut üzrə göndərmələr
- kiçik və orta yükqaldırması

461 Bir göndərmə sənədinə uyğun ayrı-ayrı vaqonlarla yükün göndərilməsi necə adlanır?

- orta yükgöndərmə
- qrup şəklində yükgöndərmə
- xırda qrupla yükgöndərmə
- vaqonlarla tək-tək yükgöndərmə
- daha iri yükgöndərmə

462 Hansı hallarda kommersiya aktı tərtib edilir?

- daşınan zaman yükün bütövlüyünün pozulmasında
- yükün çatdırılmasının vaxtının ötməsinə görə
- plombun bütövlüyünün yoxlanılmasında
- çatışmamazlıqlar aşkar edildikdə, dəmir yolu stansiyasında yük zədələndikdə
- vaqonların nasaz olmasında

463 Dəmir yolu nəqliyyat qaiməsi hansı sənəddir?

- dəmir yolu qaiməsi ilə
- dəmir yolu nəqliyyatı ilə yüklerin daşınması qaydasıdır
- texniki sənəddir
- əsas nəqliyyat sənədidir
- yükün daşınmasına hazırlığın qaydaları ilə

464 Təyinat stansiyasına çatmış yükler neçə saat pulsuz saxlanılır?

- 48 saat
- 36 saat
- 12 saat
- 24 saat
- 60 saat

465 Qeyri-səmərəli daşınmaların növləri hansılardır?

- paralel qaytarılan
- nəqliyyat vasitələrinin yarımcıq yüklənməsi
- konteyner, paket
- qarşılıqlı, əks daşımalar
- nəqliyyat vasitələrinin həcmnin və sahəsinin yarımcıq istifadəsi

466 Əvvəlcədən yeri, vaxtı müəyyən edilmiş xüsusi və kütləvi xassəyə malik olan malların satış üsulu necə adlanır?

- anbar
- təqdimat
- birya
- hərrac
- nümunələr zalı

467 Hərracın keçirilməsi kim tərəfindən idarə olunur?

- mühasib
- məsləhətçi
- hüquqsūnas
- hərrac komitəsi
- ekspert

468 Mağazada mal axınlarının idarə edilməsi prinsipləri

- mal və yük axınlarının kəsişməsinin olmaması
- mexanikləşdirmə vasitələrinin tətbiq edilməsi
- yüksək dövriyyəsinin minimum həcmnin təmin edilməsi
- mağazadaxili yerdəyişmənin maksimum dəqiqliyinə çatılması
- qab-avadanlığının tətbiq edilməsi

469 Mal yeridilişinin təşkili üçün nəqliyyat vasitələrinin seçərkən nəyi nəzərə almaq lazımdır?

- boş dayanmaları ixtisara salmaq imkanı, boş yürüsləri istisna etmək.
- nəqliyyatın maksimum yüklənməsini
- mal çeşidinin mürəkkəbliyini
- daşınma məsafəsnii, malların fiziki- kimyəvi xassələrini
- tara avadanlığından istifadə edilməsi imkanını

470 Vahid texnoloji zəncir nə deməkdir?

- Nəqliyyatın maksimum yüklənməsi onun boş dayanmasını azaltmaq
- Nəqliyyat vasitələrinin düzgün seçiləməsi və onlardan səmərəli istifadə edilməsi
- Mexanikləşdirmə vasitələrinin geniş istifadə edilməsi
- Hər bir əvvəlki əməliyyat eyni zamanda növbəti əməliyyata hazırlıqdır
- Malların fiziki - kimyavi xassələri və növü nəzərə alınır

471 Mağazada ticarət-texnoloji prosesinin səmərəli təşkilinin məqsədləri

- ticarət müəssisəsinin fəaliyyətinin effektivliyinin yüksəldilməsi üçün konkret alqoritmlərin tərtib edilməsi
- ticarət proseslərinin texnologiyasına sistemli yanaşmanın təmin edilməsi
- biliklərin, texniki vasitələrin vahid prosesə integrasiyası
- prosesin bütün elementlərinin və hissələrinin ən az xərcləri ilə və xidmətin yüksək mədəniyyəti ilə fəaliyyət göstərməsi

- iqtsiadi-riyazi modelləşdirmənin metodlarından istifadə edilməsi

472 Ənənvi metodla malların satışında göstərilən xidmətin sürəti və keyfiyyəti nədən asılıdır?vv

- mağazanın texnoloji təchizatından
 satışın metodlarından və müəssisənin ticarət sahəsindən
 alıcı axınının intensivliyindən
 ticarət işçilərinin sayından
 satıcıların dərəcəsindən (ixtisasından), peşə hazırlığından, səriştəliyindən

473 Mağazanın göstərdiyi əlavə xidmətlərin sayının artması neyə təsir edir?

- mağazanın buraxılış qabiliyyətinin böyüməsinə
 satışların həcmində
 ticarət xidmətinin mədəniyyətinin yüksəldilməsinə
 ticarət xidmətinin keyfiyyətinə, mal satışının həcmində
 əməyin məhsuldarlığının artımına

474 Özünə xidmət metodu ilə mal satışının üstünlükləri nədən ibarətdir?

- texnoloji prosesin əməliyyatlarının mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
 personalin az sayında müəssisənin mənfəətinin artımı
 mağazanın bir kvadrat metrindən satışların həcminin artımı
 mal satışının həcminin və mağazanın buraxma qabiliyyətinin artması, satış əməliyyatının sürətlənməsi
 mağazanın ticarət sahələrinin efektiv istifadə edilməsinin imkanı, əlavə xidmətlərin göstərilməsi

475 Mağazada malların saxlanması şərtləri hansılardır?

- malın xüsusiyyətlərini və mal qonşuluğu qaydalarını hesaba almaqla
 xüsusi rejimə riayət edilməsi və saxlanılmasının müddəti
 saxlanması üçün binanın təmizliyi, zəruri avadanlıqda təchiz edilməsi
 əlverişli yerləşməsi, düzülüşü, saxlanma rejimi, müşahidə və qulluq
 lazımlı olan temperatur rejiminin və rütubətliyin tənzimlənməsi

476 Mağazada malların saxlanması zamanı yaranan mal itkiləri bölünürlər.....

- ləğv edilməmiş tullantılar
 malların sınaması, qırılması, xarab olması
 malların mənəvi və fiziki köhnəlməsi
 təbii itki və aktlaşdırılan itkilər
 ləğv edilmiş tullantılar

477 Texnoloji proseslər hansılardır?

- Təşkilar və texnologiya
 istehsal prosesinin davam etdirilməsi
 istehsal prosesinin formalasdırılmasının texnologiyası
 malın daşınması, saxlanması, qablaşdırılması, çəkilməsi, sortlaşdırılması və s. proseslərdir
 malların çatdırılması posesinin səmərəli təşkili

478 Mağazadan kənar pərakəndə ticarət nə deməkdir?

- ümumi profilin mallarını təklif edən pərakəndə satışı
 topdansatış klublar, şəxsi satışlar
 dar çeşid və xidmətin məhdud seçimi
 ənənəvi mağazaların istifadəsi ilə bağlı olmayan ticarət fəaliyyəti

- standart qiymətlər mağazası

479 Əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

- əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratına qoyulan tələblər;
- tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi;
- işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi;
- tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı;
- iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı ;

480 Əməyin ödənişinin işəmuzd formasına aid deyil:

- mütərəqqi işəmuzd;
- birbaşa işəmuzd;
- mükafathlı işəmuzd.
- intensiv işəmuzd;
- dolayı işəmuzd;

481 Əməyin ödənişinin vaxtamuzd formasına aiddir:

- akord sistemi;
- dolayı vaxtamuzd;
- birbaşa vaxtamuzd;
- mükafathlı vaxtamuzd.
- mütərəqqi vaxtamuzd;

482 İqtisadi səmərə nədir?

- Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı.
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi.
- Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi.
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə.
- Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

483 Dairəvi reyslər sxemində sexlərin xammal və materiallarla təminatı necə həyata keçirilir?

- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə saxlayır və onlar xammal və materiallarla müxtəlif reyslərlə təchiz edilir.
- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə saxlayır və onları ayrı-ayrılıqda xammal və materiallarla təchiz edilir;
- nəqliyyatın hər bir sexə doğru səfəri yüklə, anbara qayıdanda boş, yaxud tara ilə olur;
- eyni zonada yerləşən bir neçə istehlakçı sex xammal və materiallarla bir reyslə təchiz edilir;
- müxtəlif zonalarda yerləşən istehlakçı sexlər xammal və materiallarla ayrı-ayrı reyslərlə təchiz edilir;

484 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar seqmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- iqtisadi əlamətlər;
- texniki əlamətlər;
- texnoloji əlamətlər;
- psixoqrafik əlamətlər.
- təşkilati əlamətlər;

485 Marketinq nədir?

- idarəetmənin metodlarından biridir.
- bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması prosesidir;
- müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir;
- müəssisənin istehsal fəaliyyətinini səmərəli maliyyələşdirilməsi mexanizmidir;
- bazaarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir;

486 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin sosial əhəmiyyətini göstər

- ticarət proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması imkanı
- əməyin (işin) xarakterində və məzmununda dəyişmələr
- ticarət mədəniyyətinin yüksəldilməsi
- əmək (iş) şəraitinin yaxşılaşdırılması, zədələnmələrin azaldılması
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyinin artırılması

487 Topdansatış ticarət müəssisələri hansı əlamətlər üzrə təsnifləşdirilir

- biznes fəaliyyətinin təmərküzləşmə dərəcəsi
- kommersiya və təsərrüfat funksiyalarının təmərküzləşmə dərəcəsi
- istehsal çəsidiinin ticarət çəsidiñə çevriləməsi
- mülkiyyət forması, mal (əmtəə)ixtisaslaşması, fəaliyyət miqyası, mal (əmtəə) yeridilişində yeri və rolù
- universal, ixtisaslaşdırılmış və sahə

488 Bazar şəraitində topdansatış ticarətin funksiyaları necə dəyişir

- istehsal çəsidiini ticarət çəsidiñə çevirir
- bazaarda vasitəçi kimi çıxış edir
- ölkənin vahid istehlak bazarının ahəngdarlığına kömək edir
- bir tərəfdən, mürəkkəbləşir və digər tərəfdən vasitəçilik rolu artır
- fəal kommersiya vasitəcisi mal (əmtəə)yeridiliş sistemində əsas həlqədir

489 Topdansatış ticarət makro-səviyyədə hansı funksiyaları yerinə yetirir

- bazar tutumunun müəyyən edilməsi və onun reallaşdırılması imkanları
- mal istehsalçıları üçün marketinq tədqiqatları
- malların satınalınması, onların çatdırılması, saxlanması və informasiya xidməti
- ineqrasiyaedici, qiymətləndirici, təşkilatı və tənzimləyici
- tələblərə uyğun olaraq malların ticarət çəsidiñən formalasdırılması

490 Topdansatış müəssisələrin cəlbediciliyi nədən asılıdır

- malların satınalınması, onların çatdırılması və saxlanması
- istehsal kooperasiyasının təşkilindən
- xarici-iqtisadi fəaliyyətin fəallaşmasından
- təklif edilən xidmətin səviyyəsindən
- əməyin zəruri xərclərinin optimal səviyyəsinin müəyyən edilməsindən

491 Topdansatış ticarətin mahiyyəti nədən ibarətdir?

- ticarət funksiyalarının reallaşdırılması
- adamların maddi səviyyəsinin artırılması
- əhalinin tələbatının ödənilməsi
- istehsal müəssisələrlə pərakəndə ticarət arasında vasitəçilik etmək
- istehsal artıqlarının mübadiləsi

492 Mal yeridilişinin topdansatış həlqəsindən istifadə zərurəti nə üçündür

- malların göndərilməsinə görə ekspedisiya əməliyyatlarının həyata keçirilməsi
- malların çeşidinə və keyfiyyətinə nəzarət edilməsi
- kommersiya subyektləri arasında əlaqələri həyata keçirməsi
- sənaye çeşidinin ticarət çeşidinə çevrilməsi (dəyişdirilməsi)
- mal ehtiyatlarını cəmləşdirilməsi

493 Topdansatış alıcılara münasibətdə topdansatış ticarətiin funksiyaları nədən ibarətdir

- topdansatış həlqənin xidmətlərdən istifadə edənlərin sayının genişləndirilməsi, topdansatış əməliyyatların həcmiin artırılması
- pərakəndə ticarət müəssisələrinin planlı, fasiləsiz, bərabər təchiz edilməsi
- bölüsdürülmə kanallarına görə malyeridilişinin təşkili
- tələb və tələbatın qiymətləndirilməsi, istehsal çəşidinin ticarət çəşidinə dəyişdirilməsi, malların toplanması və saxlanması, çatdırılma, kreditləşmə, məlumatlandırma
- pərakəndə satış müəssisələrinin tələbatını öyrənmək və bunun əsasında mal təklifinin formalaşdırmaq

494 Malların fasiləsiz satışının mühüm şərtləri

- tədarət avadanlığının üstündə malların effektiv düzülməsi
- mal ehtiyatlarının və satışın idarə edilməsi
- mağazanın binasının səmərəli istifadə edilməsi
- ticarət zalında malların yerləşdirilməsi
- anbar binalarının və anbarların olması

495 Nəqliyyat-ekspedisiya əməliyyatları nə deməkdir?

- çatdırma və yükləmə-boşaltma işlərinə görə məsrəflərin səmərələşdirilməsi
- mağazanın səmərəli mal təchizatının təşkili
- mal yeridiliş prosesinin texnoloji sxemi
- yüklerin yola salma məntəqəsindən təyinat məntəqəsinə kimi çatdırılmasına qədər olan işlərin kompleksi
- nəqliyyat vasitələrinin effektiv istismarı

496 Nəqliyyat ekspedisiya xidmətindən malların aparılması və orada saxlanması üçün son müddəti nəyə əsasən müəyyən edilir?

- yükün xarakterindən
- yükün cinsindən və göndərmənin növündən
- yükün fiziki-kimyəvi xüsusiyyətindən
- yükün xassəsindən asılı olaraq
- yükün kütləsindən

497 Yükün çatdırılmasının müddəti nə əsasında hesablanır?

- minimum məsrəflərə nəqliyyat vasitələrinin effektiv istifadə edilməsi
- nəqliyyatın konkret növü ilə yüklerin göndərilməsinin müəyyən edilmiş normaları əsasında
- illik və rüblük planların əsasında
- çatdırma sürətinin normativləri əsasında
- yüklerin daşınmasının şərtləri və həcməri əsasında

498 Dəmir yolu nəqliyyatı ilə göndərilən aztonnajlı yük partiyasının kütlə həddi nə qədər olmalıdır?

- 1-dən 5 tona qədər
- 1-dən 10 tona qədər
- 10-dan 20 tona qədər

- 1-dən 8 tona qədər
 10 kq-dan 50 kq-dək

499 Dəmir yolu nəqliyyatı ilə az-az göndərilən yükün kütlə həddi nə qədərdir?

- 100 kq-dan 1 tona qədər
 50 kq-dan 1 tona qədər
 10 kq-dan 1 tona qədər
 20 kq-dan 10 tona qədər
 5 kq-dan 5 tona qədər

500 Dəmir yolu nəqliyyatı ilə partiya yük kütləsinin marşrut göndərilməsi.

- yüklərin daşınması üçün 10 vaqon tələb edilir
 yüklərin daşınması üçün ayrı vaqon tələb edilir
 yükün partiyasının daşınması üçün bir vaqondan çox tələb edilir
 dəmir yolu qatarının formalaşdırılması üçün müəyyənləşdirilmiş normalara cavab vermək
 yüklərin daşınması üçün 5 vaqon tələb edilir

501 Daşınma effektivliyinin təmin edilməsi üçün nəqliyyat vasitələrinin xarakteristikası.

- yüklərin konteynerlə çatdırılmasında formalaşdırmanın təmin edilməsi
 ixtisaslaşdırılmış dəmir yol nəqliyyatı vasitələrinin hamısı ilə
 müxtəlif yük qaldırma qabiliyyəti, lazımlıca yüklənməsi və qənaətliliyi
 manevr etmə qabiliyyəti və yol maneələrini aşma qabiliyyəti
 yüksək keçicilik qabiliyyəti və təcili yüklerin nəql edilməsi

502 Fond və əmtəə birjalarında fyuçers sazişlərinin mahiyyəti nədir?

- fond və ya əmtəə birjasında müqavilədə göstərilən qiymət üzrə saziş bağlandıqdan sonra pul məbləği ödənilməməklə səhmin yaxud əmtəənin verilməsini nəzərdə tutan saziş növüdür
 pulun adı banka ödənilməsi ilə malin göndərildiyi sazişdir
 fond və ya əmtəə birjasında müqavilədə göstərilən qiymət üzrə saziş bağlandıqdan sonra pul məbləği ödənilməməklə səhmin yaxud əmtəənin verilməsini nəzərdə tutan saziş növüdür
 fond və ya əmtəə birjasında müqavilədə göstərilən qiymət üzrə saziş bağlandıqdan sonra pul məbləği ödənilməməklə səhmin yaxud əmtəənin verilməsini həyata keçirməyən fəaliyyətdir
 lizinq əməliyyatları vasitəsilə həyata keçirilən əməliyyatdır

503 Avropa birjası nə vaxt yaradılıb?

- 1986-ci ildə
 1980-ci ildə
 1919-cu ildə
 1997-ci ildə
 1877-ci ildə

504 Birja komitəsinin səlahiyyətlərinə nə aid deyil?

- birja üçün zəruri olan bölmələrin yaradılması
 birja üzvlərinin ümumi iclasları arasındaki dövrə bica fəaliyyətinə rəhbərlik edilməsi
 birjanın maliyyə vəsaitlərindən istifadəyə sərəncam verilməsi
 birjanın iş qaydaları haqqında qərar qəbul edilməsi
 birjanın bütün işləri üzrə dövlət təşkilatlarında təmsil olunması

505 Birbaşa ticarət tipinin seçiilməsi nədən asılıdır?

- mal dərəcələrinin böyük olmayan miqdardında servisin yüksək səviyyəsi
- malların təklif edilən çeşidinin dərinliyindən
- əmtəə-sahə ixtisaslaşmasından
- məlumatların ötürülməsində istifadə edilən vasitələrindən
- endirimli qiymətlərə görə malların məhdud çeşidi

506 Eyni vaxtda çatdırılan malların həcmi (miqdarı) necə olmalıdır ?

- müəssisənin mal-sahə ixtisaslaşmasını hesaba almaqla
- təçhizatın operativliyi ilə
- təçhizatın ahəngdarlığı və planauyğunluğu
- mövcud olan mal ehtiyatlarının həcmi nəzərə alınmaqla
- malların dövriyyə qabiliyyəti və onların keyfiyyəti ilə

507 Mağazalara malların çatdırılmasının dəqiqlik ritmi nəyə kömək edir?

- nəqliyyatın effektiv istifadəsi
- iş vaxtının və material vəsaitlərinin minimum xərclərinə
- mal təçhizatının qənaitliyinə
- tədavül vaxtının sürətlənməsinə
- ticarət sahələrinin səmərəli istifadəsinə

508 Mağazada mal çeşidinin formalasdırılması prinsipləri.

- mal çeşidinin dağlılığına və stabilliyinə riayət etməyə nəzarət
- malın dövriyyə qabiliyyətinin dərinləşdirilməsi və müəssisənin gəlirliliyinin artımı
- yeniləri ilə malların çeşidinin genişləndirilməsi, iqtisadi göstəricilərin təmin edilməsi
- tələbin xüsusiyyətləri və onun ödənilməsi imkanları
- ticarət şəbəkəsinin ixtisaslaşdırılmasının dərinləşdirilməsi

509 Texniki cəhətdən mürəkkəb malların zəmanət müddəti ilə satışının xüsusiyyətləri.

- satışdan sonrakı xidmət
- alıcıının evində pulsuz quraşdırma
- məmulatın qurğusunun principini göstərmək
- məmulatın pasportunda qeyd etmək və mal çekinin surətini təqdim etmək
- məmulatın pulsuz təmiri

510 Malların satış formaları dedikdə nə başa düşülür?

- xidmət göstəriciləri alıcıların kontingontinin və mal dövriyyəsinin planlaşdırılması
- ticarət-texniki prosesin yekun mərhələsi
- alıcı tərəfindən malların seçilməsi
- malların pərakəndə satışının həyata keçirilməsi üsullarının məcmusu
- iqtisadi göstəricilərin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsi.

511 Mağazada malların saxlanması prosesinin məzmunu

- saxlamanın optimal rejimində mal qonşuluğu prinsiplərinə riayət edilməsi
- sanitər rejiminə riayət edilməsi
- saxlamanın daimi yerlərinin bərkidilməsi
- düzgün yerləşdirmə, düzülüş, optimal rejim, müşahidə və qulluq
- saxlanılma altına binaların səmərəli istifadə edilməsi

512 Saxlanılma prosesində əmələ gələn mal itkilərinin növləri

- alicıların unutqanlığı ilə bağlı olan itkilər
- təmizləyib düzəltmə, qırıntı, sindarma, çəkisini itirmə
- malların satışa hazırlanmasında əmələgələn normalaşdırılan itkilər
- təbii itki və aktlaşdırılan itkilər
- ticarət-texnoloji prosesin pozulmasında malların xarabolmasından itkilər

513 Alıcılara xidmətin keyfiyyəti və mağazanın işinin effektivliyi nədən asılıdır?

- sanitar – gigiyena normalarına riayət edilməsi
- satışa malların hazırlanmasının dərəcəsindən
- malların çeşidinin mürəkkəbliyindən
- ticarət zalında malların səmərəli yerləşdirilməsindən
- malın və qablaşdırmanın xassəsində

514 Hesablaşmanın vahid qovşağının üstünlüyü nədən ibarətdir?

- müəssisə fəaliyyətinin effektyviliyinin artırır
- müəssisənin buraxılış qabiliyyətini artırır
- göstəricilərin dəqiqliyi, əyanılıyını təmin edir
- hesablaşma əməliyyatlarını sürətləndirir
- malların satın alınmış vahidinin artmasıdır

515 Mağazaların ixtisaslaşdırılması neçə əlamət üzrə həyata keçirilir?

- 7
- 5
- 4
- 2
- 6

516 Ticarət statikasına görə ixtisaslaşdırılmış mağazalar qrupuna nələr daxildir?

- ticarət evləri
- qastronomlar
- supermarketlər
- ixtisaslaşdırılmış, dar ixtisaslaşdırılmış, kombinəlaşdırılmış və kompleks tələbi ödəyən mağazalar
- ticarət mərkəzləri

517 Qarışiq mallar mağazalarını xarakterizə edin?

- sifarişlər üzrə mal satan mağazalar
- qastronomlar
- supermarket
- ərzaq və qeyri ərzaq malları satan mağazalar
- özünəxidmət

518 Mal satışı formalarına görə hansı mağaza tipləri vardır?

- topdan ticarət
- çörək mağazaları
- qastronomlar
- ənənəvi formada mal satan mağazalar; mütərəqqi xidmət formaları ilə fəaliyyət göstərən mağazalar; xüsusi mal satışı formaları
- çay mağazaları

519 Yerləşdirmə əlamətinə görə neçə mağaza tipi vardır?

- ixtisaslaşmış mağazalar
- qastranolar
- univermaqlar
- ümumsəhər əhəmiyyətli mağazalar; yaşayış zonalarında olan mağazalar
- supermarketlər

520 Ticarət şəbəkəsinin yerləşdirilməsində neçə vəzifə qarşıya qoyulur?

- malları daşımaq
- malları tədarük etmək
- malları istehsal etmək
- Əhalinin mal alışına sərf etdiyi vaxta qənaet; hər bir mağazada geniş mal çeşidi yaratmaq; hər bir mağaza üçün mənfəətliliyi təmin etmək
- malları saxlamaq

521 Şəhərlərdə ticarət şəbəkəsinin inkişafı planlaşdırılarkən nəyə əsaslanılmalıdır?

- anbar təsərrüfatının inkişafına
- kəndli fermer təsərrüfatlarının inkişafına
- malların daşınmasına
- şəhərin baş inkişaf planına
- topdan ticarətin inkişafına

522 Alıcılara xidmət mədəniyyətinin səviyyəsi neçə amillə qiyamətləndirilir?

- 5
- 4
- 6
- 7
- 8

523 Pərakəndə ticarət şəbəkəsinin düzgün yerləşdirilməsinə neçə prinsipi vardır?

- 3
- 6
- 5
- 4
- 8

524 Pərakəndə mal satışının hansı formaları vardır?

- tədarük müəssisələrinə mal satışı
- sənayenin çıxış bazarından mal satışı
- topdan bazarlardan mal satışı
- özünəxidmət; əvvəlcədən verilmiş sifarişlər üzrə mal satışı; nümunələr üzrə mal satışı; alıcılara fərdi xidmət göstərməklə mal satışı; xüsusi formada mal satışı
- idarə və müəssisələrə mal satışı

525 Ticarət-texnoloji prosesin tərifi

- satışların həcminin planlaşdırılmasının mümkünzsizlüyü
- ehtimal edilən xarakterin müxtəlif amillərindən asılı olan proses
- vaxtaşırı təkrarlanan proses
- tsiklilik, müxtəlif dinamikli və intensivli, əməliyyatların ehtimal edilən xarakteri
- xidmətin yüksək keyfiyyəti ilə satış əməliyyatlarının yekunu

526 Mərkəzləşdirilmiş soyutma təchizatının nə kimi üstünlüyü var

- tələbatın və mal ehtiyatlarının idarə edilməsi
- əmək sərfiyatının azalması
- elektrik enerjisinin sərfinin azalması
- iqtisadi
- resurs əsasının yaradılması

527 Topdansatış ticarətin həyata keçirilməsi prinsipləri hansılardır

- mal mənbələrinin seçiminin sərbəstliyi
- alıcıların ödəməqabiliyyəti tələbin müəyyən edir
- alıcıların ödəməqabiliyyəti tələbinə uyğun gəlməsi
- resurs bazasının yaradılması, maliyyə-qiyamət tənzimləyicilərinin formalasdırılması
- malların yerdəyişmə yollarını müəyyən edir

528 Topdansatış ticarət nümayəndələrinin fəaliyyətlərinin fərqlii əlamətləri

- sərgi-satışların təşkili
- sifarişlərin və ərizələrin işləniləbiləcək hazırlaması
- malların yerdəyişməsi yollarının seçiləməsi
- tərəfdaşların sərbəst seçiləməsi, maliyyə müstəqilliyi və maddi məsuliyyət
- əhalinin tələbinin öyrəniləməsi

529 Topdansatış ticarətin bazar infrastrukturunu elementlərinin formalasdırılması istiqamətləri dedikdə nə başa düşülür

- malların çeşidinə və keyfiyyətinə nəzarət edilməsi
- əməyin ərazi bölgüsünə kömək etmək
- maliyyə-qiyamət tənzimləyiciləri sisteminin formalasdırılması
- topdansatış ticarətin maddi-texniki bazasının elmi-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- mal (əmtəə) yeridilişi prosesinin səmərəli qurulması

530 Topdansatış ticarətin fəaliyyətinin effektivliyinə təsir edən amillər hansılardır?

- böyük həcmili ticarət əməliyyatları
- malların kəmiyyət və keyfiyyətinin qorunub saxlanması
- artıq istehsal edilən məhsulların mübadiləsi
- əməliyyatların həcmi, işgüzar kontaktların sayı
- çoxsaylı peşəkar müştərilərlə işbirliyi

531 Topdansatış ticarətin fərqli xüsusiyyətləri hansılardır?

- kommersiya fəaliyyətinin subyektləri arasında əlaqələri yerinə yetirilir
- sənaye çeşidini ticarət çeşidinə çevirir
- mal ehtiyatlarını toplayır
- peşəkar müştərilərlə işbirliyi qurulur, ticarətin həcmi xeyli çoxdur
- artıq istehsal edilən malların mübadiləsi

532 Mal yeridilişinin və mal axını intensivliyinin yaradılmasının təşkil edilməsi, ehtiyatların formalasdırılması və xərclərin azaldılması

- rəqabət mühitinin inkişafıdır
- topdan ticarətin inkişafının məqsədləridir
- geniş ticarət çeşidinin formalasdırılmasıdır

- istehlak bazarında integrasiyalı prseslərin stimullaşdırılmasıdır
 mal ehtiyatlarının toplanması proseslərinin həyata keçirilməsi və dəstəklənməsidir

533 Nə üçün topdansatış ticarət anbarları istehsal çeşidini geniş ticarət çeşidinə dəyişmə prosesini həyata keçirirlər

- mal ehtiyatlarının toplanması və onların saxlanmasıın lazım olan şəraitlərinin təmin edilməsi üçün
 malların saxlanması və daşınmasına görə xərclərin aşağı salınması üçün
 mal ehtiyatlarının mühafizəsinin təmin edilməsi üçün
 pərakəndə satış ticarət müəssisələrinin tələbatlarının maksimum qənaətlə məqsədlə uyğun ödənilməsi üçün
 mal ehtiyatlarının mühafizəsinin təmin edilməsi və xərclərin aşağı salınması üçün

534 Topdan ərzaq bazarı torqlarının iştirakçıları:

- komisyonçular və topdansatıcılar
 satış kontorları, səlahiyyətli agentlər
 topdan satış bazarının personalı
 topdan satış bazarının satıcıları, alıcıları və personalı
 topdan satış şöbələri və istehsalçıların idarələri

535 Hər bir mal qrupuna görə daşınma sxeminin hazırlanma zərurəti nə üçündür?

- topdansatış müəssisələrində mürəkkəb çeşidli malların ticarətinin cəm-ləşdirilməsi
 mallara görə tətbiq edilirlər ki, onların istehlakı istehsal olunan rayon-larda həyata keçirilir
 sadə çeşidli mallara görə tətbiq edilirlər
 pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinin mal təchizatının əlverişli mənbə və formalarının seçilməsi
 malların mərkəzləşdirilmiş çatdırılmasının genişləndirilməsi

536 Mağazada alıcı axınlarının intensivliyinin təhlili nə üçün lazımdır?

- əməyin effektivliyinin yüksəldilməsi üçün
 alıcılar üçün şəraitlərin konforluğunu müəyyən edilməsi
 malların əlverişli yerləşdirilməsi üçün
 alıcı axınlarının idarə edilməsi üçün
 binaların yerləşməsinin qarşılıqlı əlaqəsinin yaradılması üçün

537 Yüklərin emalı prosesi əməliyyatlarının mühüm hissəsi

- anbardaxili yoxlama və yüklərin yenidən emalı
 yüklərin miqdar və keyfiyyət qəbulu
 miqdarına görə malların qəbulu
 keyfiyyətinə görə malların qəbulu
 saxlanılma yerlərində malların yerləşdirilməsi

538 Mərkəzləşdirilmiş mal təchizatının səmərəli təşkilinin üstünlükləri nədən ibarətdir?

- hər bir pərakəndə satış ticarət müəssisəsinə mal göndərmə qaydaları sxeminin hazırlanma imkanı
 mallarla mağazaların daha dəqiq təchiz edilməsi
 tədavülün xərclərinin azaldılması
 işçi qüvvəsindən və nəqliyyatdan effektiv istifadə edilməsi
 mürəkkəb çeşidli malların qabaqcadan növlərə ayrılmاسının həyata keçirilməsi

539 Ticarət müəssisələrinə mal partiyalarının gətirilmə tezliyi və optimal ölçüləri nə üçün müəyyən edirlər?

- nəqliyyat vasitələrinə və çox dövriyyəli taralara tələbatı hesablanması

- mal dövriyyəsinin tipinə və həcmində görə pərakəndə satış ticarəti müəssisələrinin qruplaşdırılmasını həyata keçirmək
- nəqliyyat vasitələrində yük dövriyyəsini və tələbatı hesaba almaq
- geniş çeşidli minimum mal ehtiyatları ilə ticarəti fasiləsiz təmin etmək
- çatdırmanın əlverişli marşrutlarını hazırlamaq

540 Malların gətirilmə tezliyinin müəyyən edilməsində hansı amillər nəzərə alınmalıdır?

- mal dövriyyəsinin tiplərinə və həcmində görə pərakəndə satış ticarət müəssisələrinin qruplaşdırılması sistemini
- mal ehtiyatlarının minimum həcmələrini
- endirimləşmədən sonra mal ehtiyatlarının həcmini
- malların fiziki-kimyəvi xassələrini, onların satış müddətələrini, birgünlük mal satışını
- tələbatın alıcılıq axınlarının və mövsümü enib-qalxmalarının inteqrasiyasını

541 Mal təchizatı prosesinin məzmunu nədən ibarətdir?

- Malların kəmiyyətinə, keyfiyyətinə və çeşidinə münasibətdə tələbələrə uyğunluğu
- Geniş çeşiddə ticarət müəssisələri üzrə paylanması
- Tələbata cavab verən miqdarda və çeşiddə malların gətirilməsi
- Mal tədarükü, gətirmənin təşkili, qəbul və saxlama
- Malların tədarükçilərinin və alınma mənbələrinin öyrənilməsi

542 Hansı hallarda nümunələr üzrə mal satışı tətbiq edilir?

- əmtəə dövriyyəsinin inkişafının tendensiyalarının aşkar edilməsi üçün
- mal ehtiyatlarının azaldılması və əmtəə dövriyyəsinin sürətləndirilməsi üçün
- anbar sahəsinin effektiv istfiadəsi üçün
- texniki cəhətdən mürəkkəb və iri qabaritlı malların, eləcədə ölçülülməsini və kəsilməsini tələb edən malların satışı zamanı
- əmək və material resurslarının efektiv istfiadəsi

543 Əlavə xidmətlərin göstərilməsi üçün əlverişli şəraitə malik olan ticarət müəssisələrinə aiddir.....

- yarmarkalar, sərgilər, satış-sərgilər
- geniş çeşiddə malları mərkəzləşdirən topdansatış ticarət şirkəti
- onların alıcılarla təqdim edilməsinə qədər mallarla əməliyyatlar üçün binaları olan
- univermaqlar, universamlar, iri ixtisaslaşdırılmış mağazalar, supermarketlər
- topdansatış ərzaq bazarları

544 Malların fiziki-kimyəvi xassələrinin saxlanması hansı prinsiplərə aiddir?

- mal tədavülünün sürətləndirilməsi və dövriyyəxərclərinin azaldılması
- texnoloji proseslərin təşkili prinsiplərinə
- alıcıların iştirakı olmadan bütün əməliyyatların həyata keçirilməsi imkanı
- operativ proseslərin təşkili prinsiplərinə
- ticarət proseslərinin təşkili prinsiplərinə

545 Satışa hazırlıq zamanı böyük həcmli əməliyyatlar harada yerinə yetirilir?

- Topdan və pərakəndə ticarət müəssisələrində
- sənaye müəssisələrində
- topdan satış ticarət müəssisələrində
- istehsal müəssisələrində
- anbar müəssisələrində

546 Malların satışına və xidmətlərin göstərilməsinə görə ticarət fəaliyyəti elementlərinin məcmusu

nəyi ifadə edir?

- əlavə və əsas xidmətləri
- informasiya-texnologiya prosesini
- texnoloji prosesini
- ticarət xidmətini
- ticarət-informasiya xidmətlərini

547 Hansı andan ticarət obyekti istismara verilmiş hesab edilir?

- istismar aktının imzalanması anından
- bütün tikiti normalarının və qaydalarının riayət edilməsində
- sənədlərin və texniki şərtlərin yoxlanılmasından
- qəbul komissiyasının akti imzaladığı andan
- bütün tikinti və təmir işlərinin qurtardığı andan

548 Tikintinin keyfiyyətinin zəruri səviyyəsinin təmin edilməsinə görə təşkilat-metodiki tələblər

- şəhərsalmanın memarlıq-tikinti normaları
- mühəndis tələbləri
- tikinti sənədləri və normaları
- tikinti normaları və qaydaları
- mütləq tikinti nizamnaməsi

549 Ərazi tikinti normaları nə deməkdir?

- milli ənənələrin hesabına alınması ilə
- sanitər normaların hesabına alınması ilə ərazi yerləşməsinin qaydaları
- sanitər, ekoloji və başqa normalar
- təbii-iqlim, sosial və iqtisadi imkanlar
- iqtisadi normaların hesabına alınması ilə istismarın hesablaşdırma şərtləri

550 Normativ sənədlərin ümumi məzmunu

- binanın ayrı-ayrı hissələrinin istismarının hesablaşdırma şərtlərinin istifadə edilməsi
- binaların və tikililərin ayrı-ayrı hissələrinin layihə-tikinti xarakteristikası
- binaların hazırlanmış konkret parametrləri
- mütləq zəmanətli nizamnamə
- texniki-tikinti normativlərin standartlarının istifadə edilməsi

551 Hansı təşkilatların fəaliyyəti mütləq lisenziyalasdırılmalıdır

- təkmənin mühəndis axtarışlarının və planlaşdırmanın konstruktur büroları
- mütləq tikinti normalarını hazırlayanların
- layihə sənədlərini hazırlayanların
- layihə təşkilatlarının
- tikinti tikililərinin dövlət standartları

552 Müəssisələrin nəzərdə tutulmuş tikintisini əsaslandıran layihədən əvvəlki sənəd:

- layihə işlərinin hesablaşdırma tapşırıqları
- podratın müqaviləsi
- normativ sənədlər
- texniki-iqtisadi əsaslandırma
- texniki sənədlər

553 Alıcı tələbinin ödənilməsi məqsədilə çəşidin formalasdırılması və saxlanılması prosesi

- mövsümi enib-qalxmaların hesaba alınması ilə istehlak tələbatının oriyentasiyası
- ticarət təşkilatlarının fəaliyyətinin iqtisadi effektivliyinin təmin edilməsi
- istehsalçıların müəssisələrinin tələbatına oriyentasiya
- mal ehtiyatlarının idarə edilməsi
- istehlak bazarının formalasdırılması və onun fəaliyyətinin aktivləşdirilməsi

554 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin sosial əhəmiyyəti nədən ibarətdir

- ticarət işçilərinin əməyinin xarakterinin və məzmununun dəyişməsi
- texnologiyaların ənənələşdirilməsi.
- ticarət mədəniyyətinin
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması, ağır və çox zəmanət tələb edən işlərin ixtisara salınması
- ticarət proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

555 Topdan və pərakəndə ticarət müəssisələri şəbəkəsinin təşkilində əhəmiyyətli dəyişmələr nə ilə bağlıdır?

- ticarət müəssisələrinin tikintisinin sənayeləşdirilməsi ilə
- ticarət əməliyyatlarının elektronlaşdırılması ilə
- fəaliyyətdə olan ticarət şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsi ilə
- bazar münasibətlərinin inkişafı ilə
- elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətləri ilə

556 Kommersiya fəaliyyətinin əsas elementi dedikdə nəyi başa düşürsünüz?

- mal çəşidinin öyrənilməsi və formalasdırılması
- malların satışı bazarının genişlənməsinin öyrənilməsi
- əhalinin tələbatının öyrənilməsi
- malların satış prosesinin səmərəli təşkilini
- daxilolmaların yeni mənbələrin aşkar edilməsi

557 İqtisadiyyatın kommersiyalaşması prosesində malların reallaşdırılmasının mühüm forması nədir?

- açıq qoyuluşla satış
- özünəxidmət
- topdan satış ticarət
- pərakəndə ticarət
- əvvəlcədən verilmiş sifarişlərə görə satış

558 Topdan satış müəssisələrinin alıcılarla təsərrüfat münasibətlərini necə qurmaq olar?

- səmərəli və qənaəthi effektiv təşkil
- tərəfdəşlərin bərabər hüququnun və onların azad seçiminin əsasında
- mal yeridilişinin səmərəli formalarının əsasında
- operativ planlaşdırma
- malgöndərmə müqaviləsi və birdəfəlik sifarişlər əsasında

559 Topdansatış müəssisələrində reklam informasiya fəaliyyətinin əsas vəzifələri:

- satışda olan malların çeşidi haqqında mütəmadi informasiya
- istehlakçılar qədər malların çatdırılmasının sürətləndirilməsinə yardım etmək
- təzə malların haqqında pərakəndə ticarətə informasiya vermək
- topdan alıcılarla təsərrüfat əlaqələrinin təşkili və möhkəmləndirilməsi

- topdan satışın şərtləri haqqında informasiya vermək

560 Topdansatış ticarətinqdə ticarət-texnoloji proseslərinin idarə edilməsinin vəzifələri

- anbar işçilərinin əməyinin effektivliyinin və məhsuldarlığının yüksəldilməsi
- malların kəmiyyət mühafizəsinin təmin edilməsi
- qəbul edilmiş çeşid siyasətinə riayət edilməsi
- pərakəndə satış müəssisələrinin planauyğun və fasiləsiz mal təchizatı
- anbarlarda malların keyfiyyətli mühafizəsinin təmin edilməsi

561 Pərakəndə satış müəssisələrində çəşidin dolğunluğu və sabitliyi nədən asılıdır?

- təchizatın tətbiq edilən formalarından
- mal yeridilişinin səmərəli təşkilindən
- mal ehtiyatlarının həcmindən
- mal ehtiyatlarının strukturundan
- təchizatın mənbələrinin uyğunluğundan

562 Müəyyən yerlərdə xammalın və ərzaq məhsullarının alqı-satqısını təşkil edən kommersiya təsərrüfat strukturu necə adlanır?

- ticarət sferasına fəal tətbiq edən iri vasitənin tipi
- topdan və pərakəndə ticarət müəssisəsi
- sənaye müəssisəsi
- topdansatış ərzaq bazarı
- ticarət evləri, birjalar

563 Əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

- texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri.
- müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri;
- tikinti-quraşdırma avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kadr hazırlama, idarə heyətinin saxlanması xərcləri;
- təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər;
- sənaye, kənd təsərrufatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri;

564 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- investisiya strategiyasının müəyyən olunması;
- layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili;
- investisiya layihələndirilməsi;
- strateji idarəetmənin həyata kecirləməsi;
- strateji planlaşdırmanın həyata kecirləməsi.

565 Məhsulun rəqabətqabiliyyəti:

- onun öz təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məjmusu ilə müəyyən olunur
- dovrıyyə və tə davul fondları istifadə göstərijiləri ilə müəyyən olunur
- yalnız onun qiyməti ilə müəyyən olunur
- alıcıların müəyyən qrupu üçün maraq kəsb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsini təmin edən xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- reallaşdırılmaya çəkilən xərjlərin həmi ilə müəyyən olunur.

566 Sertifikasiya:

- məhsullar ucun norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanması yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə javab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

567 Standartlaşdırma:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə javab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanması yönəldilmiş fəaliyyətdir
- normaların işlənilib hazırlanması (yaratılması) üzrə fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

568 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- məhsulun nəql ounma qabiliyyəti
- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun estetik göstəriciləri
- məhsulun maya dəyəri
- texnolojilik göstərijiləri

569 Əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsindən görə standartlar hansı növlərə bölünür?

- məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına
- məterial, hazır məhsul, xidmət standartlarına
- müəssisədaxili, müəssisələrarası, sahə, milli standartlara
- beynəlxalq, regional, dovlətlərarası, milli standartlara
- analitik, ekperimental, statistik standartlara

570 Məhsulun keyfiyyəti:

- bazarda formallaşır
- tədavul prosesində formallaşır
- məhsula servis prosesində formallaşır
- istehsal prosesində formallaşır
- satış zamanı formallaşır

571 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- beynəlxalq standartlar;
- muhasibat standartları;
- dovlətlərarası standartlar;
- regional standartlar;
- milli standartlar.

572 Müəssisədə qiymətqoymaının metoduna aiddir:

- müşahidə
- sex maya dəyəri ustəgəl umumzavod xərcləri
- maya dəyəri usəgəl əmək haqqı
- orta xərclər ustəgəl mənfəət
- analitik

573 Qiymət funksiyalarına aiddir:

- stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə
- analitik, müşahidə və eksperimental
- ucot, stimullaşdırma və nəzarət
- ucot, stimullaşdırma və bölgü
- nəzarət, stimullaşdırma və bölgü

574 Muəssisə oz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- hazır məsul anbarının həcmini
- əsas fondların mənəvi köhnəlməsini
- işcilərin rəyini
- məhsulun maya dəyərini
- təhcizcilərin etibarlılığını

575 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazarın davranışları
- məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti
- məhsulun maya dəyəri
- hazır məsul anbarının həcmini
- inflasiyanın səviyyəsi

576 Qiymətlərin novlərinə aid deyil?

- nəqliyyat tarifləri
- topdansatış qiyməti
- pərakəndəsatış qiymətləri
- qarşıq qiymətlər
- tikinti məhsuluna qiymət

577 Oliqopolik sahə:

- təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir
- standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən coxlu sayıda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən coxlu sayıda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- nisbətən az sayıda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimlik etdiyi sahədir
- müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir

578 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- təchizat mənbələrinin diversifikasiyası
- satışın artırılması
- resursların əldə olunması
- əmək haqqının artırılması
- satış mənbələrinin diversifikasiyası

579 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti novlərinə nələr daxil deyil?

- birbaşa investisiya və portifel investisiyası
- lisensiyalasdırma və francayzing
- idarəetmə kontraktları və «qıfilaltı» kontraktlar
- planlaşdırma və programlaşdırma

- ixrac və idxal

580 Kvota:

- dəyəri odənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
 müyyən muddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks etdirir
 müəssisənin istehsal-təsərrufat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir
 müyyən muddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
 xarici şirkətin müyyən haqq muqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edirir

581 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın təşkilati-iqtisadi formalarına aid deyil?

- sindikat
 kartel
 assosiasiya
 maliyyə-istehsal qrupları
 konsorsium

582 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- müəssisədə inzibati idarə heyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması;
 analitik, statistik, eksperimental, qarışiq;
 intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışiq;
 maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati;
 fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaltılması;

583 Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

- iş yerinə xidmət vaxtı;
 hazırlıq-tamamlama vaxtı
 köməkçi vaxt;
 mənzuniyyət vaxtı;
 əsas vaxt;

584 Vaxt norması nədir?

- müyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür;
 fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtin plan ölçüsüdür;
 məhsul vahidinin hazırlanması və ya müyyən həcmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür;
 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür;
 qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür.

585 Əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarak-terizə edən göstəricilərə aid deyil:

- natural göstəricilər;
 əmək göstəriciləri;
 şərti-natural göstəricilər;
 texnolojilik göstəriciləri;
 dəyər göstəriciləri.

586 Aşağılıklardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- birbaşa işəmuzd
- mütərəqqi işəmuzd
- dolayı işəmuzd
- sadələşdirilmiş işəmuzd
- mükafatlı işəmuzd

587 Mal yeridilişinin təşkili və formaları nə ilə müəyyən edilir?

- nəqliyyatın inkişaf səviyyəsi ilə
- əhalinin mal almaq imkanları ilə
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti ilə
- iqtisadi münasibətlərin xarakteri ilə
- mal ehtiyatlarının məcmuu ilə

588 Mal yeridilişinin səmərəli təşkilinə hansı amillər təsir edir?

- təbii-coğrafi və demoqrafik amillər
- malların qablaşdırılması, sortlaşdırılması vəziyyəti
- əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, qiymətlərin səviyyəsi
- məhsuldar qüvvələrin düzgün yerləşdirilməsi, nəqliyyat, topdansatış bazanın yerləşdirilməsi
- demoqrafik və iqtisadi amillər

589 Topdansatış mal dövriyyəsinin növləri hansılardır?

- kütləvi iaşə müəssisələrində özünün istehsal etdiyi məhsul üzrə dövriyyə, anbar dövriyyəsi
- tranzit dövriyyə, kənd təsərrüfatı məhsullarının topdan satışı
- kulinariya məmulatlarının topdan satışı, istehlak malarının topdan satışı
- istehsal vasitələrinin topdan satışı, kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükü, istehlak malarının topdan satışı
- hesablaşmalarada iştirak etməklə dövriyyə, istehlakçılara mal satışı üzrə dövriyyə

590 Bazarın konyukturuna təsir edən dövrü amillər hansılardır?

- dövrü amillər konkret dövr ərzində gündəlik təsir göstərir
- konkret dövr ərzində müntəzəm olaraq təsir göstərir
- konkret dövr ərzində vaxtaşırı təsir göstərir
- dövrü amillər konkret dövr ərzində daim təsir göstərir
- konkret dövr ərzində təsadüfi, tez-tez lakin dövrü olaraq təsir göstərir

591 Topdan tranzit mal dövriyyəsi nədir?

- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal gönədərən müəssisə ilə hesablaşma aparmır
- anbar dövriyyəsi malların pərakəndə satış formasında anbarlardan satılması başa düşülür
- sənaye müəssisələrinin anbarından topdansatış müəssisəsinə göndərilən malların dəyər məcmusudur
- mal göndərənin, sənaye müəssisəsinin anbarından birbaşa pərakəndə satış müəssisələrinə göndərilən malların dəyər məcmusudur
- anbar dövriyyəsi üzrə mal göndərildikdə topdansatış bazası həmin mallar üzrə mal gönədərən müəssisə ilə hesablaşma aparır

592 Tranzit mal dövriyyəsi malgöndərənlə hesablaşmanın formasına görə necə bölünür?

- topdan baza ilə malgöndərən müəssisənin özünün hesablaşması ilə
- hesablaşmada iştirak etməməklə anbar və tranzit dövriyyə
- tranzit və anbar mal dövriyyəsi
- hesablaşmada iştirak etməklə tranzit və hesablaşmalarda iştirak etməməklə tranzit

- hesablaşmada iştirak etməklə anbar və tranzit dövriyyə

593 Həlqəlilik əmsalı nədir?

- xalis mal dövriyyəsinin topdan mal dövriyyəsinə nisbəti başa düşülür
 topdansatış mal dövriyyəsinin anbar mal dövriyyəsinə nisbəti başa düşülür
 xalis mal dövriyyəsinin ümumi mal dövriyyəsinə nisbəti başa düşülür
 ümumi mal dövriyyəsinin xalis mal dövriyyəsinə olan nisbəti başa düşülür
 pərakəndə satış mal dövriyyəsinin topdansatış mal dövriyyəsinə nisbəti başa düşülür

594 Müəssisənin mal ehtiyatlarını təhlil etməkdə əsas məqsəd nədir?

- mal resurslarını artırmaqdan ibarətdir
 mal ehtiyatlarını normalaşdırmaqdan ibarətdir
 əhalinin alıcılıq qabiliyyətini öyrənməkdən ibarətdir
 mal dövriyyəsinin inkişafını normal inkişafının nə dərəcədə təmin etdiyini və malların dövretmə sürətinin necə dəyişdiyini aşkar etməkdən ibarətdir
 dövriyyəni inkişaf etdirmək

595 Müəyyən dövr ərzində ölkədə istehsal olunmuş və idxlə olunmuş malların dəyər ifadəsi ilə məcmusu dedikdə nə başa düşülür?

- sənaye və kənd təsərrüfatı malları
 mal ehtiyatları
 mal fondları
 mal resursları
 mal ehtiyatları və sənaye malları

596 Sövdələşmələrdə kimlər vasitəçilik edirlər?

- Təşkilatlar
 Firmalar
 Ticarət müəssisələri
 Birjalar
 Trestlər

597 Birja sözü nədir?

- Ticarəti malla təmin edən
 Tələbi öyrənən
 Mal satan
 Pul kisəsi
 Bazarı tənzimləyən

598 Birjanın hansı növləri vardır?

- Müəssisə, firma, təşkilat
 Fərdi və kollektiv istehlakçılar
 Mal, dövriyyə, onun quruluşu
 Əmtəə, fond, valyuta, əmək
 Alıcılar, müəssisələr, firmalar

599 Əmtəə birjasında hansı əməliyyatlar həyata keçirilir?

- Xammal və hazır məhsulun satışı
 Malların topdansatış ticarət vasitəsilə satışı

- Xammal və hazır məhsulun açıq satışı
- Əmtəələr nümunələr üzrə alınıb-satılır, onlara tələb və təklif bütöv bir ölkələr qrupu, dünya bazarı miqyasında cəmləşir
- Malların nəğdi satışı

600 Fond birjası hansı vəzifəni yerinə yetirir?

- İstehlakçıların tələbini ödəmək
- Mal satışını təşkil etmək
- Malların əlverişli qiymətlərlə satışını təmin etmək
- Hər iki tərəfi təmin edən qiymətlərlə əmanətlərin məqsədli istifadə olunmasını təmin etmək
- İstehlakçılara xidmət göstərmək

601 Valyuta birjaları hansı məqsədlə yaradılır?

- Tədavülə buraxılan pul kütləsinə qarşı tələbatı təyin etmək
- İstehlakçıların xarici valyutaya qarşı tələbini ödəmək
- Bankların kassa planını düzgün tənzimləmək
- Hər hansı bir ölkənin milli valyutasını dönerli valyutaya və ya əksinə çevirmək;
- Mal dövriyyəsi həcmi təyin etmək üçün

602 Satılan məhsulların veksel ödənişi zamanı hansı veksellərdən istifadə olunur?

- sadə və açıq
- müddətli və köçürmə
- sadə və köçürmə
- açıq və qapalı
- faizli və sadə

603 Balansın aktivinə hansı maddələr daxildir?

- nəğd pul, uzunmüddətli investisiyalar, marketinq büdcəsi
- nəğd pul, əsas fondlar, qeyri-material aktivləri
- nəğd pul, qeyri-material aktivləri
- nəğd pul, qiymətli kağızlar, uzunmüddətli investisiyalar, əsas kapital, qeyri-material aktivləri
- nəğd pul, qiymətli kağızlar, debitor borclar, maliyyə planı

604 Ticarət müəssisəsinin fəaliyyətinin son nəticəsi nədir?

- rentabeliliyin 1 manatda düşən hissəsidir
- orta əmtəə ehtiyatlarını hər hansı bir dövr üçün dəyəridir
- alınmış əmtəənin dəyəridir
- satılmış əmtəənin dəyəridir
- orta əmtəə ehtiyatlarını dəyəridir

605 Anbarın quruluşuna texnoloji tələblər

- mal dövriyyəsinin və mal ehtiyatlarının həcmində və strukturuna uyğun gəlməsi
- ən təzə texnoloji avadanlıqlarla təmin edilməsi
- sökülüb-yığılan dəmir-beton elementlərin tətbiq edilməsi
- anbar tikililərinin sahəsinin və tutumunun əməliyyatların həcmində uyğun gəlməsi
- iri ixtisaslaşdırılmış anbarların tikintisi

606 Qaldırıcı-nəqliyyat avadanlığının təsnifatının əlamətləri

- transportyorlar, lnetli plastik və diyircəkli konveyerlər

- elektrik naqili və əlilə yüklemə-boşaltma qurğuları
- mexanizmləri nəql edən yüksək qaldırılan maşınlar və mexanizmlər
- funksional təyinatı, hərəkətin mütəmadılıyinin prinsipi, yükün cinsi, mexanikləşdirilmənin dərəcəsi
- konveyerlər, cəzbedici qurğular, körpülü kranlar

607 Anbarda ticarət-texnoloji prosesin idarə edilməsinin təşkili

- texnoloji prosesin axınılığı və fasiləsizliyinə şəraitlərin yaradılması
- malların yeriməsinin sürətləndirilməsi
- malların kəmiyyət və keyfiyyətinin mühafizə edilməsinin təmin edilməsi
- malların qəbulu, saxlanması və buraxılmasına görə əməliyyatların səmərəli yerinə yetirilməsinin təmin edilməsi
- anbar sahələrinin istifadəsinin effektivliyinin təmin edilməsi

608 Universal anbarların təsnifikasi

- malların irəliləməsi prosesinin sürətləndirilməsi
- saxlamانını lazımlı olan şəraitlərin yaradılması
- malların alınması və toplanması
- ərzaq və qeyri-ərzaq malların geniş çeşidinin mərkəzləşdirilməsi
- bir mal qrupunun saxlanması

609 Xüsusi anbarların təsnifikasi

- mal (əmtəə) hərəkəti prosesinin sürətləndirilməsi
- bütün texnoloji əməliyyatların səmərəli yerinə yetirilməsinin təmin edilməsi
- komersiya işinin yüksək səviyyəsinin təmin edilməsi
- bir və ya bir neçə qohum mal qruplarının saxlanması
- işçilərin bərabər yüklənməsi

610 Anbarın yük qaldırılan maşın və mexanizmləri hansılardır?

- avtomobil kranlar
- fasiləsiz hərəkətin nəqli ledici maşınları
- konveyerlər, yüklə doldurulmuş arabalar
- elektrik tallar, bucurqadlar, yük liftləri, kranlar
- rəfli və körpülü kran

611 Anbarın nəqli ledici (daşıyıcı) maşınlar və qurğularına aididir:

- yüklerin şaquli və üfiqi yerdəyişməsinin mexanizmləri
- şaquli aşağı buraxmalar, qravitasiya konveyerlər
- körpülü və rəfli kranlar-stabillər
- konveyerlər, qravitasiya qurğuları, yüklənmiş arabalar
- elektrik yükləyiciləri və avtoyükləyicilər

612 Anbarda mal axınının səmərəli təşkili nəyi təmin edir?

- işçilərin əmək və istirahət rejimi
- nəqliyyat vasitələrdən səmərəli istifadə edilməsi
- malların hərəkətinin yollarının maksimum düzəldilməsi
- yüklerin yerdəyişməsinə ayrı-ayrı əməliyyatların və xərclərin yerinə yetirilməsi müddətinin azaldılması
- anbar personalının mexanizmlərin ritmik işindən

613 Anbar texnologiyası prosesində malların daxil olunması və qəbuluna görə əməliyyatların əhəmiyyəti

- nəqliyyat vasitələrinin boş dayanmalarını azaldır
- ayrı-ayrı əməliyyatları yeri yerine yetirilməsi müddətinin azaldılması
- mal (əmtəə) hərəkətinin yekun mərhələsi
- anbar prosesinin ilkin mərhələsi
- yükləmə-boşaltma əməliyyatlarını sürətləndirir

614 Texnoloji proseslərin mexanizmləşdirilməsinin dərəcəsinə görə anbarın təsnifatı

- kompleks-mexanizmləşdirilmiş anbarlar
- ayrı-ayrı anbar proseslərinin qismən mexanizmləşdirilməsi
- bütün anbar proseslərinin tam avtomatlaşması
- kompleks-mexanizmləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış və kiçik mexanizm vasitələrinin tətbiqi ilə
- kiçik mexanizm vasitələrinin tətbiqi ilə toplama anbarlar

615 Malların daşınmasının tezliyinin müəyyən edilməsində hansı amilləri hesaba almaq lazımdır?

- malların fiziki-kimyəvi xassələrini, onların reallaşdırılmasının son müddətələrini, satışların orta günlük həcmini
- tələbatın alıcılıq axınlarının və mövsümi enib-qalxmalarının intensivliyindən
- mal ehtiyatlarının minimum həcmindən
- endirimsiz mal ehtiyatlarının həcmindən
- mal dövriyyəsinin tiplərinə və həcmində görə pərakəndə satış ticarət müəssisələrinin qruplaşdırılmasının sistemi

616 Layihələşdirmə və təzə tikinti üçün mağazaların tiplərinin ümumi xarakteristikası

- tipləşmənin səviyyəsi
- ixtisaslaşmanın səviyyəsi
- ticarət xidmətinin səviyyəsi
- tip ölçüləri
- çeşidin kompleksliyi

617 Şəhərlərdə mağazaların yerləşməsinə təsir edən amillər

- xırda pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinin olması
- sosial və demoqrafik
- əhalinin sıxlığı
- şəhərsalma, nəqliyyat, sosial və iqtisadi
- hərəkət edən ticarət şəbəkəsinin olması

618 Ticarət şəbəkəsinin yerləşməsinin müasir tendensiyalarına təsir edən amillər

- ekoloji, istehsal, mal-sahə
- mağazanın orta ticarət sahəsinin ölçüsünün ixtisara salınması
- ticarət şəbəkəsinin sıxlığı, orta ticarət sahəsinin artması
- iqtisadi, sosial, nəqliyyat, şəhərsalma
- ixtisaslaşdırılmış mağazaların sayının ixtisara salınması

619 Pərakəndə satış ticarət şəbəkəsinin inkişafının və təkmilləşdirilməsinin mühüm şərti

- müəssisələrin texniki təchizatı
- əlavə xidmətlərin göstərilməsi
- kompleks alış-həyata keçirmək imkanı
- tipləşdirmə
- əlverişli çeşid siyasəti

620 Ticarət binalarına qarşı irəli sürürlən tələblər

- möhkəmlik, qənaətcillik, qurğuların xüsusiyyətləri
- malların seçilməsinə ən yaxşı şəraitlərin yaradılması, xidmətlərin göstərilməsi
- operativ, texnoloji, ticarət, müasir dizayn
- texniki, texnoloji, memarlıq-inşaat, estetik, iqtisadi
- texnoloji proseslərin əlverişli iqtisadi effekti

621 Mağaza binasının əlverişli yerləşməsinin əhəmiyyəti və onların planlaşdırılması

- material və əmək xərclərinin (sərfiyatının) optimallaşdırılması
- iqtisadi tələblərə uyğunluğu
- ticarət-texnologiya avadanlığının tətbiqi
- malların seçilməsində və alınmasında maksimum rahatlıq
- memarlıq-tikinti tələbələrinə uyğunluğu

622 Ticarət salonunun interyeri hansı tələbələrə cavab verməlidir

- alicıların yönəldilməsi üçün yaxşı baxımlığı və rahatlığı
- mağazanın milli ənənələrin və əmtəə-sahə ixtisaslaşmasının tələblərinə cavab vermək
- konfora və daha yaxşılara
- iqtisadi və estetik
- alicıların gəlməsi üçün əlverişli mühitin yaradılması

623 Əmtəə profilinə görə ticarət-texnoloji avadanlığın növləri

- ada şəkilli şüşə dolablar, ölçmə və daxıl kabinetləri
- daxıllar, şüşəli dolablar və rəflər
- qeyri-mexaniki avadanlıq və inventar
- universal və ixtisaslaşdırılmış
- tripli və yığılan-sökülən avadanlıq

624 Ticarətdə elmi-texniki tərəqqinin sosial əhəmiyyəti

- Ticarət işçilərinin əməyinin xarakterinin və məzmununun dəyişməsi
- Texnologiyaların əsaslaşdırılması
- Ticarət mədəniyyətinin
- Əmək şəraitlərinin yaxşılaşdırılması, çətin və çox zəmanət tələb edən işlərin ixtisara salınması
- Ticarət proseslərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

625 Ticarət binalarına iqtisadi tələblər.

- tikinti prosesində zavodda hazırlanmış elementlərdən istifadə edilməsi
- unifikasiya edilmiş detallardan və konstruksiyalardan istifadə edilməsi
- tikintidə qənaətli materiallardan istifadə edilməsi
- tikinti və istismar prosesində material və əmək xərclərinin optimallaşdırılması
- sənaye metodları ilə tikinti

626 tikinti prosesində zavodda hazırlanmış elementlərdən istifadə edilməsi

- texniki-iqtisadi əsaslandırma ilə standart layihələşdirmə
- haq-hesablar, certyoqlar, smetalar
- standart və konstruktor layihələri
- standart, fərdi, təkrar-istifadə edilən
- haq-hesablarla əsaslandırılmış fərdi layihələr

627 Ticarət müəssisələrinin tikintisinin smetalarının anlayışı və təyinatı

- bütün qəbul edilmiş qərarlar layihənin smetası ilə əsaslandırılması
- tikintinin dəyəri və əsaslandırılması
- tikintinin maliyyələşdirilməsinin limiti
- hesablaşmanın aparıldığı tikintinin dəyəri (qiyməti)
- əsaslandırma üçün texniki və iş layihəsi

628 Ticarət binalarının təmirinin növləri

- planlı və funksional
- funksional zonaların qismən rekonstruksiyası (yenidən qurulması)
- funksional zonaların qismən rekonstruksiyası (yenidən qurulması)
- istehsal və cari
- cari və əsaslı (kapital)

629 Hansı andan ticarət obyekti istismara verilmiş hesab edilir?

- istismar aktının imzalanması anından
- bütün tikiti normalarının və qaydalarının riayət edilmsində
- sənədlərin və texniki şərtlərin yoxlanılmasından
- qəbul komissiyasının aktı imzaladığı andan
- bütün tikinti və təmir işlərinin qurtardığı andan

630 Tələbin idarə edilməsi nə deməkdir?

- düzgün cavab yoxdur
- firmanın marketing səylərinin gücləndirilməsi prosesi
- bazara təsir vasitələrinə baxılması
- markefinqə aid olan əsas vəzifələrin yerinə yetirilməsinin idarə edilməsi
- bütün cavablar düzdür

631 Kommersiya müəssisələrinin təşkilində marketinqin planlaşdırılması prosesi hansıdır?

- düzgün cavab yoxdur
- strateji və taktiki planlaşdırma
- uzunmüddətli, ortamüddətli və operativ planlaşdırma
- cari və perspektiv planlaşdırma
- bütün cavablar düzdür

632 Marketinq tədqiqatları:

- müəssisənin marketinq fəaliyyətinin təhlili və qiymətləndirilməsi posesisidir;
- marketinq nəzəriyyəsi və praktikasının dərindən öyrənilməsidir;
- müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması məqsədilə aparılan elmi-tədqiqat işləridir
- marketinqin ətraf mühiti amillərini xarakterizə edən informasiyanın toplanması, sistemləşdirilməsi, təhlili, qiymətləndirilməsi və marketinq fəaliyyətinə dair tövsiyyələrin hazırlanması üzrə aparılan tədqiqat işləridir;
- bazar prosesləri və situasiyasının idarə edilməsi üzrə proqramların hazırlanması prosesidir;

633 Tələbin tezliyinə görə mallar neçə qrupa bölündülər?

- düzgün cavab yoxdur
- 2 qrupa - vaxtaşırı tələb mallarına və nadir tələb mallarına
- 2 qrupa - gündəlik tələb mallarına, vaxtaşırı tələb mallarına
- 3 qrupa - gündəlik tələb mallarına, vaxtaşırı tələb mallarına və nadir tələb olunan mallara
- bütün cavablar düzdür

634 Gündəlik tələb mallarına nə aiddir?

- düzgün cavab yoxdur
- xidmət dövrü adətən beş ildən artıq olan uznmüddətli istifadə olunan mallar
- əhali tərəfindən vaxtaşırı alınan mallar
- əhali tərəfindən tez-tez və çox vaxt hər gün alınan mallar
- bütün cavablar düzdür

635 Mal nomenklaturasını nə təşkil edir?

- düzgün cavab yoxdur
- ticarət zalında olan malların yığıımı
- ticarət müəssisələrinə daxil olan malların toplusu
- ticarət müəssisələri tərəfindən alıcılara təklif edilən və hər biri çeşiddə ifadə olunan müxtəlif mal qrupları
- bütün cavablar düzdür

636 Çeşidin genişləndirilməsinin hansı yolları mövcuddur?

- düzgün cavab yoxdur
- bir yol - malın həyat dövrliliyini nəzərə almaqla
- üç yol - çoxaltma (artırma), malların geri götürülməsi və doldurulma
- iki yol - çoxaltma (artırma) və bazarın doldurulması hesabına genişləndirilmə
- bütün cavablar düzdür

637 Çeşidin dolğunluğu nədir?

- hazırda mağanın ticarət çeşididir
- sənaye çeşidi dəyişmədən tətbiq olunan ceşid siyahısıdır
- ceşid siyahısında nəzərdə tutulmayan əmtəələrdir
- ticarət müəssisələrində faktiki mağazanın ceşid siyahısında nəzərdə tutulan əmtəələrin fasılısız olaraq mövcud olması başa düşülür
- sənaye çeşidi ticarət çeşidi ilə komplektləşdirilməsidir

638 Əsas fondlardan istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- mal dövriyyəsi, ehtiyatlar, malların daxil olması
- dövriyyə vəsaitlərindən istifadə əmsali, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi
- dövriyyə sürəti əmsali, əsas fondların amortizasiyası, əsas fondların cari təmiri
- fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma, fondun rentabelliyi
- vəsaitlərin gün və dəfə hesabı ilə həcmi

639 Dövriyyə fondlarından istifadə effektivliyinin göstəriciləri hansılardır?

- yük avtomobilərinin yürüş əmsali
- fondtutumu
- fondverimi
- dövriyyə sürəti və vəsaitlərdən istifadə əmsalları
- fondla silahlanma

640 Kütləvi iaşədə əsas fondlar hansı əlamətlərinə görə təsnifləşdirilir?

- ticarət müəssisələrinə mənsubiyyəti üzrə
- ticarətin növləri və təyinat üzrə
- mülkiyyət formaları üzrə
- bütün cavablar düzdür
- ticarətin texnoloji prosesdə iştirakı üzrə

641 Ticarətin növləri və təyinat üzrə əsas fondların təsnifləşdirilməsinə nə aiddir?

- binalar, tikintilər, maşınlar və avadanlıq, nəqliyyat vasitələri və digər əsas fondlar
- topdan və pərakəndə ticarət fondları, kütləvi iaşə fondları və həmçinin ticarət fəaliyyətinin digər sahələri
- şəxsi, icarəyə götürülmüş və pulsuz istifadə olunan fondlar
- aktiv və passiv fondlar
- dövlət və qeyri-dövlət müəssisələrin fondları

642 Ticarətin texnoloji prosesdə iştirakı üzrə əsas fondların təsnifləşdirilməsinə nə aiddir?

- şəxsi, icarəyə götürülmüş və pulsuz istifadə olunan fondlar
- topdan və pərakəndə ticarət fondları, kütləvi iaşə fondları və həmçinin ticarət fəaliyyətinin digər sahələri
- binalar, tikintilər, maşınlar və avadanlıq, nəqliyyat vasitələri və digər əsas fondlar
- aktiv və passiv fondlar
- dövlət və qeyri-dövlət müəssisələrin fondları

643 Malların anbar qablaşdırmasının əsas üsulları

- düz piramida kimi və təpə kimi yığma
- düz, kəsişən qəfəs, əks qəfəsə
- malın və qabin formasından asılı olaraq qab yerlərinə
- sıra ilə yığmaq, rəflərə düzənmək, qalama (üst-üstə yığma), asılı vəziyyətdə
- soyuducu kameralarına və düz yığma

644 Malların qablaşdırılması anlayışı

- pərakəndə satış prosesini yüngülləşdirir və sürətləndirir
- malların daşınmasını səmərəli təşkil etmək imkanı verir
- malların keyfiyyətinin və kəmiyyətinin (miqdarının) qorunması üçün şəraitləri təmin edir
- məhsulu zədələnmədən və itkilərdən qoruyan vasitə və vasitələrin kompleksi və tədavül prosesini təmin edən vasitələr
- anbarın tutumunu efektiv istifadə etmək imkanı verir

645 Texnoloji proseslərin mexanikləşdirilməsi dərəcəsinə görə anbarın təsnifatı

- kompleks-mexanizmləşdirilmiş anbarlar
- ayrı-ayrı anbar proseslərinin qismən mexanizmləşdirilməsi
- bütün anbar proseslərinin tam avtomatlaşması
- kompleks-mexanizmləşdirilmiş, avtomatlaşdırılmış və kiçik mexanizm vasitələrinin tətbiqi ilə
- kiçik mexanizm vasitələrinin tətbiqi ilə toplama anbarlar

646 Dəmir yolu soyuduculu nəqliyyatın növləri

- dondurulmuş məhsullar üçün vaqonlar
- istilik izolyasiyalı vaqonlar
- vaqonlar, platformalar, yarıvaqonlar və sistemlər
- izometrik vaqonlar, sisternlər və refrijeratorlu konteynerlər
- maşın soyudan qırğularla təchiz edilmiş vaqonlar

647 Avtomobil nəqliyyatının növləri

- bortlu platforma ilə avtomobillər, furqonlar
- ərzaq mallarının daşınması üçün ixtisaslaşdırılmış avtomobil nəqliyyatı
- avtomobillər, yedəkli avtomobillər
- ümumi təyinathlı və ixtisaslaşdırılmış
- furqonlar, refrijeratorlar, özü yükünü boşaldanlar

648 Dəmir yolu nəqliyyatında yerinə yetirilən daşımaların növləri

- xüsusi kiçik və böyük yükqaldırması
- xüsusən böyük yükqaldırması
- xüsusi hərəkətedən heyət
- kiçik və orta yükqaldırması
- vaqon, konteyner, xırda, qrup şəklində və marşrut üzrə göndlərmələr

649 Kütləvi iaşədə əməyin ödənilməsinin təşkili prinsipləri

- əmək haqqı fondu və işçilərin sayı
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyi
- işçilərin sayı və əmək məhsuldarlığı
- tarif sistemi və əməyin ödənilməsi sistemi
- dövriyyə və onun quruluşu

650 Ticarət və kütləvi iaşədə əmək haqqının formaları

- tarif bölgüsü
- əmək məhsuldarlığı və effektivliyinə görə
- dövriyyənin həcmi və quruluşuna görə
- vaxtamuzd və işəmuzd: o cümlədən mükafatlı
- mənfəətin həcmi və rentabelliyə görə

651 Kütləvi iaşə işçilərinin hazırlanması hansı istiqamətdə aparılır?

- ixtisaslar, ticarətin formaları üzrə
- peşə ixtisası, kurslar, orta
- orta, peşə ixtisası, kollec ixtisası
- orta ixtisas təhsili, ali təhsil, ixtisasın artırılması
- xüsusi, orta, kurslar üzrə

652 Kütləvi iaşədə əmək planını tərtib etməkdə əsas məqsəd nədir?

- mal satışını artırmaq
- əhaliyə mədəni xidmət etmək
- mənfəəti artırmaq
- zəruri əmək məsrləfləri ilə dövriyyə planının yerinə yetirilməsini təmin etmək
- xərclərə qənaət etmək

653 Əmək planının təhlilinə nədən başlanılır?

- işçilərin sayından
- mənfəətdən
- dövriyyədən
- əməyin ödənilməsi fondundan
- əmək məhsuldarlığından

654 Əməyin ödənilməsi sisteminin əsasını nə təşkil edir?

- əmək məhsuldarlığı
- işçilərin sayı
- əməyə görə bölgü prinsipi
- dövriyyənin həcmi
- əmək haqqı fondu

655 İşçilərə pul mükafatları necə verilir?

- 13 aylıq əmək haqqı formasında
- mal formasında verilir
- pul formasında verilir
- əmək haqqına əlavə kimi verilir
- ilin sonuna verilir

656 Hansı hallarda işçilər ixtisaslarına görə mükafatlandırılır?

- alıcılıq qabiliyyətindən
- dövriyyənin yerinə yetirilməsindən
- mənfəətin əldə olunmasından
- işçilərin bilik səviyyəsindən və bacarıqlarından asılı olaraq
- dövriyyənin quruluşundan

657 Neçə dərəcəli tarif cədvəli mövcuddur?

- 3
- 10
- 7
- 19
- 12

658 Kütləvi iaşədə tədavül xərcləri mahiyyətinə görə necə qruplaşdırılır?

- əmək məhsuldarlığı və əməyin effektivliyinin yüksəldilməsi ilə əlaqədar xərclər
- dövriyyənin həcmi və quruluşu ilə əlaqədar xərclər
- ümumi gəlir və mənfəət əlaqədar xərclər
- istehsalın davamı və dəyərlərin formasının dəyişilməsi ilə əlaqədar xərclər
- işçilərin sayı və əmək haqqı ilə əlaqədar xərclər

659 Mənsubiyyətindən asılı olmayaraq tədavül xərclərinin qruplaşdırılması

- amortizasiya ayırmaları və cari təmir xərcləri
- xalis və əlavə xərclər
- əsas və əlavə əmək haqqı xərcləri
- müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər
- müstəqim və reklam xərcləri

660 Tədavül xərclərinin quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- xərc maddələrinin qruplar üzrə təsnifatı
- ayrı-ayrı xərc maddələri məbləğinin ümumi xərclərdəki xüsusi çəkisidir
- tədavül xərcləri məbləğinin mal dövriyyəsinə olan nisbətinin faizlə ifadəsidir
- ayrı ayrı xərc maddələrinin ümumi dövriyyədəki xüsusi çəkisidir
- xərc maddələri məbləğinin mal dövriyyəsinə olan nisbətidir

661 Kütləvi iaşə müəssisəsi üzrə mal ehtiyatlarının əsas vəzifəsi nədir?

- Satış prosesini həyata keçirmək
- Qiyməti aşağı salmaq
- Tələbi artırmaq
- Mal satışının fasiləsizliyini təmin etmək
- İqtisadiyyati yüksəltmək

662 Kütləvi iaşə müəssisəsinin mal ehtiyatlarını təhlil etməkdə əsas məqsəd nədir?

- Mal resurslarını artırmaqdan ibarətdir
- Mal ehtiyatlarını normalaşdırmaqdan ibarətdir
- Əhalinin alıcılıq qabiliyyətini öyrənməkdən ibarətdir
- Mal dövriyyəsinin inkişafını normal inkişafının nə dərəcədə təmin etdiyini və malların dövretmə sürətinin necə dəyişdiyini aşkar etməkdən ibarətdir
- Dövriyyəni inkişaf etdirmək

663 Çeşidin formallaşmasının əsas prinsipləri hansılardır?

- keyfiyyət qabiliyyəti
- rəqabət qabiliyyəti
- loqotip
- funksional, istehlak, məişət və qiymət
- markalanma

664 Mal dövriyyəsi inkişafının neçə qanuna uyğunluqları vardır

- 10
- 6
- 2
- 4
- 5

665 Mallara maksimal qiymət necə müəyyən edilə bilər?

- tələbin dəyəri ilə
- mənfəətə maksimal iddialarla
- mallara rəqiblərin qiyməti ilə
- tələbin kəmiyyəti ilə
- məcmu xərclərin səviyyəsi ilə

666 Bazarın hansı rəqabət strukturunda alıcı və ya satıcı malın qiymətinə təsir göstərə bilmir?

- əmtəə bazarı
- xalis inhisar bazarı
- inhisarçı rəqabət
- xalis rəqabət bazarı
- oligopolis bazar

667 Malın minimal qiyməti nə ilə müəyyən edilir?

- məcmu xərclərin səviyyəsi ilə
- bazarda malların tutumu ilə
- tələbin elastiklik əmsali ilə
- xərclərin səviyyəsi ilə
- rəqiblərin qiyməti ilə

668 Tələbin qiymət elastikliyi nə deməkdir?

- gəlirlərin xərclərə nisbətidir
- tələbin qiymət elastikliyinin əmsalıdır
- qiymətin qalxıb-enməsidir
- bazar tələbinin qiymətdəki dəyişikliyə təsir dərəcəsidir
- deflyasiyadır

669 Qiymət strategiyasının başlıca məqsədi nədir?

- bazar qiymətlərini aşağı salmaq
- istehlakın yüksək səviyyəsini təmin etmək
- satışdan yüksək mənfəət əldə etmək
- satışı təmin etmək, maksimum mənfəətə nail olmaq və bazarı saxlamaq
- bütün cavablar düzdür

670 Marketinqdə qiymətin səviyyəsinə təsir edən əsas amillər hansılardır?

- istehlak səviyyəsi
- bölgü kanalının istehlakçıları
- istehlak xərcləri
- bütün cavablar düzdür
- rəqiblər və istehlakçılar

671 Tələb və təklifin təsiri altında formalalaşan qiymət bazarını göstərin:

- oligopolis bazar
- xalis inhisar bazarı
- beynəlxalq bazar
- xalis rəqabət bazarı
- bütün cavablar düzdür

672 Firma mallara yüksək qiymət müəyyən edərkən nəyə nail olmağa çalışır?

- bazarda liderlik mübarizəsinə
- düzgün cavab yoxdur
- satışın həcminin artmasına
- maksimum cari mənfəət əldə etməyə
- bütün cavablar düzdür

673 Qiymətin müəyyən edilməsi metodları hansılardır?

- bütün cavablar düzdür
- məcmu, birbaşa və qaimə xərcləri metodları
- məqsədin müəyyən edilməsi və qiymətqoyma amillərinin təhlili metodları
- xərclərə, rəqabətə, tələb və marketinqə əsaslanan qiymətqoyma metodları
- düzgün cavab yoxdur

674 Tələbin qiymət elastikliyi əmsalı necə müəyyən edilir?

- mənfəətlə xərcin fərqi kimi
- bütün cavablar düzdür
- düzgün cavab yoxdur
- tələbin dəyişiklik faizinin onun qiymət dəyişikliyi faizinə nisbəti kimi
- gəlirlərin xərclərə nisbəti kimi

675 Kütləvi iaşə müəssisələrinin təsərrüfat hesabının əsas prinsipləri dedikdə, nə başa düşülür?

- müəssisənin əməliyyat-təsərrüfat asılılığının müəyyən olunması
- təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrinin və xərclərinin dəyər formasında müqayisəsi, xərclərin şəxsi gəlirlər hesabına ödənilməsi, rentabelliyyin təmin olunması
- müxtəlif müəssisələrin təsərrüfat fəaliyyətinin müqayisə olunması
- müəssisənin təsərrüfat-iqtisadi inkişaf planının tərtib olunması
- müəssisənin əmək planının tərtib olunması

676 Kütləvi iaşə müəssisələrinin təsərrüfat hesabının əsas prinsipləri hansılardır?

- müəssisənin işçi heyətinin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsində maddi maraqlı olması
- bütün cavablar düzdür
- müəssisənin işçi heyətinin məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsində maddi maraqlı olması
- müəssisənin işinə manatla nəzarətin təşkil olunması
- müəssisənin əməliyyat-təsərrüfat müstəqilliyinin olması

677 Kütləvi iaşə müəssisəsinin mənfəəti nədir?

- amortozasiya ayırmalarının ümumiləşdirilmiş məbləğidir
- izafî məhsulun təsərrüfat-maliyyə fəaliyyətinin nəticələrini xarakterizə edən hissəsinin pulla ifadəsidir
- müəssisənin əməliyyat-təsərrüfat müstəqilliyinin nəticəsidir
- müəssisənin tədavül xərclərinin məcmusudur
- müəssisənin dövriyyə vəsaitlərinin bir hissəsidir

678 Mənfəətin və rentabelliyyətin təhlili prosesində nə müəyyən olunur?

- mal dövriyyəsinin strukturunda baş vermiş dəyişikliklər
- investisiya qoyuluşlarının artım templəri
- planın yerinə yetirilməsinə təsir göstərən əsas amillər, mənfəətin və xüsusi dövriyyə vəsaitlərinin artımı, iqtisadi həvəsləndirmə fondlarının yaranması
- müəsisənin normal istehsal fəaliyyətinin təmin edilməsi
- kulinariya məhsullarına tələbin sistematik öyrənilməsinin təşkili

679 Müəsisənin maliyyə vəzyyətinin sabitliyi daha çox nədən aslidir?

- büdcəyə vergilərin köçürülməsindən
- satışdan gəlirin daxil olmasından
- malların alıcıları yola salmasından
- istehsal planının yerinə yetirilməsindən
- banklarla hesablaşmalardan

680 Müəssisədə məhsul satışından əldə edilən mənfəətin səviyyəsinə təsir edən amil

- sair satışdan əldə edilən gəlir
- maya dəyəri
- ƏDV
- mənfəət vergisi
- rentabellik

681 Satışdan mənfəət və satılan məhsulun tam maya dəyəri göstəriciləri əsasında rentabelliyyin hansı növü hesablanılır?

- gəlirin rentabelliyyi
- xərclərin rentabelliyyi
- cari aktivlərin rentabelliyyi
- aktivlərin rentabelliyyi
- xüsusi kapitalın rentabelliyyi

682 Müəssisənin kredit qabiliyyətinin mahiyyətini göstər:

- kredit üçün faizin artırılması
- borcların vaxtında ödənilməsi
- kreditlər üçün faizlərin artırılması
- kreditin vaxtında silməməsi

- kreditin təminatının olmaması

683 Mənfəətdən başqa, müəssisənin fəaliyyətinin son maliyyə nəticələrini daha hansı göstərici xarakterizə edir?

- bölüşdürülməyən mənfəət, rentabellik, mənfəət vergisi
 rentabellik
 dövriyyə vəsaitinin dövriyyəsi, istehsal maya dəyəri
 mənfəət vergisi, maya dəyəri, istehsal fondlarından istifadə
 rentabellik, istehsal maya dəyəri, balans mənfəəti

684 Əmək haqqı, ezamiyyə xərcləri və s. ödənilməsi müəssisənin hansı planında göstərilir?

- maliyyə planı
 kassa planı
 pul vəsaitinin hərəkəti planı
 şahmat planı
 kredit planı

685 Firmanın maliyyə vəziyyətinin təhlili nəyə əsaslanır?

- operativ uçot materiallarına
 mühasibat və maliyyə hesabatına
 pərakəndə satış mal dövriyyəsi balansına
 əhalinin pul gəlirləri və məsrəfləri balansına
 ümumi gəlir və mənfəət haqqındaki məlumatlara

686 Ticarətdə ümumi gəlir təyinatına görə nəyi özündə əks etdirir?

- mal dövriyyəsi ilə tə davül xərclərinin cəmini
 mənfəət ilə mal dövriyyəsinin məbləğinin cəmini
 tə davül xərcləri ilə mənfəətin cəmini
 mənfəətin tə davül xərclərinə olan nisbətini
 tə davül xərclərinin mənfəətə nisbətini

687 Kütləvi iaşə müəssisəsində ümumi gəlirin əmələ gəlmə mənbələri hansılardır?

- ayrı-ayrı xərc maddələrinin ümumi dövriyyədəki xüsusi çəkisidir
 ümumi satışdan alınan gəlir
 müəssisə krediti və istehsal krediti
 mənfəətin tə davül xərclərinə olan nisbətini
 əsas və əlavə əmək haqqı, digər təsərrüfat sahələrinin məsrəfləri

688 Ticarət maliyyəsinin funksiyaları hansılardır?

- operativlik, bölgü, nəzarət, həvəsləndirmə
 qənaət, risk, iqtisadi həvəsləndirmə
 bölgü, nəzarət, xidmət, qənaət istehsal, ticarət, təsərrüfatçılıq
 bölgü, nəzarət, xidmət, qənaət
 satış, alış, nəzarət, xidmət